

PROF. ŽELJKO RADIĆ, PROREKTOR
SVEUČILIŠTA U SPLITU

Znat ćemo iskoristiti
potencijal mreže STR. 8
europskih sveučilišta

PROF. JURICA PAVIČIĆ, DEKAN
EKONOMSKOG FAKULTETA U ZAGREBU

Stoljeće postojanja
obvezuje nas STR. 10
da budemo još bolji

god XII.
broj 133.
30. studenog 2020.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

PROF.
JASMINA
HAVRANEK

Str. 22

Student treba biti
u središtu čitavog
PROCESA UČENJA
I POUČAVANJA

NAJVEĆI STRUČNJACI NA
OKRUGLOM STOLU SVEUČILIŠTA U SPLITU
O TEMI 'COVID 19 - GDJE SMO DANAS'

Dogodine bez maski,
ali samo ako se cijepi
70 posto ljudi STR. 3

TRADICIONALNO
PREDSTAVLJANJE
SASTAVNICA

Smotra STR. 7
Sveučilišta
u Zagrebu

PROF. TOMISLAV
JOSIP MLINARIĆ

Trebamo
Zagreb
po mjeri
čovjeka,
a ne STR. 24
automobila

URBROJ: 2181-193-02-6/20-78

Na temelju odluke Stručnog vijeća donijete na 35. sjednici održanoj 23. studenoga 2020. godine, Sveučilišni odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu raspisuje

NATJEČAJ

I za izbor

1. jednog nastavnika u nastavno zvanje predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje pravo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu
  2. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu menadžment i organizacija;
- Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu, www.oss.unist.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO MATEMATIČKI FAKULTET
raspisuje

NATJEČAJ

1. za izbor jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto poslijedoktoranda za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika ili geofizika ili polje interdisciplinarnih prirodnih znanosti, za rad na projektu „Razvoj tehnologije za procjenu autopurifikacijskih sposobnosti priobalnih voda IRI CAAT“, voditelja projekta prof. dr. sc. Darka Koračina, na određeno vrijeme od dvije godine
  2. za izbor jednog doktoranda u suradničko zvanje i radno mjesto asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo, pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Hrvoja Kalinića, za rad na uspostavljanju projekta Hrvatske zaklade za znanost UIP-2019-04-1737 Proširenje osjetljivosti senzora u laboratoriju za obradbu i analizu podataka iz okoline (SSA@EDAL), na određeno vrijeme od četiri godine
  3. za izbor pet suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo (bez zasnivanja radnog odnosa).
- Cjelovit tekst natječaja sa svim informacijama o uvjetima natječaja i načinu prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu <https://www.pmfst.unist.hr/javna-natjecaji-i-javna-nabava/>.
- Prijave se dostavljaju u roku od trideset (30) dana od posljednje objave natječaja na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Ruđera Boškovića 33, 21 000 Split.
- Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

STUDIRANJE U VRIJEME PANDEMIJE

Nastava se neometano izvodi

Stalno nastojimo pronaći poteškoće u nastavi na daljinu kako bi ih što prije pokušali odstraniti, kao Mateo Marušić predsjednik Studentskog zbora na Sveučilištu u Splitu

PIŠE: MILA PULJIZ

U situaciji s pandemijom koronavirusa koji već mjesecima divlja po cijelome svijetu, nikome nije lako, pa tako ni studentima. Splitsko sveučilište čini sve kako bi svojim studentima što je više moguće olakšalo školovanje, a što oni misle o svemu tome, kazali su nam iz prve ruke Mateo Marušić, predsjednik Studentskog zbora, i nekoliko dobrovoljaca s različitih sastavnica Sveučilišta.

Organizacija nastave u vrijeme pandemije, kako se snalaze fakulteti, kakva je organizacija nastave na fakultetima?

– Nastava se neometano izvodi od početka akademske godine, bila ona na daljinu, uživo ili hibridno. Profesori su već uhodani u izvođenje nastave na daljinu, koje se održava u virtualnom obliku. Svaki fakultet je imao autonomiju da izabere na koji način će izvoditi nastavu. U stalnim smo nastojanjima pronaći sve poteškoće u nastavi na daljinu te ih tako pokušati odstraniti.

Naš je zadatak da kao studentski predstavnici te poteškoće primijetimo i pokušamo riješiti. Na sreću, zbog dobre komunikacije s upravom Sveučilišta, sve probleme lakše rješavamo. U ovim trenucima ključna je komunikacija između uprave i studenata, i upravo na taj način možemo doći do lakšeg zajedničkog rješenja.

Kako se održavaju vježbe na fakultetima, npr. na Medicinskom fakultetu, Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija?

– Vježbe su zadržale izvedbeni oblik kao i prije trenutačne situacije, no naravno – održavaju se u manjim grupama i pod posebnim uvjetima. Tako recimo, zdravstveni studiji, svoje vježbe imaju u bolnicama u uvjetima kakve im situacija dopušta, dok se na tehničkim fakultetima odvijaju u matičnim ustanovama.

U ovim čudnim vremenima, iznimno je važno i mentalno stanje studenata. Radi li se na tome?

– Druženje je osnovna ljudska potreba, smanjenom interakcijom za očekivati je kako ostaje negativan utisak na mentalno stanje. Iako su neki pronašli rješenje u “online” komunikaciji, ona nije odgovor na sve. Upravo zbog toga su na sveučilištima otvoreni kanali za pomoć i savjetovanje tijekom pandemije. Konkretno, na Sveučilištu u Splitu omogućeno je telefonsko ili e-savjetovanje na hrvatskom i engleskom jeziku.

Nedostaje li studentima “normalan život”, pridržavaju li se svih smjernica i uputa?

– Ako svatko od nas preuzme dio odgovornosti i postupi prema savjetima struke, sigurno ćemo se brže i jednostavnije vratiti u “normalan život”. Vjerujem kako su kolege svje-

Mateo Marušić

pomaže bruciošima prilikom integriranja u akademsko društvo. Studenti viših godina studija predavanja slušaju online, dok su auditorne i konstrukcijske vježbe te laboratorijske vježbe organizirane također u prostorijama fakulteta. Iako radimo po posebnim uvjetima, znam da se uprava fakulteta trudi održati kvalitetu nastave po uzoru na njezin prvobitni oblik, ali se ipak nadam skorom povratku u klupe.

U “novom normalno” nedostaje mi bezbrižno druženje s prijateljima no drago mi je što su poneke studentske aktivnosti, poput grupnog učenja, ostale očuvane, ali naravno digitalno.

Profesori imaju maksimalno razumijevanje, konzultacije su organizirane ili online ili je potrebno najaviti se ranije kako bi se održala socijalna distanca.

Korina Mišura

Treća godina radiološke tehnologije na Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija u Splitu

– Nastava se održava uživo i organizirana je na isti način kao što je bila prije novonastale epidemiološke situacije. Naravno, postoji iznimka u slučaju zaraze, tada se prelazi na online oblik nastave. Ponašamo se u skladu s propisanim mjerama te mogu reći da sam zadovoljna organizacijom jer nam je omogućeno pohađanje nastave uživo, što nam je jako bitno obzirom na struku. Profesori su puni razumijevanja, trude se da se nastava normalno odvija, a s obzirom na to da na fakultetu imamo i vježbe, one se održavaju u prostorijama fakulteta ili u bolnici gdje smo podijeljeni u više manjih grupa, najčešće po troje.

sni svojih obveza, o čemu svjedoči broj zaraženih u akademskoj zajednici.

FRANE PRPA

Prva godina diplomskog studija povijesti i povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu

– Na mom fakultetu studenti su podijeljeni u dvije grupe na osnovi abecede te je nastava u početku bila organizirana tako da bi jedan tjeđan grupa A prisustvovala nastavi u zgradi, a grupa B online, i na taj način međusobno su se izmjenjivali iz tjeđna u tjeđan. Početkom studenoga, uslijed porasta broja novooboljelih, prešli smo privremeno na online nastavu u trajanju od tri tjeđna. Shodno navedenom, prešli smo i na online izvođenje seminar-skih radova. Osobno sam zadovoljan kako je fakultet organizirao nastavu do sada, ali bih volio da se ovaj privremeni prelazak na online nastavu ne nastavi. Profesori na mom smjeru su se odlično snašli u cijeloj ovoj situaciji. Puni su razumijevanja i podrške i ovim putem im hvala na tome. Mogu reći kako sam se i ja osobno odlično snašao u ovom “novom normalnom”. Istina, normalni društveni život kakav smo poznavali prije izbijanja ove nesretne pandemije jako mi nedostaje. Živim u studentskom domu i vjerujem da svatko tko je okusio čari domskog života zna koliko studentima znače zabave u sobama, ispred doma, itd.

IVOR DUKIĆ

Treća godina Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, smjer Fizika

– Nastava na fakultetu održava se sukladno mogućnostima studija. Zbog velikog broja studenata nastava na informatičkim predmetima te onima iz biologije i kemije većinski se izvodi online. Na kolegijima s manjim brojem studenata, studenti nastavu slušaju uživo u većim učionicama po propisanim epidemiološkim mjerama. Studenti u samoizolaciji prate nastavu online ili imaju konzultacije po potrebi.

Trenutačno okruženje svakako utječe na društveni život studenata. Izvannastavne aktivnosti koje je pružao studentski zbor prekinute su zbog rizika zaraze, kao i okupljanja studenata na hodnicima tijekom odmora.

Profesori prema studentima imaju razumijevanja te im pokušavaju omogućiti kvalitetan studij kao i prije korone. Laboratorijske vježbe izvode se u manjim grupama i pojedinačno tako da je rizik zaraze smanjen.

Anđela Matenda

Druga godina Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, smjer Industrijsko inženjerstvo

– Moj matični fakultet organizirao je nastavu tako da brucioši slušaju sve kolegije u prostorijama fakulteta, mišljenja sam da je to super jer

EKONOMSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE U SPLITU

UPLISI NA SEMINAR I STRUČNI ISPIT ZA LICENCIJANOG
TURISTIČKOG VODIČA SDŽI

Kombinirana nastava organizirana u skladu s epidemiološkim mjerama.

Prijave do 30. studenog 2020.

Cijena: 5.950,00* HRK
Nastava: prosinac 2020. – veljača 2021.

*Mogućnost plaćanja u 3 obroka
Pravo na 5% popusta ostvaruju studenti i Alumni EFST
te pravne osobe koje na seminar upisuju 2 i više polaznika.

Ekonomski fakultet u Splitu, Cvite Fiskovića 5, 21 000 Split
T: (021) 430-651; E: cjelozivotnog@efst.hr
W: www.efst.unist.hr

OKRUGLI STOL SVEUČILIŠTA U SPLITU NA TEMU 'COVID 19 - GDJE SMO DANAS'

Dogodine bez maski, ali samo ako se cijepi 70 posto ljudi

PIŠE
DIANA BARBARIĆ

SNIMIO
BOŽIDAR VUKIČEVIĆ/CROPIX

Sveučilište u Splitu bilo je domaćinom okruglog stola koji je okupio najveće stručnjake na temu "Covid 19 - Gdje smo danas".

Bila je to prigoda da se na jednom mjestu čuju različita mišljenja i iskustva, ali gotovo sva se mogu svesti pod zajednički nazivnik: situacija je ozbiljna, zahtjeva veliku odgovornost, ali panike nema i vidi se svjetlo na kraju tunela.

Upravo je Sveučilište u Splitu, istaknuli su rektor prof. Dragan Ljutić i prorektorica prof. Đurđica Miletić, primjer kako se uz dobru organizaciju, edukaciju i prevenciju stvari mogu držati pod kontrolom, a nastavni sustav funkcionirati. Organizirali su liniju obrane protiv korone već u veljači, a imaju i svoj Covid-centar. Dekan Medicinskog fakulteta

Uspijevamo zahvaljujući disciplini i činjenici da imamo dovoljno opreme, ali i velikom entuzijazmu liječnika i sestara od kojih mnogi inzistiraju da ih se ne premjesti iz Covid ambulante, kazao je prof. Julije Meštrović, ravnatelj KBC-a Split

Rektor Dragan Ljutić

ta prof. Ante Tonkić je posebno pohvalio studente tog fakulteta koji pomažu epidemiolozi i liječnicima obiteljske medicine u lovu na kontakte Covid pozitivnih osoba. Istaknuo je važnost da se sluša struka, ponajprije epidemiolozi.

Iako na Splitskom sveučilištu cirkulira 22.000 ljudi, nikada nisu dnevno prešli brojku od 50 zaraženih, a i njima su, pa čak i onima u samoizolaciji, organizirali i medicinsku i psihološku pomoć.

Učinkovit sustav - Upravo zbog učinkovitog sustava zaštite od koronavirusa na Sveučilištu, Split nije u tom smislu apostrofiran kao grad slučaj - istaknuo je i prof. Ozren Polašek, pročelnik Katedre za javno zdravstvo Medicin-

skog fakulteta i član Znanstvenog savjeta Vlade RH.

Ključ je u cjevaju

Polašek je istaknuo i kako koronavirus "voli" zimu i da nije čudno zašto ovih dana Češka i Belgija bilježe ekstremne brojke novoizaraženih. No, svemu usprkos, nada se kako ćemo idući Božić dočekati bez zaštitnih maski. Ključ je, kaže, u cjevaju.

- Ukoliko bi cjevaj bilo 95 posto učinkovito, a 70 posto populacije pristane na cijepljenje to je onda gotova stvar. Ovisi puno o tome koliko će se ljudi htjeti cijepiti. To je jedini model po kojem se možemo riješiti maski i tad ćemo postići kolektivnu otpornost - kazao je Polašek.

Prim. dr. Željka Karin, ravnateljica Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Split-

sko-dalmatinske županije, je prepričala s kojim su se brojnim izazovima nosili u SDŽ Stožeru od početka pandemije, a sama činjenica da su do sada registrirali gotovo 14.000 zaraženih govori sama za sebe. Njezina kolegica epidemiologinja izv. prof. sc. Anamarija Jurčev Savičević posvjedočila je kako su ti stručnjaci doslovce premoreni od posla, jer svaki od tih zaraženih ima i brojne kontakte, te je apelirala na odgovorno ponašanje, jer sve suprotno hrani ovu epidemiju.

- Fizički razmak, dosljedno i ispravno nošenje maske i provjetranje, bez toga ne ide - kazala je.

Jedino oružje

A da je to ključ da se izbjegne daljnje širenje virusa dovoljno govore riječi prof. Julije Meštrovića, ravnatelja KBC-a Split, koji je kazao kako je najmanje zaraženih djelatnika bolnice upravo na odjelu gdje se nalaze Covid pozitivni pacijenti.

- Imamo 150 pacijenata u bolnici i 14 ih je na respiratoru, to su pune tri klinike ljudi... Uspijevamo zahvaljujući disciplini i činjenici da imamo dovoljno opreme, ali i velikom entuzijazmu liječnika i sestara. Ima kolega koji inzistiraju da ih se ne premjesti iz Covid ambulante - pohvalio je dr. Meštrović svoje kolege, a za pravo su mu dali i prof. prim. Ivo Ivić, predstojnik Klinike za infektologiju KBC-a Split, te prof. prim. Nenad Karanović, predstojnik Klinike za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje. Svi oni tvrde da je, usprkos teškom radu, osoblje KBC-a Split visoko motivirano i ima veliki osjećaj empatije za bolesnike.

Koncentracija na virus

Prof. prim. Marija Tonkić, predstojnica Zavoda za mikrobiologiju i parazitologiju KBC-a Split, je govorila o vrstama testova i novo-

stima kod testiranja, a akademik Miroslav Radman, s Mediteranskog instituta za istraživanje života, sada snažno povezanog s UNIST-om, je poručio da bi se za konačno rješenje protiv pandemije trebalo možda više koncentrirati na sam virus, a ne samo na reakciju organizma na virus.

Nove spoznaje o cjevajima iznio je i prof. Dragan Primorac, član Znanstvenog savjeta Vlade RH, koji nije bio fizički nazočan događaju nego se javio iz svog doma, gdje je u samoizolaciji. Uglavnom, i njegova je poruka da se držimo jedinog oružja koji protiv korone imamo dok ne dođe cjevaj, a to je disciplina i poštivanje mjera.

- Ozbiljno shvatimo ove jasne poruke. Sigurnost i optimizam, disciplina i samodisciplina, uvažavanje znanstvenih činjenica i zdravstveni sustav u kojem rade vrsni stručnjaci i entuzijasti, jamac je da ćemo prebroditi i ovu krizu. Hvala svima koji su ustrajni na tom putu, posebice medicinskom osoblju, stožerima, ali i svim pojedincima koji se odgovorno ponašaju - zaključio je na koncu rektor Dragan Ljutić.

“

Bila je to prigoda da se na jednom mjestu čuju različita mišljenja i iskustva, ali gotovo sva se mogu svesti pod zajednički nazivnik: situacija je ozbiljna, zahtjeva veliku odgovornost, ali panike nema i vidi se svjetlo na kraju tunela

“

Sigurnost i optimizam, disciplina i samodisciplina, uvažavanje znanstvenih činjenica i zdravstveni sustav u kojem rade vrsni stručnjaci i entuzijasti, jamac je da ćemo prebroditi i ovu krizu, zaključio je rektor Dragan Ljutić

“

Iako na Splitskom sveučilištu cirkulira 22.000 ljudi, nikada nisu dnevno prešli brojku od 50 zaraženih, a i njima su, pa čak i onima u samoizolaciji, organizirali i medicinsku i psihološku pomoć

Uvodna napomena

Prenosimo priopćenje Hrvatskog sveučilišnog sindikata koje problematizira diskriminaciju u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Priopćenje sindikata motivirano je izvješćem o resornoj diskriminaciji i administrativnom maltretiranju znanstvenih centara izvrsnosti (ZCI)

u području društveno-humanističkih znanosti koje potpisuje jedan od voditelja ZCI-a. Spomenuto izvješće donosimo također u integralnom obliku. Osim što ovi dokumenti tematiziraju neposredno administrativno maltretiranje kojem su izloženi ZCI

u društveno-humanističkim znanostima, oni otvaraju i širu, društveno relevantnu problematiku STEM-idolatrije koja postaje pogubnom ne samo za sustav znanosti i visokog obrazovanja nego i za razvojne perspektive društva u cjelini.

REDAKCIJA

Protiv STEM-ideologije – za ravnopravnost znanstvenih područja i znanstvenih djelatnika

Voditelj jednog od ukupno tri znanstvena centra izvrsnosti u Hrvatskoj u području društveno-humanističkih znanosti uputio je *Izvješće o resornoj diskriminaciji i administrativnom maltretiranju znanstvenih centara izvrsnosti u području društveno-humanističkih znanosti* Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj kao i Hrvatskom sveučilišnom sindikatu. Hrvatski sveučilišni sindikat razmotrio je dostavljeno Izvješće i zauzeo stajalište da je s poraznim činjenicama o postupanju Ministarstva znanosti i obrazovanja u ovom konkretnom slučaju, koje su u Izvješću detaljno elaborirane, nužno upoznati ne samo akademsku zajednicu nego i širu javnost iz dva razloga. Prvi je razlog što skandalozno postupanje Ministarstva u ovom slučaju zaslužuje širu društvenu osudu, jer je diskriminaciju kao devijantno društveno ponašanje moguće djelotvorno suzbijati samo snažnom javnom reakcijom u konkretnim slučajevima. Drugi je razlog što se ovim otvaraju načelna i sistemska pitanja nekompetentnoga državnog upravljanja sustavima znanosti i visokog obrazovanja. Znanstveni centar izvrsnosti u Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju definiran je kao je „znanstvena organizacija ili njezin ustrojbeni dio ili skupina znanstvenika koja po originalnosti, značenju i aktualnosti rezultata svoga znanstvenog rada ide u red najkva-

doc. Vlatka Vukelić, predsjednica Hrvatskog sveučilišnog sindikata

litetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svoje znanstvene discipline“ (čl. 29.), a proglašava ga ministar znanosti nakon provedenog postupka vrednovanja koji uključuje međunarodnu prosudbu. U svezi s time postavlja se pitanje primjerenog odnosa Ministarstva prema djelatnicima u sustavu znanosti i obrazovanja: ako se Ministarstvo prema znanstvenicima u posebnom, zakonski utvrđenom statusu odnosi s takvom arogancijom i administrativnim sadizmom, što mogu očekivati drugi djelatnici u sustavu? Ovaj slučaj otvorio je načelno i sistemska pitanja diskriminiranja ne samo znanstvenika u područjima društvenih i humanističkih znanosti nego i čitavih znanstvenih područja

kao i brojnih znanstvenih disciplina. Kao što je obrazloženo u Izvješću, ta se diskriminacija događa pod utjecajem STEM-ideologije koja ruši ozakonjeni sustav znanosti i obezvrjeđuje znanstvenike i znanstvene doprinose ne samo u društvenom i humanističkom području znanosti nego i znatno šire. Stvara se društvena klima i lažna slika da su znanosti izvan proizvodno određenog kruga tzv. STEM-disciplina društveno beskorisne i u konačnici suvišne. To se izravno odražava, kao što zorno pokazuje slučaj znanstvenih centara izvrsnosti, na njihov društveni položaj i materijalni status. Najveći se problem sastoji u činjenici da STEM-ideologiju nekritički prihvaćaju i dalje šire državni dužnosnici i tijela dr-

žavne uprave u čijem su djelokrugu sustavi znanosti i visokog obrazovanja. Hrvatski sveučilišni sindikat ovim putem skreće pozornost nadležnim državnim dužnosnicima i tijelima da je u Hrvatskoj na snazi Zakonom i podzakonskim aktom (*Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama*) uređeni sustav znanstvenih područja, polja i grana, koji svi službeni akti moraju uvažavati. Stoga tražimo da se iz službene uporabe izbaciti diskriminacijska oznaka STEM kao nelegalna ideološka konstrukcija te da se osigura puna ravnopravnost znanstvenih područja i znanstvenika koji u njima djeluju.

Hrvatski sveučilišni sindikat, Zagreb, 24. studenoga 2020.

Prof. Igor Čatić o STEM-u

Prof. emeritus Igor Čatić u svom je nadavnom intervjuu za Universitas problematizirao neke od postavki STEM ideologije. „Problem počinje s riječju Science. Engleski jezik ne poznaje riječ koja bi zamijenila njemačku riječ Wissenschaft. Hrvatski je za tu njemačku riječ prihvatio naziv znanost i to za sve znanosti, o čemu svjedoči i Popis znanstvenih i umjetničkih područja. U engleskom Science znači prirodnu znanost, ka-

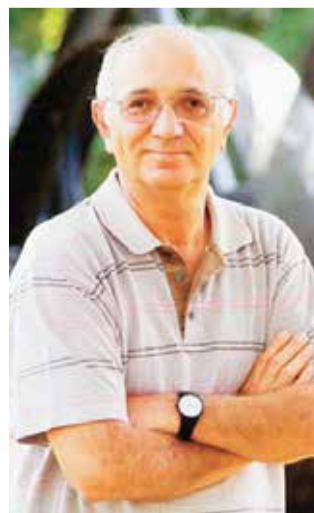
ko je to među ostalim naglašavao nobelovac Roger Penrose. Zato se neki hvale da su članovi te i te Academy of Science, a zapravo su članovi vrlo uglednih akademija ili društava prirodnih znanosti.“

O varijacijama STEM-a:

„Jedna od varijacija je STEAM gdje A prestavlja Art. Art je u ovom slučaju višeznačna riječ. Jedno od značenja je umjetnost, no Leonardo da Vinci je rekao da je Art za-

nat plus „ono nešto“. Tek nedavno je shvaćeno značenje za „ono nešto“. To su srce i duša umjetnika. Svatko je u stanju načiniti neki oblik, no bez onoga što kipara dijeli od klesara je upravo to – ono što dolazi iz unutrašnjosti umjetnika.“

„Society of Plastics iz SAD-a je u svojem priopćenju od 19. ožujka 2019. obavijestio da se pridružilo skupini sličnih organizacija koje promiču složenu kraticu STEMM (Science, Technology, Engineering, Mathematics, and Medicine).“

prof. emer. Igor Čatić

Znanstveni centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku

PIŠE: PROF. ANTE ČOVIĆ, VODITELJ ZNANSTVENOG CENTRA IZVRSNOSTI ZA INTEGRATIVNU BIOETIKU

Poštovana gospodo predsjednice Nacionalnog vijeća, kao što Vam je zacijelo poznato u sustavu znanstvenih centara izvrsnosti u Republici Hrvatskoj proglašena su i tri znanstvena centra izvrsnosti u području društveno-humanističkih znanosti. U mandatu ministricice znanosti i obrazovanja ta je grupacija centara izvrsnosti bila izložena višeslojnoj diskriminaciji koja je u konačnom efektu poprimila razmjere resornog zlostavljanja. No, krajnji stupanj diskriminacije, koji bismo mogli nazvati diskriminacijom u diskriminaciji, bio je u ovom slučaju rezerviran za jedan od tri spomenuta centra izvrsnosti – za Znanstveni centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku. Taj je centar u završnici samovoljom ministricice izdvojen iz zajedničkog tretmana s drugim centrima čime je dospio pod izravni udar Ministarstva, što je u posljedici onemogućilo njegovo normalno funkcioniranje te omelo i unazadilo ostvarivanje utvrđenog znanstvenog programa Centra.

Civilizacijska diskriminacija

Premda je neposredni povod ove predstave spomenuta diskriminacija u diskriminaciji, želim se u široj slici ipak osvrnuti i na prethodne slojeve ili oblike diskriminacije kojima su zajednički izloženi svi centri izvrsnosti u području društveno-humanističkih znanosti. U prvom sloju riječ je o civilizacijskoj diskriminaciji društveno-humanističkih znanosti u cijelosti. Ovaj oblik diskriminacije proizlazi iz konceptualne nedoraslosti resornih čelnika da instituciju znanosti, kojom na razini države administrativno upravljaju, sagledaju kao jedinstveni sustav znanja unutar kojega nije moguće vrijednosno diferenciranje znanstvenih područja i disciplina. U sustavu znanstvenog znanja nema rangiranja znanja po važnosti. Na tom je planu, u resornom upravljanju znanosti diverzijom po kodnim nazivom STEM razorena institucionalna konstrukcija sustava znanosti. STEM nije i ne može biti područje znanosti. Radi se tek o nelogičnoj mješavini fragmenata znanstvenog znanja koju navodno odlikuje visoka uporabljivost u privrednim aktivnostima. U konceptualnom pogledu ta je mistična tvorevina došla nitkuda, jer, osim krajnje dvojbene značajke uporabljivosti, nema i ne može imati teorijsko utemeljenje. Slijedom toga nema i ne može imati mjesto u instituciji znanosti niti u sustavu znanstvenog znanja. Ako pak postoji društvena potreba za povećanim brojem određenih profila stručnjaka, taj se problem jednostavno rješava legitimnim mjerama na tehničkoj razini kao što je npr. povećanje upisnih kvota, posebno financiranje ciljanih znanstvenih projekata i sl. Čak je i državno stipendiranje samo STEM-studenata diskriminacijska mjera. Ne-

ka to rade zainteresirani privredni subjekti. Koliko znamo, u Hrvatskoj (više ili još) nije na snazi sustav državne planske privrede.

Civilizacijski gledano, nedopustivo od je trivijalnog detalja jedne društvene potrebe praviti veliku „pjevanu misu“, pretvarati ga u ideološki konstrukt kojim se preko medijskih manipulacija i kampanja ispire društvena svijest i nameće neukusna STEM-idolatrija. Osim što je taj kult duboko anticivilizacijski, on je iz osnove diskriminacijski, jer drugim znanstvenim područjima i disciplinama šalje poruku o njihovoj beznačajnosti. U tako stvorenom ozračju zvuči sasvim normalno i opravdano kada primjerice neki ministar, kao što je to učinila ministrica Divjak, odluči mrcvariti znanstvene centre izvrsnosti u društveno-humanističkom području. Tako im i treba. A to što imaju certifikat izvrsnosti samo pojačava sadističke impulse da se upravo preko njih pošalje jasna poruka o bezvrijednosti onim znanstvenim područjima kojima pripadaju. Da je ta civilizacijska anomalija pod utjecajem STEM-idolatrije u Hrvatskoj postala normalnom, svjedoči upravo slučaj očiglednog zlostavljanja društveno-humanističkih centara izvrsnosti, koje ne samo da nije uzbunilo tzv. širu javnost nego čak ni panično artikulirani alarmi nisu uspjeli zazvoniti u uhu najodgovornije osobe u državi (usp. priložena pisma premijeru). Unatoč svemu rečenom, STEM-ideologija postala je, nažalost, neupitnim mjerilom hrvatske znanstvene politike.

Politička diskriminacija

U drugom sloju riječ je o političkoj diskriminaciji društveno-humanističkih znanosti i, osobito, znanstvenih centara izvrsnosti u tom znanstvenom području. Kako sam taj oblik diskriminacije detaljno obradio u članku „Griješ osmi. Zatiranje društvenih i humanističkih znanosti“ (Universitas, lipanj 2020.), bit ću slobodan, umjesto obrazlaganja, priložiti navedeni članak s molbom da se uvaži argumentacija koja je u njemu iznesena. Ovdje želim samo dodati da se za ovaj „politički grijeh“ stranaka na vlasti donekle iskupila predizbornim obećanjem da će „osigurati odgovarajuću financijsku potporu znanstvenim centrima izvrsnosti na području društveno-humanističkih znanosti koji su od strateškog značaja za Hrvatsku i njegovanje našeg nacionalnog identiteta“ (HDZ – Sigurna Hrvatska. Program za izbore za Hrvatski sabor 2020., str. 54.). S velikim očekivanjem, ali i strepnjom živimo u nadi da će nepravde, koje su znanstvenim centrima izvrsnosti nanese u prethodnom mandatu sada, kada više ne postoji izlika u neposlušnom koalicijskom partneru, biti konačno i na doličan način ispravljene. Prve reakcije nove postavne na čelu Ministarstva znanosti i obrazovanja ne pobuđuju optimizam, ali uskoro će se, kada bude usvojen državni proračun za 2021. godinu, precizno „na

Izvješće o resornoj diskriminaciji i administrativnom maltretiranju znanstvenih centara izvrsnosti u području društveno-humanističkih znanosti

PROF.
ANTE ČOVIĆ
SRĐAN VRANČIĆ
/CROPIX

lipu“ moći izmjeriti stupanj vjerodostojnosti predizbornog obećanja HDZ-a. Ako je suditi po iznosu koji je predviđen u prijedlogu državnog proračuna, o kojem se trenutno raspravlja u Hrvatskom saboru, bit će to još jedno iznevjereno predizborno obećanje, jer iznos od 900.000 kuna za tri znanstvena centra izvrsnosti nipošto nije „odgovarajuća financijska potpora“. To je tek udvostručavanje državnog milodara i „podizanje standarda“ centara izvrsnosti iz stanja izgladnjivanja u stanje preživljavanja. Prema objedinjenom planu projektnih aktivnosti, koji su izradili centri izvrsnosti, za njihovo normalno funkcioniranje bilo bi potrebno na razini godine u državnom proračunu osigurati iznos od 4.000.000 kuna.

Administrativna diskriminacija

U trećem sloju riječ je o administrativnoj diskriminaciji koja je poprimila čudovišne razmjere. Ovaj oblik diskriminacije sastoji se od administrativne opstrukcije, u izmišljanju prepreka i namjernom zavlacenju donošenja akata na koje su centri izvrsnosti, slijedom provedenog postupka Nacionalnog vijeća za znanost, stekli pravo, koji dakle u meritumu nisu u izvornoj nego posljedičnoj ingerenciji Ministarstva. Riječ je o dva dokumenta koje je Ministarstvo bilo u obvezi donijeti za svaki centar izvrsnosti nakon što je od Nacionalnog vijeća za znanost službeno zaprimilo Odluku o produžetku rada Znanstvenih centara izvrsnosti proglašeni 6. studenog 2025. godine u narednom razdoblju od pet godina: 1) Odluku o produžetku rada centra izvrsnosti i 2) Sporazum o suradnji i provedbi aktivnosti u sklopu centra izvrsnosti.

S obzirom na činjenicu da je Odluka Nacionalnog vijeća bila datirana 9. travnja 2018., te da je prvi mandat centara izvrsnosti završavao 10. studenoga 2019., Ministarstvo je raspolagalo vremenskim rasponom od godinu i pol dana u kojem je trebalo pripremiti i donijeti dva navedena dokumenta. Odluku o produžetku rada Ministarstvo je iz niza razloga trebalo donijeti neposredno nakon zaprimanja odluke Nacionalnog vijeća, a Sporazum o suradnji u provedbi aktivnosti trebao je biti pripremljen i potpisan najkasnije do prvog dana novog mandata u djelovanju centara izvrsnosti, dakle do 11. studenoga 2019. godine. Odluku o produžetku rada ministri-

ca B. Divjak donijela je 14. listopada 2019. da bi je centrima poslala s vremenskim pomakom od deset dana (25. listopada), što praktično znači – u zadnji čas..

Na pripremama za izradu Sporazuma o suradnji u provedbi aktivnosti stručne službe Ministarstva počele su raditi s tri i pol mjeseca zakašnjenja tako da su Nacrt sporazuma centrima na očitovanje poslale tek 28. veljače 2020. Centri su promptno, kroz nekoliko dana reagirali primjedbama na ponuđeni tekst Sporazuma. Centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku poslao je svoje sugestije već 2. ožujka 2020. Službenica Ministarstva ljubazno je istog dana zahvalila te najavila da će o eventualnim izmjenama teksta obavijestiti nakon zaprimanja komentara i prijedloga svih ostalih centara. Na najavljeni obavijest trebalo je čekati gotovo dva mjeseca. Stigla je 27. travnja 2020. s konačnim prijedlogom sporazuma. Centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku obavijestio je 8. svibnja 2020. Ministarstvo da je suglasan s predloženim tekstom sporazuma, što znači da je tog dana Sporazum bio spreman za potpisivanje. Službenica Ministarstva zahvalila je istog dana na potvrđivanju te najavila slanje sporazuma na potpisivanje nakon što tekst sporazuma „bude usuglašen s ostalim centri-

ma“. Ostalo je nejasno kakvo bi to sad novo usuglašavanje moglo biti nakon što je tekst sporazuma prethodno već bio usuglašen i ponuđen u individualiziranom obliku. A onda je nastupio muk.

Korespondencija s Ministarstvom ponovno je živnula krajem svibnja. Nadležni prodekan za znanost Filozofskog fakulteta zatražio je 25. svibnja informaciju kada se može očekivati potpisivanje sporazuma i isplata sredstava za 2020. Nekoliko dana poslije (28. 5. 2020.) stigao je odgovor da „slanje Sporazuma na potpis nažalost kasni, s obzirom na to da se još uvijek usuglašavamo s nekim centrima“. Dodano je i obećanje da će Sporazum pokušati poslati „u najkraćem mogućem roku“ te da će „isplata ići odmah po potpisivanju“. Prodekan je smjesta odgovorio da su „tekstovi sporazuma očit individualizirani“ te da ne vidi „razloga da se onda čeka i zajedničko potpisivanje“. Već sutradan (29. 5.) stigla je posve nerazumljiva poruka iz Ministarstva da „ima nekih razlika između centara u društveno-humanističkom području u odnosu na ostale centre“. Na kraju nejasne poruke službenica je, izvan svakog konteksta, najljepše zahvalila na strpljenju (s uskličnikom). Opet je nastao jednomjesečni muk pod čijim je sada velom nastupila diskriminacija višeg reda.

Diskriminacija u diskriminaciji

Znanstveni centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku bio je ravnopravan u diskriminaciji, koju je provodilo Ministarstvo nad skupinom društveno-humanističkih centara izvrsnosti, sve do lipanjskog mucka. Tijekom lipnja 2020. ministrica Divjak počela je diskriminirati ovaj centar u odnosu na dva druga, prethodno također diskriminirana društveno-humanistička centra izvrsnosti. Prvog dana lipnja 2020. dobila je na stol tri priredena sporazuma o suradnji i provedbi aktivnosti koja je trebala potpisati. Ti su joj potpisi očigledno teško padali kada je moralo proći čak dvadesetak dana dok ih je konačno stavila na priredene sporazume (19. 6. 2020.). Ali ni tada nije potpisala sva tri priredena sporazuma. Sporazum za Centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku ostao je nepotpisan ležati na ministričinu stolu. U međuvremenu su dva pomilovana centra dobila i do kraja lipnja potpisala sporazume.

Prodekan za znanost Filozofskog fakulteta zatražio je od Ministarstva 2. srpnja 2020. objašnjenje porukom sljedećeg sadržaja: „... prema informacijama koje smo dobili, dva znanstvena centra izvrsnosti u području društveno-humanističkih znanosti (onaj za hrvatsko glagoljaštvo te onaj za

školsku učinkovitost i menadžment) primili su od vas 25. lipnja 2020. e-mail sa sporazumom o suradnji, a nakon nekoliko dana dobili su sporazum i poštom. Budući da Filozofski fakultet nije dobio sporazum za Znanstveni centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku ni e-mailom, ni poštom, molimo Vas hitno informaciju o statusu ugovora.“ Poruku je poslao službenici s kojom se inače cijelo vrijeme dopisivao o ovom pitanju. Objašnjenje je međutim stiglo drugim putem i od druge službenice koja je očigledno imala nadzornu ulogu i koja je iz CC-pozicije bdjela nad korespondencijom. Nadslužbenica je nazvala prodekanu neposredno nakon zaprimanja poruke i ljubazno objasnila da je sporazum za Centar izvrsnosti priredjen zajedno sa sporazumima za druga dva društveno-humanistička centra izvrsnosti, ali da se još uvijek nalazi na stolu u ministričinu kabinetu. Na daljnji prodekanov upit da li će i kada dobiti odgovor na poslani e-mail nadslužbenica je, također ljubazno, odgovorila da takve informacije ne šalje e-mailom.

U međuvremenu je došlo do smjene na čelu Ministarstva i zavladao je novi, sada četveromjesečni muk koji je prekinut 11. studenoga 2020. kada je na Filozofski fakultet prispio na potpis Sporazum o suradnji u provedbi aktivnosti u okviru znanstvenog

centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku. Popratni dopis uz koji je dostavljen Sporazum datiran je 18. kolovoza 2020., dok je na Sporazumu rubrika za datum potpisivanja ostala neispunjena, iz čega bi se moglo zaključiti da je i novi čelnik imao poteškoća sa stavljanjem potpisa na ovaj Sporazum. Ili je možda bio opterećen okruglim datumima pa je čekao da se precizno na dan ispuni godina dana kašnjenja u dostavi dokumenta koji je trebao stupiti na snagu točno 11. studenoga 2019.

Kako je potpisivanje Sporazuma preduvjet za uplatu godišnjeg iznosa proračunske potpore za rad Centra u 2020. godini, koju je hiperaktivna ministrica uz blagoslov više instancije uspjela smanjiti do simboličke razine državnog milodara, sada s neskrivenom znatiželjom očekujemo koje će sve prepreke Ministarstvo biti u stanju smisliti kako bi uplatu čak i tog mizernog iznosa što dulje vremenski razvuklo. Sobzirom na to daje pomilovanim centrima potpora uplaćena četiri i pol mjeseca nakon potpisivanja Sporazuma (12. 11. 2020.), realno je očekivati da će Znanstvenom centru za integrativnu bioetiku njegov državni milodar biti udijeljen negdje sredinom ožujka 2021.

Za razliku od prethodna tri oblika diskriminacije, kojima su ravnopravno bila izložena sva tri centra izvrsnosti u društveno-humanističkom znanstvenom području, ovaj oblik diskriminacije u odnosu na druga dva društveno-humanistička centra izvrsnosti podliježe pravnim posljedica. Riječ je o pravnoj diskriminaciji, o kršenju ustavnog načela jednakosti, koje predstavlja jednu od najviših vrednota ustavnog poretka (čl. 3. Ustava RH), kao i o kršenju ustavne odredbe o jednakosti pred tijelima s javnim ovlastima (čl. 26. Ustava RH), što je dalje razrađeno u različitim zakonskim tekstovima.

Zaključno

Ovo izvješće podnosim Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj imajući u vidu njegovu zakonsku zadaću da se kao najviše stručno tijelo „brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti u Republici Hrvatskoj“. K tome, Nacionalno vijeće ima posebnu ulogu i posebne ingerencije u odnosu na proglašenje i praćenje rada znanstvenih centara izvrsnosti. Smatram da slučaj diskriminiranja znanstvenih centara izvrsnosti u području društveno-humanističkih znanosti razotkriva dubinski strukturni poremećaj u sustavu znanstvene djelatnosti u Hrvatskoj s kojim se Nacionalno vijeće mora najozbiljnije pozabaviti i donijeti odgovarajuće odluke i naputke iz svoje nadležnosti. S obzirom na to da narušena ravnopravnost znanstvenih područja i disciplina u posljedici dovodi do narušavanja ravnopravnosti znanstvenika koji djeluju u dotičnim znanstvenim područjima i disciplinama, do nejednakih uvjeta rada i nejednakih radnih prava, ovo izvješće dostavljam i Hrvatskom sveučilišnom sindikatu na znanje i postupanje u pogledu sindikalnih aspekata ovog problema.

S izrazima poštovanja, prof. Ante Čović, voditelj Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku

RAČUNARSTVO VISOKIH PERFORMANSI

Srce koordinira uspostavu Hrvatskog nacionalnog centra za HPC

Bit će to središnje mjesto za koordinaciju nacionalnih inicijativa, ali i mjesto na kojem će krajnji korisnici iz sustava znanosti i visokog obrazovanja, industrije i javne uprave dobiti pristup inovativnim rješenjima

U sklopu projekta *National Competence Centres in the Framework of EuroHPC (EuroCC)*, koji je počeo 1. rujna 2020. godine, tijekom sljedeće dvije godine uspostavit će se mreža nacionalnih centara kompetencija za računarstvo visokih performansi (HPC) u 33 države članice Zajedničkog poduzeća za europsko računarstvo visokih performansi (EuroHPC JU), čime

me će se doprinijeti izgradnji europskog HPC ekosustava i provedbi strateške inicijative Europske komisije EuroHPC. Napredna e-infrastruktura, koje je računarstvo visokih performansi ključna komponenta, temelj je moderne znanosti i istraživanja, a u zadnje vrijeme i nezaobilazan element napretka i inovacija društva u digitalnom dobu u kojem jače računalo predstavlja veću

konkurentnost. Važan korak u uspješnoj primjeni HPC-a predstavlja uspostava **Hrvatskog nacionalnog centra kompetencija za računarstvo visokih performansi** kroz EU Obzor 2020 projekt EUROCC. Za uspostavu i koordinaciju nacionalnog centra kompetencije za HPC, Ministarstvo znanosti i obrazovanja ovlastilo je Srce na temelju višegodišnje suradnje na izgradnji nacionalnih

naprednih računalnih infrastrukture. Hrvatski nacionalni centar kompetencija za HPC bit će središnje mjesto za koordinaciju nacionalnih inicijativa, ali i mjesto na kojem će krajnji korisnici iz sustava znanosti i visokog obrazovanja, industrije i javne uprave dobiti pristup inovativnim rješenjima prilagođenima stupnju zrelosti nacionalne i europske HPC in-

frastrukture. Uz to, dobit će i pristup HPC kompetencijama ostalih europskih centara. Korisnici će tako moći razmjenjivati znanje i imati pristup različitim grupama korisnika iz različitih industrijskih sektora i grana, odnosno njihovim potrebama i zahtjevima. **Ivan Marić**, zamjenik ravnatelja Srca i voditelj uspostave Hrvatskog nacionalnog centra kompetencija za HPC, po-

jasnio je da će „sudjelovanje hrvatskih ustanova na provedbi projekta EuroCC prije svega doprinijeti povećanju kapitala znanja i ljudskoga kapitala, a uspostavom nacionalnog centra kompetencija HPC-a i njegova umrežavanja s ostalim EU centrima izgradit ćemo nacionalni okvir znanja i vještina za pomoć znanstvenicima, gospodarstvenicima i javnom sektoru u korištenju HPC i povezanih tehnologija. I dok je sudjelovanje Srca u EuroCC projektu u ulozi partnera i voditelja nacionalnog konzorcija komplementarno s planiranim aktivnostima na projektu HR-ZOO te predvodničkom ulogom Srca u gradnji i upravljanju modernom e-infrastrukturom sustava znanosti i visokog obrazovanja, zajednički cilj članova hrvatskog konzorcija je da uspostava ovog centra bude komplementarna s postojećim i budućim planiranim platformama pametne specijalizacije u Hrvatskoj“. Srce u projektu sudjeluje u ulozi voditelja nacionalnog konzorcija i partnera na projektu, a Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu, Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Sveučilište u Rijeci, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci i Institut Ruđer Bošković sudjeluju u ulozi povezanih trećih strana. Ministarstvo znanosti i obrazovanja je u ime Republike Hrvatske preuzelo obvezu prema EuroHPC JU i sudjeluje u njegovu radu. Konzorcij hrvatskih ustanova ostvario je pravo na 800 tisuća eura, od kojih će pedeset posto prihvatljivih troškova biti financirano iz državnog proračuna, dok će preostalih pedeset posto prihvatljivih troškova financirati Europska komisija kroz program Obzor 2020. Uspostavom mreže nacionalnih centara kompetencija za HPC, po-

ZAPOČELI RADOVI NA UREĐENJU I OPREMANJU PODATKOVNIH CENTARA HR-ZOO

Nova generacija e-infrastrukture

Realizacijom projekta u vrijednosti 54 i pol milijuna kuna podatkovni će centri odgovarati potrebama moderne znanosti i visokoga obrazovanja

PIŠE: **TATJANA KLARIĆ BENETA**

U sklopu provedbe projekta Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak (HR-ZOO) koji koordinira i vodi Sveučilišni računski centar (Srce), započeli su radovi na uređenju i opremanju podatkovnih centara kao preduvjeta za uspostavu buduće nacionalne e-infrastrukture sustava znanosti i visokog obrazovanja. – Početak radova predstavlja važan iskorak k ostvarenju konačnog cilja projekta HR-ZOO, to jest k izgradnji nove generacije nacionalne e-infrastrukture koja će znanstvenoj i akademskoj zajednici osigurati napredne računalne i spremišne resurse te na njima izgrađene digitalne usluge. Na taj će se način u velikoj mjeri otkloniti buduće potrebe ustanova, projekata i inicijativa za nabavom i održavanjem vlastitih resursa iste ili slične namjene. Sredstva koja

su ustanove i projekti planirali potrošiti na nabavu te opreme moći će iskoristiti u svrhu svoje primarne djelatnosti: istraživanja i obrazovanja. Svjesni smo da će postojati opravdana potreba za izuzecima, bio to računalni ili spremišni resurs, a koji neće biti tehnički moguće ili ekonomski opravdano uklopiti u nacionalnu računalnu i spremišnu infrastrukturu. No i za takve će se slučajeve, kao i za integraciju postojeće računalne opreme koja je smještena u neadekvatnim prostorima u ustanovama, izgradnjom nacionalne mreže podatkovnih centara HR-ZOO, pružanjem usluge udomljavanja IKT opreme, omogućiti višestruke uštede u sustavu – naglasio je zamjenik ravnatelja Srca **Ivan Marić**, ujedno i voditelj projekta HR-ZOO.

Prva faza

Projektom se uspostavlja nova generacija nacionalne e-infrastrukture sustava znanosti i visokoga obrazovanja koja se sastoji od distribuirane mreže pet podatkovnih centara po-

vezanih širokopoljnim mrežnim kapacitetima, značajnih računalnih i spremišnih resursa za obradu i pouzdanu pohranu velikih količina podataka te napredne podrške istraživačima i nastavnicima u korištenju usluga. Riječ je o investiciji vrijednoj 54 i pol milijuna kuna koja obuhvaća prenamjenu postojećih prostora u moderne podatkovne centre spremne za prihvata IKT opreme. Radovi koji se u ovom trenutku izvođe na lokacijama Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu, studentskog doma u sklopu Sveučilišnog kampusa Osijek Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, sveučilišnog odjela u sklopu Sveučilišnog kampusa Trsat Sveučilišta u Rijeci i Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj Sveučilišta u Zagrebu završavaju u rujnu 2021. godine. Nakon toga započinju radovi na lokaciji Srca koji će trajati dodatna četiri mjeseca. – Neprekinutost u isporukama usluga koje Srce pruža akademskoj i znanstvenoj zajednici bila je važan uvjet u organizaciji ter-

minskog plana svih aktivnosti projekta HR-ZOO, a radovi na zgradi Srca u tom su smislu zahtijevali posebnu pažnju. Osim što udomljuje većinu računalne i spremišne opreme neophodne za funkcioniranje informacijskih sustava kojima Srce upravlja, zgrada Srca važno je mrežno čvorište koje udomljuje neke od ključnih infrastrukture kao što su nacionalno središte za razmjenu internetskog prometa (CIX), najveće čvorište mreže CARNET i čvorište mreže GEANT – naglašava Marić. Pojasnio je da će, jednom izgrađeni podatkovni centri HR-ZOO u svojim računalnim halama nuditi ukupno 128 IKT ormara prostora za smještaj opreme. Elektroenergetski sustavi koji uključuju dizel agregatska postrojenja, sustave neprekidnog napajanja te sustave hlađenja, osiguravat će visoku dostupnost IKT opreme i digitalnih usluga. Osim toga, sustavi fizičke i tehničke zaštite dodatno će osigurati sigurnost podatkovnih centara, a centralni sustav nadzora i upravljanja omogućit će online uvid

u trenutačno stanje pojedinih tehničkih sustava u svim podatkovnim centrima te brzu reakciju.

Izgradnja podatkovnog centra

– I dok će podatkovni centri u Splitu, Rijeci i Osijeku biti izgrađeni u sklopu postojećih objekata, što ograničava njihove kapacitete, izgradnjom podatkovnog centra u sklopu Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj, koji će se prostirati na 1300 m² te raspolagati snagom od 1,1 MW, imat ćemo ponovno podatkovni centar koji je relevantan i adekvatan potrebama moderne znanosti i obrazovanja. Kažem ponovno, jer se zadnji put to dogodilo 1974. godine izgradnjom zgrade Srca – dodaje Marić. Podatkovni centar na Borongaju bit će pripravan za TIER 3 razinu, što znači da će korisni-

cima jamčiti najviše standarde kvalitete i sigurnosti koji osiguravaju maksimalnu dostupnost usluga, odnosno vremena neprekinutog rada. Korisnici će tako moći bezbrižno koristiti resurse podatkovnog centra, bez ikakve brige o kvarovima opreme, gubitku podataka ili zastoja u provođenju zadataka. Paralelno s radovima na podatkovnim centrima, pokrenute su aktivnosti uspostave međugradskih i gradskih telekomunikacijskih kapaciteta kojima će se osigurati povezivanje podatkovnih centara HR-ZOO kapacitetima od 100 Gbit/s te nabava naprednih IKT resursa različitih namjena. Izgradnja zajedničke nacionalne e-infrastrukture sustava znanosti i visokog obrazovanja komplementarna je s nastojanjima Europske unije u izgradnji europskog oblaka otvo-

tencija osnažit će se postojeće i razviti nove kompetencije iz područja računarstva visokih performansi, a stvaraju se i pretpostavke za zajedničko sudjelovanje u izgradnji i formiranju politike financiranja i upravljanja resursima u tri područja: HPC, analizi velikih skupova podataka na HPC resursima i tehnologiji umjetne inteligencije.

Računarstvo visokih performansi i EuroHPC

High Performance Computing HPC ili računarstvo visokih performansi označava tehnologije i korištenje moćnih superračunala za velike i brze izračune koji su toliko zahtjevni da se ne mogu izvršiti s pomoću računala opće namjene. HPC uključuje modeliranje i simulaciju, naprednu analizu podataka i vizualizaciju koji se koriste za rješavanje problema u znanstvenoj, inženjerskoj, industrijskoj i poslovnoj primjeni te primjeni u javnom sektoru. HPC je danas ključna tehnologija znanosti, industrije i društva u cjelini.

S obzirom na njegovu interdisciplinarnu prirodu i mogućnost obrade velikih količina podataka i izvođenja kompleksnih izračuna, možemo utvrditi da ne postoji društveno, znanstveno ili industrijsko područje u kojem HPC nije našao svoju primjenu. Primjeri primjene HPC-a su razni; rano otkrivanje i liječenje bolesti, nove terapije koje se temelje na personaliziranoj i preciznoj medicini, razumijevanje funkcioniranja ljudskog mozga, predviđanje razvoja klime, svemirska promatranja, prevencija prirodnih katastrofa velikih razmjera i upravljanje njima te ubrzanje razvoja novih materijala. Upotreba HPC-a znatno smanjuje i cikluse projektiranja i proizvodnje u industriji. HPC je ključan i za nacionalnu sigurnost i obranu, npr. za razvoj složenih tehnologija enkripcije, za praćenje kibernetičke napada i odgovor na njih, za

učinkovitu forenziku te za nuklearne simulacije - pojašnjava Marić.

Upravo zbog značenja HPC-a za daljnji napredak, 2018. godine osnovano je Zajedničko poduzeće EuroHPC udruženim sredstvima EU-a, zema-lja sudionica (do danas 32, među kojima je i Hrvatska) i privatnih partnera s ciljem da EU preuzme globalno vodstvo u superračunarstvu. Sudjelovanjem u EuroHPC JU je hrvatskim znanstvenim organizacijama te privatnom sektoru (pogotovo malim i srednjim poduzetnicima) otvorena mogućnost korištenja infrastrukture HPC-a kao državi članici EU-a.

Prilikom nedavnog predstavljanja nove uredbe o Zajedničkom poduzeću za europsko računarstvo visokih performansi (EuroHPC), kojom se omogućuju investicije u iznosu od 8 milijardi eura u sljedeću generaciju superračunala, izvršna potpredsjednica Komisije za Europu spremnu za digitalno doba Margrethe Vestager izjavila je da je računarstvo visokih performansi presudan digitalni resurs za Europu. Kao što smo mogli posvjedočiti u borbi protiv pandemije koronavirusa, superračunala se u zdravstvu već koriste za pronalazak lijekova, utvrđivanje i predviđanje širenja zaraze ili odlučivanje o mjerama za njezino sprečavanje. U kombinaciji s umjetnom inteligencijom i superračunalima, podaci su velika pomoć u otkrivanju obrazaca u ekosustavu, ublažavanju klimatskih promjena i pronalaznju rješenja za sprečavanje prirodnih katastrofa i borbu protiv klimatskih promjena. Danas iznesenim prijedlogom potaknut ćemo ulaganja u superračunalnu infrastrukturu, uzimajući u obzir njezin golemi potencijal za poboljšanje kvalitete života, poticanje industrijske konkurentnosti i napredak znanosti. Dosađajni proračun za investicije kreće se oko 1,5 milijardi eura. SRCE

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU ODRŽALO ONLINE PROMOCIJU

Na virtualnim štandovima održana Smotra Sveučilišta

Predstavljen je 31 fakultet i tri akademije, a cjelokupni sadržaj koje su sastavnice pripremile i dalje ostaje dostupan na službenim stranicama Smotre, koja ostaje središnjim mjestom za informiranje maturanata, potencijalnih budućih studenata i zainteresirane javnosti

Rektor Damir Boras

Piše: DRAŽEN MALES

Mjesec studeni tradicionalno je rezerviran za Smotru Sveučilišta u Zagrebu, no zbog epidemioloških mjera, ovogodišnje predstavljanje sastavnica našega najvećeg sveučilišta, umjesto na dobro poznatoj lokaciji Studentskog centra u Savskoj ulici, održano je u virtualnom okruženju. Pod sloganom "Klikni s faksom!", virtualna Smotra Sveučilišta u Zagrebu tako se održavala od 19. do 21. studenoga, a program se izvodio u hibridnom obliku, uz kombinaciju sadržaja objavljenih na "digitalnim štandovima" (posebnim stranicama) fakulteta i akademija te predstavljanja njihovih studijskih programa po područjima.

Promotivnim videozapisima, lecima, brošurama, interaktivnim i drugim sadržajima, budući studenti, maturanti i svi zainteresirani mogli su pristupiti putem središnjega komunikacijskog kanala – internetske stranice Smotre (smotra.unizg.hr) – a sve se moglo pratiti i putem društvenih mreža Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, LinkedIn i YouTube. "Svatko od vas može unutar naše 34 sastavnice pronaći nešto što će vas zanimati, ali neka to ne budu samo smjerovi koji su trenutno u modi, koji su popularni, nego i zanimanja i struke koje će biti izvor vašega zadovoljstva i u budućnosti. Sada birate i među zanimanjima koja će biti potrebna za pet do sedam godina u budućnosti. Pažljivo pogledajte ponudu svih fakulteta i akademija, da budete ukorak s razvojem tehnologija, ali i potrebama društva u budućnosti. Birajte i budite dalekovidni u svome izboru", poručio je maturantima u svojem obraćanju rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. Damir Boras. Predstavljanja fakulteta i akademija u videoformi, u dane održavanja virtualne Smotre, emitirana su online uz potporu

Televizije Student, a cjelokupni sadržaj koje su sastavnice Sveučilišta pripremile i dalje ostaju dostupni na službenim stranicama Smotre, koja ostaje središnje mjesto za informiranje maturanata, potencijalnih budućih studenata Sveučilišta u Zagrebu te zainteresirane javnosti. Navedeno je u skladu i s idejom ovogodišnje Smotre, koja je bila učiniti sve informacije vezane uz upise i studiranje na našem najvećem sveučilištu stalno dostupnima, s ciljem informiranja o studijskim programima, upisnim uvjetima, studentskom životu i aktivnostima te o brojnim drugim jedinstvima koje su mladim ljudima osobito važne prigodom donošenja odluke o upisu na fakultet.

Prvoga dana održavanja programa Smotre predstavljene su sastavnice iz tehničkog i biotehničkog područja, dok je drugi dan bio rezerviran za društveno, humanističko i biomedicinsko, a treći i posljednji dan za prirodoslovno i umjetničko područje. Kako smo već naveli, na virtualnoj Smotri Sveučilišta u Zagrebu predstavile su se 34 sastavnice Sveučilišta – odnosno 31 fakultet i tri akademije, a program je službeno započeo virtualnim otvaranjem 19. studenoga u 11 sati, kada su se gledateljima prijenosa uživo obratili ministar znanosti i obrazovanja prof. Radovan Fuchs i rektor Sveučilišta u Zagrebu

prof. Damir Boras. Virtualno otvorenje popraćeno je glazbenim programom studenata Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu.

U svojem obraćanju, ministar Fuchs je istaknuo obilježavanje različitih studijskih programa i kvalifikacija, kako na zagrebačkome, tako i na drugim sveučilištima, ujedno izrazivši vjeru u uspjeh ovogodišnje Smotre, unatoč prirodi njezina održavanja.

"Brojni fakulteti i akademije u sastavu Sveučilišta zaista su u prvom redu apsolutni dokaz sveučilišnog bogatstva, širine i akademske snage, a u ovim, izrazito izazovnim vremenima, Sveučilište u Zagrebu i njegove brojne sastavnice imaju dodatno važnu ulogu. U ovim uvjetima nepovoljne epidemiološke situacije, kada se svi zajedno u Hrvatskoj, susjednim zemljama i čitavom svijetu borimo s ovim nevidljivim neprijateljem – virusom i pandemijom koja je potpuno promijenila našu svakodnevnicu – moramo nastaviti živjeti. Moramo nastaviti i s edukacijom naših mladih, od vrtičke do akademskih razina, uključujući doktorat. Ova Smotra je prilika da se maturantice i maturanti dodatno informiraju i da odluče što bi mogla biti njihova budućnost u vidu profesionalnih i ostalih karijera kojima se žele baviti. To je iznimno važan čin, a donošenje ovakve odluke je nešto što se, usudio bih se reći, događa jednom u životu. Nadam se da ćete mudro izabrati, ali i da ćete, kao budući bruceši, nastavu ipak slušati direktno, licem u licem, a ne u virtualnome obliku. Ako prilike, međutim, ne budu dopuštale normalno izvođenje nastave, Sveučilište u Zagrebu će iznaći načine da vam prenese znanja

NAGRADE NAJUSPJEŠNIJIMA

Jednako kao i prethodnih godina, na završetku programa Smotre proglašeni su najuspješniji sudionici manifestacije. Priznanja za najbolje "virtualne štandove", odnosno internetske stranice putem kojih su se predstavljali, dobili su Fakultet elektrotehnike i računarstva, Fakultet prometnih znanosti, Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu, Fakultet filozofije i religijskih znanosti te Fakultet strojarstva i brodogradnje. Najkreativniji virtualni štand na ovogodišnjoj Smotri imali su Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije i Tekstilno-tehnološki fakultet, dok je najbolje videopredstavljanje na virtualnoj Smotri ostvario Fizički odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Priznanje za najbolje predstavljanje na društvenim mrežama osvojio je Metalurški fakultet, a za najveći doprinos u organizaciji Smotre nagrađen je Fakultet političkih znanosti, čija je Televizija Student omogućila praćenje cjelokupnog programa u video-obliku.

i vještine kroz sigurno online studiranje", poručio je ministar znanosti i obrazovanja Radovan Fuchs. Manifestacija Smotra Sveučilišta u Zagrebu ove je godine obilježila svoju 25. obljetnicu, a prvi je put održana u virtualnom prostoru. Sponzori ovogodišnje, virtualne Smotre Sveučilišta u Zagrebu bili su OTP banka, Studentski centar Varaždin i Studentski centar Zagreb, dok su medijsku podršku dali partneri Smotre Jutarnji list, Lagani FM, Radio Sljeme, Z1 televizija i Televizija Student te sveučilišne novine i novopokrenuti portal Universitas.

O projektu HR-ZOO:

Svrha i glavni cilj projekta Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak, za koji je Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo gotovo 200 milijuna kuna iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. je uspostava distribuirane nacionalne e-infrastrukture naprednih računalnih, spremišnih i mrežnih resursa različitih namjena, kojoj je svrha jačanje kapaciteta akademske i istraživačke zajednice Hrvatske za istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija. Projekt sufinancira Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj u 85-postotnom iznosu, dok je preostalih 15 posto osiguralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH. Pored Srca, u projektu HR-ZOO sudjeluju sljedeće partnerske ustanove: CARNET, Institut "Ruđer Bošković", Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Sveučilište u Rijeci, Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu. Projekt HR-ZOO kao strateški projekt u sustavu znanosti i visokog obrazovanja zbog očekivanih rezultata važnih za razvoj znanosti i obrazovanja podržava Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Projekt HR-ZOO stvorit će pretpostavke za organizacijsku reformu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija, i u pogledu IRI infrastrukture, i u pogledu boljeg korištenja znanstvenih potencijala (ljudskih resursa). HR-ZOO omogućava da znanstvene i visokoobrazovne ustanove ostanu fokusirane na razvoj svojih djelatnosti, istraživačke i razvojne projekte u svojem području znanosti, a brigu o e-infrastrukturi, njezinu razvoju i učinkovitosti prepuste stručnjacima. Korištenje zajedničkih nacionalnih resursa omogućit će značajne uštede te potaknuti kulturu dijeljenja resursa i podataka.

rene znanosti (engl. European Open Science Cloud, EOSC) te u području računarstva visokih performansi (HPC-a) koji je postao dijelom perspektive jedinstvenog digitalnog tržišta EU.

Provedbom projekta HR-ZOO, Srce uspješno nastavlja svoju višegodišnju tradiciju osiguravanja integracije hrvatskog u europski istraživački i visokoobrazovni prostor.

Priznanja za najkreativniji virtualni štand na ovogodišnjoj Smotri dobili su Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije (na slici) i Tekstilno-tehnološki fakultet

Priznanja za štandove dobili su FER, Fakulteti prometnih znanosti (na slici), Organizacije i informatike u Varaždinu, Filozofije i religijskih znanosti te Strojarstva i brodogradnje

PROF. ŽELJKO RADIĆ, PROREKTOR ZA PRAVNE POSLOVE I RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA SVEUČILIŠTA U SPLITU

Znat ćemo iskoristiti potencijal mreže europskih sveučilišta

Rad na praktičnim pravnim poslovima u akademskoj zajednici doživljam kao veliki izazov, koji na neki način zatumljuje nostalgiju za Fakultetom i radom sa studentima koju, valjda je to prirodno, osjećam
SAŠA BURIĆ/CROPIX

Čvrsto vjerujem da će se Sveučilište u Splitu prometnuti u dinamično, prepoznatljivo i privlačno sveučilište internacionalne orijentacije. Nadam se da će biti u stanju odgovoriti na izazove digitalizacije, te da će se uz permanentni rad na podizanju kakvoće u svojim temeljnim misijama, edukaciji i znanstvenom radu, afirmirati i u onome što se naziva trećom misijom sveučilišta, tj. u partnerstvu sa svojom socijalnom zajednicom i gospodarstvom

Piše: MILA PULJIZ

Predstavite nam se. Što sve obuhvaća vaš posao prorektora?

– Ja sam prorektor Sveučilišta u Splitu nadležan za pravne poslove i razvoj ljudskih potencijala, kako glasi puni naslov službe koju obnašam. Pravni poslovi na Sveučilištu možda nisu uvijek u prvom planu kao što su to, primjerice, poučavanje, znanstvenoistraživački rad, akademska mobilnost, studentski standard, jednom riječju oni tipično sveučilišni poslovi, no obuhvaćaju široku lepezu da tako kažemo pozadinskih zadaća koje su, premda na malo drukčiji način, jednako neophodne za djelotvorno funkcioniranje akademske zajednice. Uostalom, pravna struka servisira i sve gore spomenute, ali i druge sfere rada na Sveučilištu, koje bi teško mogle ostvarivati svoje uloge bez odgovarajuće potpore pravne službe. Spomenut ću samo najvažnije aktivnosti na koje je usredotočena mala, ali vrijedna skupina kolegica i kolega iz pravne službe. Na prvom je mjestu skrb o normativnom okviru koji tvore vertikalni propisi iz oblasti znanosti i visokog obrazovanja (zakoni, kolektivni ugovor i dr.), kao i autonomno pravo Sveučilišta, oskosnicu kojeg čini Statut, svojevrstan mali ustav Sveučilišta, zajedno s brojnim drugim, tzv. općim ak-

tima, ponajviše pravilnicima o raznovrsnim posebnim pitanjima. Sama je ta djelatnost već za sebe dovoljno kompleksna, a sastoji se od praćenja, izrade, ažuriranja, tumačenja i primjene pravnih normi. U pravnoj službi bavimo se usto i produkcijom ugovora, sporazuma, odluka, rješenja i drugih konkretnih pravnih dokumenata, ponajprije za račun Sveučilišta i njegovih stručnih službi, ali i naših sastavnica. Pored toga pravna služba na dnevnoj bazi rješava zahtjeve podnesene unutar i izvan kuće, odgovara na zahtjeve za dostavom informacija, provodi ili pruža pravnu potporu različitim postupcima i natjecanjima, daje pravna mišljenja i još mnogo toga. Pravna služba pozvana je i da formulira, prihvaća i integrira nove pravne okvire, procedure i politike, kao što su, primjerice, otvorenost i transparentnost u upošljavanju, kodificiranje etič-

“

Sveučilište se i u okolnostima epidemije s kojom smo suočeni pokazalo primjerom dobre organizacije i vođenja

kih načela i akademska čestitost, uključivost, rodna ravnost i sl.

Čime ste se bavili prije nego što ste došli na ovo mjesto?

– Prije dolaska na dužnost prorektora, predavao sam studentima Pravnog fakulteta na različitim vrstama, odnosno razinama studija skupinu pravnopovijesnih predmeta, u prvom redu Opću (tj. svjetsku) pravnu povijest i Hrvatsku pravnu povijest, uz još nekoliko izbornih predmeta, kao što su Dalmatinsko statutarno pravo, Nacrt pravne povijesti susjednih zemalja i Kanonsko pravo (sve to na integriranom petogodišnjem studiju prava), Povijest države i uprave na stručnom studiju Javne uprave te Povijest sportskog prava na specijalističkom poslijediplomskom studiju Sportsko pravo. Uz to, još od prve polovice devedesetih godina prošlog stoljeća držao sam razlikovni kolegij Latinskog jezika za studente prve godine pravnog studija koji taj jezik nisu učili u prethodnom školovanju, kao uvjet za polaganje ispita iz Rimskog prava. No valja kazati i to da sam u vremenu koje neposredno prethodi mom dolasku na Rektorat Sveučilišta, u dva uzastopna mandata, tj. od 2014. do 2018. godine, obnašao i dužnost dekana Pravnog fakulteta u Splitu.
Nedostaje li vam nastava na Pravnom fakultetu i rad sa stu-

dentima?

– Kažu da je Bernard Shaw jednom duhovito primijetio kako oni koji znaju raditi nešto, to i rade, dok oni koji ne znaju – pokušavaju druge kako se to radi. No šalu na stranu, radeći dugo profesorski posao, čovjek prije ili poslije poželi okušati se i sam u stvarima kojima uči studente. Moj prelazak s Fakulteta na Rektorat bio je moj vlastiti odgovor na taj zov prakse koji sam na neki način i samo očitio. Rad na praktičnim pravnim poslovima u akademskoj zajednici doživljam kao veliki izazov, koji na neki način zatumljuje nostalgiju za Fakultetom i radom sa studentima koju, valjda je to prirodno, osjećam.

Što je sadašnja uprava Sveučilišta na čelu s rektorom Ljutićem značajno napravila, vaše mišljenje?

– Splitsko sveučilište u mandatu aktualne uprave na čelu s rektorom, prof. Ljutićem ostvarilo je nekoliko zaista hvalevrijednih ostvarenja. Izdvojio bih ulazak u alijansu pomorskih sveučilišta (SEA-EU) s partnerskim sveučilištima Gdansk, Kiel, Brest, Cadiz i Malta u okviru mreže europskih sveučilišta. Projekt je to koji puno obećava, a zasniva se na posve novoj visokoškolskoj filozofiji i težnji prema izgradnji sveučilišta sutrašnjice. Usto, naše Sveučilište drži stabilne pozicije na ljestvicama na kojima kotira, a pripre-

“

Hvalevrijedan je ulazak u alijansu pomorskih sveučilišta (SEA-EU) s partnerima iz Gdanska, Kiela, Bresta, Cadiza i Malte. Projekt je to koji puno obećava, a zasniva se na posve novoj visokoškolskoj filozofiji i težnji prema izgradnji sveučilišta sutrašnjice

ma aplikacije i za neke druge na kojima još nije bilo zastupljeno. Otvorili smo nekoliko atraktivnih novih studijskih programa, a u pripremi su i neki drugi, što smo strateški zgodno uklopili u projekt suradnje s lokalnom zajednicom i poticanjem policijskog razvoja naše

županije. Realizirano je ili je u procesu nekoliko zapaženih infrastrukturnih projekata, kao što su preuređenje zgrade Tehnološkog parka Sveučilišta i studentskog doma “Bruno Bušić” u Spinutu, kao i projektiranje nove zgrade studentskog doma na Kampusu Sveučilišta. Uz potporu Vlade RH razriješen je i problem višemilijunskih potraživanja Grada Splita prema Sveučilištu na osnovi neplaćene komunalne naknade za izgradnju objekata u Kampusu, koji je dugopterećivao odnose Sveučilišta i Grada. Naglašavam, to su samo neka od zapaženih postignuća, a mogla bi im se dodati i druga. Završio bih zapažanjem da se Sveučilište i u epidemiji s ko-

jom smo

Radimo na ažuriranju Statuta i izradi nove Strategije razvoja našeg Sveučilišta. Redizajn Statuta motiviran je željom da se s obzirom na neka pitanja poboljša funkcionalnost sveučilišnog ustroja. S druge strane, potrebno je iznova odrediti strateški smjer u kojem će se Sveučilište u Splitu razvijati

suočeni pokazalo primjerom dobre organizacije i vođenja. Na čemu konkretno trenutano radite?

– Među poslovima kojima sam sa svojim suradnicima trenutano zaokupljen izdvojio bih dvije stvari, koje se ovog časa zacijelo nameću kao prioritete. To su rad na ažuriranju Statuta Sveučilišta u Splitu i izrada nove Strategije razvoja našeg Sveučilišta. Redizajn Statuta motiviran je željom da se s obzirom na neka pitanja poboljša funkcionalnost sveučilišnog ustroja, ne dovodeći u pitanje dosegnuti nivo autonomije. S druge strane, aktualna sveučilišna Strategija pred svojim je istekom, pa je potrebno iznova odrediti strateški smjer u kojem će se Sveučilište u Splitu razvijati, odnosno ciljeve kojima će stremiti sljedećih pet godina.

Kakva je vaša procjena razvoja Sveučilišta u Splitu u budućnosti?

– Čvrsto vjerujem da će znati iskoristiti potencijal mreže europskih sveučilišta i prometnuti se u dinamično, prepoznatljivo i privlačno sveučilište internacionalne orijentacije. Nadam se da će biti u stanju odgovoriti na izazove digitalizacije, te da će se uz permanentni rad na podizanju kakvoće u svojim temeljnim misijama, edukaciji i znanstvenom radu, afirmirati i u onome što se naziva trećom misijom sveučilišta, tj. u partnerstvu sa svojom socijalnom zajednicom i gospodarstvom. Uvjeren sam da to nisu tek puste želje, veći dostižni ciljevi kojima ćemo i mi koliko to god bude moguće ići ususret.

Vaš komentar na dvojbe oko diploma na stručnim studijima, ipak ste vi pravnik!

– Problem koji spominjete, kao što je dobro poznato, eskalirao je odlukom Ustavnog suda iz ožujka ove godine kojom se počevši od 1. siječnja 2021. godine ukidaju odredbe Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru, koje su na istu razinu, tj. 6. preddiplomsku i 7. diplomsku pozicionirale stručne i sveučilišne studije. Koliko znam, Ministarstvo znanosti i obrazovanja priprema prijedlog koji bi trebao uvažiti zahtjeve iz odluke Ustavnog suda i koji će, kako se najavljuje, vjerojatno biti upućen u hitnu zakonodavnu proceduru. I premda se iz medija ponešto zna o samom sadržaju prijedloga, ništa ne treba pre-judicirati. Dopustite da u tom smislu svoje mišljenje i eventualne komentare zadržim do službene objave dokumenta, odnosno njegova stavljanja na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.

SEA-EU URED SVEUČILIŠTA U SPLITU ORGANIZIRAO MEĐUNARODNU RADIONICU

SEA-EU Goes Digital

Potreba je svih sveučilišta da se aktivno razvijaju kada je riječ o digitalizaciji - naglasio je Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Splitu, otvarajući radionicu

PISAO: NINA DUJMOVIĆ

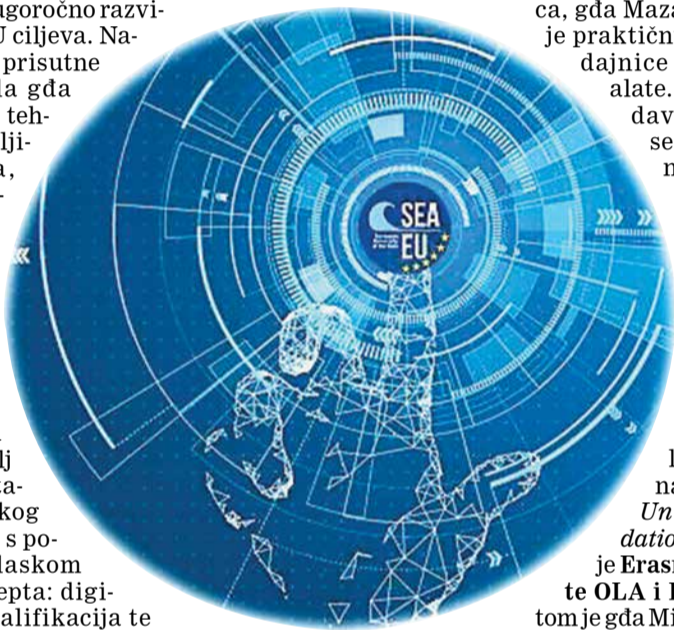
Dana 4. studenoga 2020. godine, u organizaciji SEA-EU ureda Sveučilišta u Splitu, održana je jednodnevna međunarodna radionica *SEA-EU Goes Digital*. Radionicu je otvorio rektor Sveučilišta u Splitu prof. Dragan Ljutić, koji je naglasio kako je potreba svih sveučilišta danas da se aktivno razvijaju kada je riječ o digitalizaciji. Također, naveo je od kolike je važnosti za Sveučilište u Splitu sudjelovanje u SEA-EU alijansi, kao i dugoročno razvijanje SEA-EU ciljeva. Nakon rektora, prisutne je pozdravila gđa Ivana Jadrić, tehnička voditeljica projekta, koja je pružila pregled aktivnosti u kontekstu projekta implementacije. Naglasila je kako je Sveučilište u Splitu voditelj izazova digitalizacije visokog obrazovanja, s posebnim naglaskom na dva koncepta: digitalizacija kvalifikacija te europska studentska iskaznica. U sklopu online radionice sudionicima su prezentirane sljedeće teme: *Digital solutions supporting higher education policy developments (Digitalna rješenja kao potpora politike razvoja visokog obrazovanja)* (gđa Ana Tecilazić Goršić, Ministarstvo znanosti i obrazovanja).

U okviru predavanja, gđa Tecilazić Goršić prezentirala je važnost sudjelovanja u alijansama europskih sveučilišta za razvoj hrvatskog visokog obrazovanja, kao i pojedinačne inicijative po pitanjima razvoja digitalizacije u Republici Hrvatskoj. Nakon predavanja predstavnice Uprave za visoko obra-

zovanje pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja, prof. Mile Dželalija sa Sveučilišta u Splitu prezentirao je sam koncept *Europass Digitally Signed Credentials*. U okviru svog predavanja osvrnuo se na samu ideju koncepta i njegove ključne elemente. Također je prikazao razvoj koncepta kroz europske direktive i koje su koristi od njegova korištenja. Radionica je nastavljena predavanjem gđe Ildiko Mazar (suradnica za istraživanje i razvoj u Centru za inovaci-

je znanja, stručnjakinja za *Europass Digitally Signed Credentials*) i g. Anthonyja F. Camillerija (savjetnik za politike, voditelj projekta i stručnjak za kvalitetu i standardizaciju za pilotiranje u projektu Everis-Europass). Koordinator iz Everisa kroz ovu su radionicu u sat i pol vremena prezentirali praktičnu primjenu **EDSC koncepta**. Opisali su funkcije EDSC-a, način izdavanja, skladištenja, verifikacije i dijeljenja. Nakon dijela prezentacije načina funkcioniranja digitalnih vjerodajnica, gđa Mazar prezentirala je praktičnu izradu vjerodajnice kroz direktne alate. Kroz proces izdavanja koristila se prvom digitalnom diplomom u Europi koju je izradilo Sveučilište u Splitu kroz pilot-projekt u srpnju ove godine. U drugom dijelu radionice, João Baccelar, izvršni menadžer *European University Foundation*, prezentirao je **Erasmus Dashboard te OLA i IIAM** alate. Potom je gđa Mia Trcol iz Agencije za mobilnost i programe EU prezentirala nove **Euro-pass** alate.

Na koncu su svi prisutni imali priliku upoznati se s načinima i izazovima primjene **Europske studentske iskaznice** sa Sveučilišta Bretagne Occidentale iz Bresta. Online radionicu je moderirala gđa Dujmović iz SEA-EU ureda. Ovim događajem Sveučilište u Splitu je odradilo jednu od niza aktivnosti koje za cilj imaju približavanje digitalnom dobu i osiguravanje svih potrebnih znanja za implementaciju sustava digitalizacije kvalifikacija.

Ovim događajem Sveučilište u Splitu je odradilo jednu od niza aktivnosti koje za cilj imaju približavanje digitalnom dobu i osiguravanje svih potrebnih znanja za implementaciju sustava digitalizacije kvalifikacija

Na temelju odluka Fakultetskog vijeća (Klasa:0003-08/20-06/0014; Ur.broj:2181-197-00-20-0023, Klasa:0003-08/20-06/0014; Ur.broj:2181-197-00-20-0024, Klasa:0003-08/20-06/0014; Ur.broj:2181-197-00-20-0025 i Klasa:0003-08/20-06/0014; Ur.broj:2181-197-00-20-0026 od dana 13. studenoga 2020.) i članka 93., 97., 99. i 101. Statuta Pomorskog fakulteta u Splitu

SVEUČILIŠTE U SPLITU POMORSKI FAKULTET objavljuje NATJEČAJ za izbor

1. tri suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju tehnologija prometa i transporta
2. jednog suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području društvenih znanosti, polju ekonomija
3. jednog nastavnika u naslovnom nastavnom

zvanju predavač u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju strojarstvo
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Pomorskog fakulteta u Splitu, www.pfst.unist.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije raspisuje

PONIŠTENJE DIJELA JAVNOG NATJEČAJA

1. za izbor jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju poslijedoktorand za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za betonske konstrukcije i mostove.

2. za izbor jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za metalne i drvene konstrukcije.

3. za izbor jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za betonske konstrukcije i mostove.

4. za izbor dva suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za područje Umjetnosti, umjetničko polje Likovne umjetnosti na Katedri za arhitektonsko projektiranje (vanjska suradnja). Sveučilište u Splitu

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije raspisuje

JAVNI NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Geodezija na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za geodeziju i geoinformatiku.

2. za izbor dva suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na Katedri za teoriju konstrukcija (vanjska suradnja).

3. za izbor jednog doktoranda u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta, za vrijeme trajanja projekta Hrvatske zaklade za znanost, "Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti" za rad na projektu Operativnog programa, "Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.", "Ulaganje u znanost i inovacije – prvi poziv" pod nazivom CAAT (Eng. Coastal Autopurification Assessment Technology) – Razvoj tehnologije za procjenu autopurifikacijskih sposobnosti priobalnih voda, u punom radnom vremenu na određeno vrijeme do 4 godine na Katedri za privrednu hidrotehniku.

4. za izbor jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju poslijedoktorand za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za betonske konstrukcije i mostove.

5. za izbor jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za metalne i drvene konstrukcije.

6. za izbor jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za betonske konstrukcije i mostove.

7. za izbor dva suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za područje Umjetnosti, umjetničko polje Likovne umjetnosti na Katedri za arhitektonsko projektiranje (vanjska suradnja). Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu: www.gradst.unist.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU KINEZILOŠKI FAKULTET

SPLIT, 22.10.2020. godine

Raspisuje

NATJEČAJ

za upis u Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij kineziologije za stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti u akademskoj godini 2020./2021. (do najviše 20 studenata)

Sve informacije o Natječaju, uvjetima upisa i dokumentima potrebnim za prijavu, možete pronaći na mrežnim stranicama: <http://web.kifst.unist.hr/upisi-poslijediplomski-studiji/>.

Natječaj je otvoren do 24. prosinca 2020. godine. Ukoliko ostane slobodnih mjesta, drugi javni rok za preostali broj upisne kvote od 20 studenata biti će otvoren od 01. veljače do 05. ožujka 2021. godine.

Prof. Jurica Pavičić,
dekan Ekonomskog fakulteta
BRANKO NAD

PROF. JURICA PAVIČIĆ, DEKAN EKONOMSKOG FAKULTETA U ZAGREBU

Stoljeće postojanja obvezuje nas da budemo još kvalitetniji

PIŠE BRANKO NAD

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu najstarija je i najveća visokoobrazovna ustanova iz područja ekonomije i poslovne ekonomije u regiji. Od 1920. godine brojni pojedinci su utkali mnogo truda i uspjeha gradeći temelje ekonomske znanosti i struke, stvarajući prepoznatljivost i snagu ovog fakulteta.

Trenutno se ovdje obrazuje oko 9000 studenata, za koje se brine 262 nastavnika i 117 članova nenastavnog osoblja. Studenti zagrebačke Ekonomije integrirani su u gotovo sve segmente društva, dajući vrijedan i važan doprinos aka-

Ekonomski fakultet u Zagrebu obilježava 100. obljetnicu. Prema dostupnim podacima, fakultet je dosad završilo 86 tisuća studenata, među kojima i 856 doktora znanosti.

Dekan prof. Jurica Pavičić za Universitas naglašava da dobar student mora biti posvećen kontinuiranom učenju i radu na sebi, posebno u ova vrlo turbulentna vremena kada se područje ekonomije ubrzano mijenja, stvaraju se nova zanimanja i traže nove vještine

demskoj i znanstvenoj zajednici, ali i razvoju gospodarskih odnosa u zemlji i svijetu. Na mnogim su rukovodećim pozicijama, obnašaju ministarske i druge visoke funkcije... U 100 godina postojanja bilo je mnogo istaknutih pojedinaca koji su ostvarili zapaženu karijeru u ekonomskoj znanosti, gospodarstvu, politici.

Početak obilježavanja ove velike obljetnice započet je neobičnom suradnjom, prvom takvom u Hrvatskoj. U suradnji s grupom "Pravila igre" snimljena je pjesma fakulteta pod nazivom „Samo zbog nje“. Za pjesmu je snimljen i videospot u kojem je sudjelovalo više od 1000 studenata i djelatnika fakulteta, govori nam de-

kan prof. Jurica Pavičić. Nažalost, dodaje, zbog pandemije koronavirusa, tek dio planiranih rodendanskih aktivnosti je i održan, uglavnom online. Brojna događanja su odgođena, a neka i otkazana: - Velika završnica kojom bi se ovih naših prvih 100 godina svečano obilježilo trebala je biti 1. prosinca na ovogodiš-

nji Dan fakulteta. Do zadnjeg smo se nadali da ćemo uz ograničen broj gostiju i pridržavanje svih epidemioloških mjera to uspjjeti i organizirati. Međutim, s obzirom na to da se situacija s koronavirusom sve više komplicira, a imajući u vidu restrikcije u smislu okupljanja velikog broja ljudi, morali smo donijeti konačnu

odluku i odustati od bilo kakve proslave koja podrazumijeva okupljanje ljudi. **Dekan ste postali prije dvije godine? Jeste li ostvarili sve što ste isplanirali?**

- Preuzimajući prvi mandat dekana Fakulteta, za koji sam izabran od strane svojih kolega, posebna je odgovornost bila na meni da nastavim s izgradnjom budućnosti te osnaživanjem integriteta Fakulteta, pojedinaca i struke. Ciljevi su podrazumijevali zajednički daljnji angažman na stvaranju preduvjeta koji će omogućiti pojedincima i timovima – studentima i nastavnicima – ostvariva-

nje sebe kao stručnjaka, znanstvenika, nastavnika i odgovornog člana zajednice, te će time dodatno osnažiti ugled Fakulteta te cijenjenost struke. Tijekom prvoga mandata fokus je bio na razvoju i transparentnosti kako bi se ostvarili ključni ciljevi, a jedan od njih je i snažna internacionalizacija i međunarodna prepoznatljivost. Fakultet je tako prošle godine akreditiran prestižnom AACSB akreditacijom, koja nas svrstava u 5% vodećih visokoškolskih institucija iz područja ekonomije i poslovne ekonomije u svijetu. Sam proces akreditacije je dugotrajan te zasluge idu i prethodnim upravama, ali i svim djelatnicima Fakulteta koji su sudjelovali u cijelom procesu. Također, moram spomenuti i iznimno brzu i uspješnu digitalizaciju nastave i radnih procesa te znanstvenoistraživački rad. Pokrenuti su brojni projekti, izdano je 20-ak knjiga naših profesora, organizirane su razne konferencije i drugi skupovi, ugstili smo brojne domaće i inozemne predavače. Naši prioriteti i dalje će biti povećanje kvalitete nastave i istraživanja, međunarodna mobilnost studenata i zaposlenika, usmjeravanje Fakulteta prema novim ciljanim skupinama, intenziviranje suradnje s gospodarstvom i nove dimenzije društveno-odgovornog djelovanja Fakulteta. Fokus je i dalje na integraciji potencijala izuzetnih pojedinaca koje Fakultet okuplja – sadašnjih i bivših zaposlenika i studenata – te daljnja internacionalizacija, kako bi Fakultet privlačio najbolje profesore i studente.

Međunarodne akreditacije

Gdje EFZG kotira u međunarodnim okvirima?

- U okruženju koje karakteriziraju integracija i globalizacija, ali i specifični regionalni i europski izazovi, nije potrebno naglašavati važnost internacionalizacije Fakulteta. U tom području Fakultet je dosad postigao velike uspjehe - dobivanjem međunarodnih EPAS i AACSB akreditacija i pokretanjem postupaka za dobivanje EQUIS akreditacije. Same akreditacije odražavaju kvalitetu naše ustanove te nam time i otvaraju nova vrata za intenzivnu suradnju s relevantnim gospodarskim subjektima. Aktivno sudjelujemo u prijavama međunarodnih i EU projekata te smo i partneri na mnogim međunarodnim projektima. Naši profesori traženi su gosti predavači na mnogim inozemnim institucijama, a posebno nas veseli da su našu izvrsnost prepoznali i studenti iz cijelog svijeta te da iz godine u godinu bilježimo sve veći interes stranih studenata. Najviše ih dolazi u sklopu ERASMUS + programa, ali i drugih vrsta mobilnosti kao što su UNIZG bilateralna, EFZG bilateralna, freemoveri i CEEPUS. Tako su prošle akademske godine na našem fakultetu boravila 249 dola-

Bend 'Pravila igre' na snimanju spota ispred zgrade fakulteta
MISLAV ZABAROVIĆ

zna studenta, dok su 133 studenata EFZG-a provela studijski semestar u inozemstvu. Za zimski semestar ove akademske godine 2020./21. imali smo 117 prijavljenih, dok je konačna brojka za zimski semestar 75 studenata, a što je, s obzirom na situaciju vezanu uz pandemiju koronavirusa, zapravo sjajan uspjeh. Unatoč svemu što nam je ova pandemija donijela drago nam je da su studenti zainteresirani doći ovdje studirati i offline i online.

Je li, po vašem mišljenju, Ekonomski fakultet postao ono što su zamišljali njegovi osnivači 1920. godine?

- Vjerujem da smo postali i puno više od toga. Na temelju rezultata svoga djelovanja na gospodarskom, društvenom i političkom planu, brojnošću aktualnih studenata i članova Alumni zajednice, brojnošću i kompetencijama svojih nastavnika, suradnika i pratećih djelatnika, dodjeljenim međunarodnim akreditacijama i plejadom vrsnih znanstvenika, menadžera, poduzetnika i političara koji djeluju u praksi, Ekonomski fakultet – Zagreb danas predstavlja vodeću i najveću instituciju ekonomskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj i široj regiji.

U školskoj godini 1923./24. bilo je upisano 1125 studenata, a danas imamo gotovo 9000 studenata na svim razinama studija. Gotovo 1000 istaknutih i eminentnih nastavnika, znanstvenika i istraživača, oko 600 nenastavnih djelatnika te gotovo 86.000 završenih studenata koji su svojim znanjem i entuzijazmom gradili budućnost ovog Fakulteta, respektabilne su brojke koje su obilježile prvo stoljeće Ekonomskog fakulteta – Zagreb.

Stoga danas s ponosom možemo reći da je 100 godina stvaranja ugleda, tradicije i kulture urodilo plodom jer smo postali elitna ustanova visokoškolskog

Bend 'Pravila igre' snimio je rođendansku pjesmu fakulteta pod nazivom 'Samo zbog nje' za koju je snimljen i videospot u kojem je sudjelovalo više od 1000 studenata i djelatnika fakulteta

obrazovanja, koja ima reputaciju ne samo unutar nacionalnih granica, već i u široj regiji i susjednim zemljama članicama EU-a, a koja pruža vrhunsko obrazovanje i uspješno provodi vrhunski istraživanja prilagođavajući se dinamično tržišne potražnje, ali i ostalim uvjetima u neopredvidljivim situacijama.

Kako se snalazite u vremenima online nastave?

- Tako Ekonomski fakultet ima dugogodišnje iskustvo u izvođenju online nastave, s obzirom na to da već desetak godina izvodimo nastavu online u domaćem i međunarodnom okruženju, novonastala situacija uzrokovana koronavirusom (ali i potresom) stavila je pred Fakultet velike izazove.

Kako bi se u ovim izvanrednim okolnostima nastava izvela u skladu s planiranim rasporedom, uloženi su dodatni napor te se u kratkom vremenu sva nastava počela izvoditi na daljinu, odnosno online. Također, organizirana je i dodatna obuka nastavnog osoblja vezano za izvođenje nastave online, te izrada niza dodatnih materijala kako bi se i studentima i nastavnom osoblju olakšalo korištenje e-learning platformi

s ciljem lakšeg usvajanja gradiva. U rujnu je održan i niz dodatnih edukacija o online nastavi te korisnim alatima i aplikacijama za nastavno osoblje, a za potrebe kvalitetnije izvedbe nastave kupljena je dodatna AV oprema za kreiranje digitalnih sadržaja. Ovi izazovi pokazali su snagu ljudi koje ovaj Fakultet okuplja te smo se zajedničkim snagama svih djelatnika uspjeli brzo prilagoditi novonastaloj situaciji i u kratkom vremenu uspostaviti normalno odvijanje svih poslovnih procesa. Ono što se pokazalo ključnim je postavljanje Fakulteta kao platforme na kojoj su svi zajedno - studenti, nastavnici i svi zaposlenici fakulteta - radili na dobrobiti svih nas, odnosno društva u cjelini.

Jubilej kao zalag budućnosti

Što je potrebno da bi netko bio, za početak, dobar student Ekonomskog fakulteta, a potom i uspješan u svijetu ekonomije i biznisa?

- Koliko će netko biti uspješan ili ne, ovisi o svakom pojedincu. Mi smo tu da im pružimo ono najbolje, a na njima je da to iskoriste. Dobar student mora biti posvećen kontinuiranom učenju i radu na sebi budući da živimo u vrlo turbulentnim vremenima te se ovo područje ubrzano mijenja, stvaraju se nova zanimanja, traže se neke nove vještine. Iznimno su bitne kvantitativne i analitičke vještine, komunikacijske vještine, digitalne vještine, kritičko promišljanje, objektivnost, logičko rasuđivanje i analize, vještina rješavanja problema i sve to u skladu s etičkim ponašanjem.

Na našem Fakultetu nastojimo implementirati brojne inovacije u nastavne procese te uz potporu informacijsko-komunikacijskih tehnologija pružiti našim studentima nov način usvajanja znanja i vje-

ština. Kroz brojna predavanja vezana uz aktualne teme te brojna gostujuća predavanja ljudi iz prakse našim studentima omogućavamo pristup najaktualnijim temama i saznanjima iz područja ekonomije i poslovne ekonomije te time našim studentima nastojimo ugraditi sve gore navedene vještine koje će im biti potrebne u svakodnevnom radu.

Kroz studij pratimo naše studente na razne načine, omogućujemo im praksu, dodatno obrazovanje kroz razne radionice i projekte, suradnju i kontakte s gospodarstvom, a većina njih zaposli se već i za vrijeme studija. Omogućujemo im studiranje u inozemstvu putem međunarodnih programa mobilnosti te tako i upoznavanje novih kultura. Uz to, konstantno se radi i na podizanju kvalitete nastave, dovodimo mnoge inozemne predavače, ali i goste predavače iz zemlje. Također, potičemo i izvannastavni osobni razvoj studenata pa se tako mogu uključiti u rad naših studentskih udruga koje su se već iskazale svojim projektima, a kroz koje mogu raditi na svom osobnom razvoju.

Ono što nas posebno veseli i čini ponosnima je da su studenti prepoznali našu izvrsnost, međunarodnu

orijentiranost i širinu, odnosno koje im se sve mogućnosti otvaraju tijekom i nakon studiranja na našem fakultetu.

Kakva budućnost čeka Ekonomski fakultet? Kako dalje unaprijediti rad, rejting, kvalitetu izvođenja nastave?

- Cijela ova situacija oko korone, ali i potres, naučili su nas koliko smo zapravo s jedne strane ranjivi i koliko je u današnje neizvjesno vrijeme teško nešto dugoročno planirati, dok smo s druge strane spoznali svoju snagu i u kratkom se vremenu naučili prilagoditi na sve nepredvidive situacije.

Ovu krizu prepoznali smo kao priliku da se dodatno unaprijedi rad Fakulteta u svim domenama djelovanja - nastavi, ponudi novih studija i načina studiranja, internacionalizaciji, znanstvenom radu, te suradnji s gospodarstvom i drugim akademskim institucijama. To nam je također i veliki poticaj da radimo još bolje i da ovu 100. godinu postojanja obilježimo na dostojan način - radno, uz izvrsne rezultate koje naši nastavnici postižu u istraživanjima, izuzetne studente koji su globalno konkurentni, te uz brojna unapređenja nastavnog procesa koja se planiraju ponuditi.

Spomenuo sam koji su nam prioriteti, no teško je u ovom trenutku predvidjeti kakva nas budućnost čeka. Ono što je sigurno je da će Ekonomski fakultet u Zagrebu i dalje nastaviti uspješan put na izuzetnim temeljima koje su postavile dosadašnje generacije izuzetnih studenata i zaposlenika Fakulteta. Razvijat ćemo se kao platforma koja okuplja i povezuje ljude i organizacije u cilju stvaranja, diseminacije i implementacije znanja - kao stožerna institucija koja kontinuirano gradi temelje daljnjeg razvoja ekonomske misli i prakse.

Poznate osobe koje su diplomirale/ doktorirale na EFZG-u:

- Savka Dabčević-Kučar
- Ljubo Jurčić
- Slaven Leticica
- Zdravko Marić
- Željko Rohatinski
- Zdravko Tomac
- Alica Wertheimer-Baletić
- Perica Bukić
- Luka Bulić
- Robert Knjaz

BLAŽENKA ROGAN, AUTORICA KNJIGE 'MOBERI: PSIHOPATI I SOCIOPATI NA RADNOME MJESTU'

Postalo je 'normalno' trpjeti UVREDE, PONIŽAVANJA I ZLOSTAVLJANJA

Piše: **BRANKO NAĐ**

Mobing na radnome mjestu trpim od 2012. godine, zdravlje mi je narušeno i imam ću posljedice za cijeli život, govori Blaženka Rogan, autorica naše prve sveobuhvatne knjige o toj problematici. „Moberi: psihopati i sociopati na radnome mjestu“, u izdanju Školske knjige, donosi njezino intimno iskustvo mobinga, o kojemu kaže da ne može skroz detaljno govoriti jer je u tijeku sudski spor s poslodavcem, Direkcijom Hrvatskih šuma. Ipak, kroz knjigu otkrivamo da je Rogan dosad iskusila konstantnu agoniju užasa, straha, neizvjesnosti, teške patnje koja ne ostavlja prostor za normalno funkcioniranje i za normalan život. Mobing je, kaže naša sugovornica, počeo kada je odbila raditi nezakonito. Ubrzo su uslijedili: degradacija, deprofesionalizacija, diskriminacija, viktimizacija, šikaniranje, uvrede, klevete, ismijavanja, obezvrjeđivanja, nazivanje pogrđnim imenima, izolacija, ignoriranje i drugi ponižavajući postupci do samog fizičkog nasrtaja na nju.

- Kada je mobing bio u najgoroj fazi, razmišljala sam o samoubojstvu jer tu patnju i gotovo svakodnevna ponižavanja više nisam mogla podnositi. Od stručne, kompetentne osobe na poziciji koja je uživala poštovanje kolega i suradnika sveli su me na krpu za brisanje poda, vreću za udarce. Postala sam persona non grata. Prijetnje otkazom i ukidanje radnog mjesta sistematizacijom traju godinama. Kada sam išla s posla kući, glasno sam stjenjala dok sam presavijena hodala korak po korak. Ljudi su me čudno gledali, bilo me je sram, ali si nisam mogla pomoći.

Je li sudski spor s Hrvatskim šumama bio razloga pisanja ove knjige?

“*U našem društvu se o pojedinim oblicima nasilja u zadnje vrijeme otvoreno govori, ali je to daleko od onoga koliko bi trebalo, s obzirom na to koliko je nasilje prisutno. Imam dojam da se nasilje sustavno nastoji zataškati*

Filozofski fakultet u Zagrebu

Viliam Ribić

Mobing je naša sugovornica počela doživljavati kada je odbila raditi nezakonito. Ubrzo su uslijedili degradacija, deprofesionalizacija, diskriminacija, viktimizacija, šikaniranje, uvrede, klevete, ismijavanja, obezvrjeđivanja, nazivanje pogrđnim imenima...

- Mobing proučavam 20 godina, a od prosinca 2002. sam zaposlena u Direkciji Hrvatskih šuma. Susrela sam se s mobingom puno ranije nego se meni dogodio prije 9 godina. Naime, kako sam bila županijska povjerenica sindikata, slušala sam priče o psihičkim zlostavljanjima radnika, članova sindikata i vidjela strah i ogorčenje tih zaposlenika zbog velike nepravde koja im se nanosila. Moje prvo izlaganje o mobingu je bilo sada već davne 2005. godine. Od tada sam napisala dosta stručnih i znanstvenih radova na temu mobinga, a u svom redovnom poslovnom angažmanu sam kao povjerenica za zaštitu dostojanstva radnika provodila postupke zaštite dostojanstva radnika. Nije spor s poslodavcem bio povod za pisanje knjige, ali je nesporno da je zlostavljanje koje mi se događalo pridonijelo da osim bogatog teoretskog znanja, na žalost, steknem i praktično prestrašno iskustvo, da bolje razumijem svu patnju i užase koje žrtve proživljavaju i da u konačnici knjiga bude u ovakvoj formi i obliku. Pisanje knjige je bilo inicirano od kolega s fakulteta koji su pokazali interes da bi pročitali moj završni magistarski rad, kada su čuli naslov rada, kao i od članova Udruge "Mobing

Stop" koji su žrtve mobinga, ali i drugih koji su mi sugerirali da svoj magistarski rad uobličim u formu udžbenika o mobingu koji je radnicima danas potreban jer je mobing jako rasprostranjen, a vrlo malo, gotovo uopće se o njemu ne govori.

Zanemarujemo dostojanstvo

Zašto je u Hrvatskoj iz godine u godine sve više mobera, sve više žrtava mobinga? U čemu kao društvo, kao sustav, griješimo?

- Prvenstveno zato što nemamo Zakon o mobingu. U knjizi sam navela zemlje koje imaju Zakon o mobingu koje su članice EU-a, ali i zemlje koje su nam u okruženju također ga imaju. U Sloveniji se od 2012. mobing procesuirao kao kazneno djelo, što on u svojoj biti i je. Drugi je razlog što se o tome šuti, žrtve ne žele javno govoriti najviše zbog straha od otkaza ili zbog srama. Mobing je sramota zlostavljača, a ne žrtve. Po meni je greška što se na visoke pozicije često postavlja nekompetentno rukovodstvo koje ne zna rukovoditi, ali zna mobingirati kako bi radnike držali u pokornosti. U državna i javna poduzeća na rukovodeće pozicije često se postavljaju ljudi koji nemaju dovoljna znanja u struci ili djelatnosti ko-

“

Greška je što se na visoke pozicije često postavlja nekompetentno rukovodstvo koje ne zna rukovoditi, ali zna mobingirati kako bi radnike držali u pokornosti

jom se određena tvrtka bavi. Kako očekivati od takvih da uspješno vode tvrtke? Da to nije žalosna stvarnost, rekla bih da je loš vic. Problem je u sustavu koji nije dobar.

Iz osobnog iskustva govoreći, koliki je teško ustati protiv mobera, i koliko takvih priča ste čuli od drugih ljudi – da trpe mobing jer misle da „moraju“, da nemaju alternative?

- Mobing se ne događa slučajno i bez traga. Kako on ima svoje faze i svoj tijek, uvijek se može prikupiti određeni dokazni materijal koji će kasnije koristiti u sporu. Kako je specifičnost mobinga da nakon određenog vremena strada i zdravlje žrtve, važno je da žrtva ide liječniku te objavi sve potreb-

Slučaj 'Filozofski': Sindikalac Ribić stao uz mobera

Na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu dogodio se slučaj mobinga koji mnogi relativiziraju. Bivša dekanica Vesna Vlahović-Štetić suspendirana je se dužnost zbog pravomoćne presude Županijskog suda u Zagrebu da je vršila mobing nad prof. Antom Čovićem. Kako to komentirate?

-Ako je sud presudio da se radilo o mobingu, potpuno je ispravno da je dekanica suspendirana i rektor Damir Boras je po meni donio jedinu moguću odluku. Koliko sam čitala, u pitanju su bili mobing i diskriminacija nad prof. Čovićem, kao i pisana upozorenja koje je rektor u više navrata donosio zbog protuzakonitog i protustatutarnog postupanja dekanice. Ne poznam nikoga od njih osobno i nije mi poznat predmet u cijelosti, ali mogu zaključiti: ako je sud donio presudu, radilo se o mobingu, jer je sigurno postojalo mnogo dokaza. I za mene je tu stvar potpuno jasna. Zabrinjavajuća je za mene bila smjena povjerenika za zaštitu dostojanstva radnika za koju je utvrđeno da je nezakonita i protuustavna, a koju je inicirala dekanica.

To mi pokazuje određenu samovolju i bahatost dekanice, a podsjeća me i na moj slučaj pa se ograđujem od daljnjih komentara vezano za ovaj slučaj. Istraživanja pokazuju da je mobing prisutan svugdje: od visoke politike, banaka, vojske, državnih i javnih ustanova, vjerskih institucija, obrazovnih institucija, privatnih poduzetnika...

Ono što mi je u ovom slučaju zbunjujuće je reakcija glavnog tajnika Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja Viliama Ribića. Uloga sindikata jest ili bi trebala biti pružiti zaštitu zlostavljanom radniku. U ovom slučaju se davala podrška pravomoćno osuđenoj bivšoj dekanici za mobing i diskriminaciju, do te mjere da se pisalo premijeru i išlo u posjet predsjedniku na razgovor. Čini mi se da sindikat u ovom slučaju nije zauzeo odgovarajući stav i nije iskoristio priliku podržati osuđujuću presudu za mobing bez obzira o kome se radilo, već je otišao u drugom smjeru i kritizirao presudu suda.

Za mene je svaka osuda zlostavljača mobera za svaku pohvalu, a pogotovo sudska presuda, kojih je ionako premalo u Hrvatskoj. Osuda zlostavljača na visokoj poziciji vraća vjeru ljudima u pravosudni sustav, daje nadu da se stvari mogu promijeniti na bolje i ostajem kod izjave da je za mene pravomoćna presuda jedino mjerilo po kojem treba postupati.

**Istraživanje
Državnog zavoda
za statistiku**

87%
ispitanih proživjelo je neki
od oblika mobinga

73%
doživjelo je mobing od
strane nadređenih

45%
nije znalo kako riješiti problem,
bilo ih je strah i trpjeli
suzlostavljanje

ne preglede kako bi se počela liječiti, ali će i ti dokazi biti korisni na sudu. Također ne treba zaboraviti ni da je nužno voditi dnevnik mobinga. To nije lagano jer žrtva pišući o onome što joj se događa ponovno djelomično prolazi kroz isto, ali je to nužno za sudski spor. Od kada je knjiga u prodaji, vrlo često mi se javljaju ljudi iz cijele zemlje, pitaju me za savjet, pričaju mi svoje teške priče. Mnogi misle da moraju trpjeti, ali mi je drago da nakon objavljivanja knjige ima sve više onih koji žele nešto promijeniti, odnosno žele se zauzeti za sebe. U knjizi pišem da su se ljudi još do prije I. svjetskog rata izazivali na dvoboje vatrenim oružjem, a prije toga mačevima. Bili su spremni zbog jedne uvrede poslati sebe ili nekog drugog u smrt. To dobro ilustrira koliko je dostojanstvo važno. Danas postoji dojam da zaštita dostojanstva nije važna, da je normalno trpjeti uvrede, ponižavanja i zlostavljanja. Taj dojam i takvo razmišljanje nije dobro. Čovjek ako izgubi svoje dostojanstvo izgubio je i sebe.

Zataškavanje nasilja

Je li prešućivanje mobinga, nažalost, u skladu s vrlo lošom tradicijom našeg naroda, koji prešućuje i okreće oči od obiteljskog nasilja, seksualnog zlostavljanja maloljetnika, javnog vandalizma...?

Djelomično ste u pravu. Mobing je isključivo nasilje koje se događa na radnim mjestima pa tako ima i svoje specifičnosti. Kada mobing provodi poslodavac, ostali radnici, koliko god bili svjesni svega što se događa, okreću glavu od straha da se i njima ne dogodi isto, a ponekad se i raduju jer se to događa nekom drugom, a ne njima. Naš narod se ne želi miješati u događaje u okruženju i kada se i njih osobno tiču, često nesvjesni štetnosti takvog ponašanja. Isto je u tvrtkama. A ponekad i samo ruka na ramenu kao znak suosjećanja i razumijevanja može spasiti žrtvi život.

Kako prepoznati mobera, a kako osobu koja je žrtva mobinga?

Osnovna razlika po kojoj se mogu prepoznati i ra-

zlikovati je da su moberi lišeni bilo kakve empatičnosti i suosjećanja prema bilo kome. Osim toga, vrlo često su bahati, arogantni, često su na pozicijama, imaju nadmeno držanje i stav, govore iz pozicije moći, ništa ne poštuju, ni zakone, ni norme, ni ljude, dok su žrtve mobinga upravo suprotne njima. Treba znati da zlostavljači-moberi ne napadaju žrtvu zbog toga što je ona napravila ili nije napravila, nego napadaju samu bit žrtve, njezinu osobnost. To sam također detaljno objasnila u knjizi. Mobing se ne događa slučajno, on se planira nekada i mjesecima unaprijed, a sukob može biti i isprovociran i služi samo kao okidač za početak mobinga.

Koliko su česti slučajevi mobinga u sustavu odgoja i obrazovanja, od vrtičke do sveučilišne razine?

Kao i svugdje, na žalost, vrlo su česti. Ponekad neki slučaj i dospije u javnost kao onaj nedavni s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, ali velika većina prestrašnih priča nije i neće nikada. Mobing ima u vrtićima, osnovnim školama, srednjim školama, fakultetima, sveučilištima, veleučilištima. Svugdje. Nekada je on na horizontalnoj razini kada određena grupa uzme „na zub“ nekoga od kolega. Nekada je to na vertikalnoj razini kada nadređeni iz nekog razloga mobingira podređenog ili podređene. Nekada učitelji ili profesori mobingiraju učenike ili studente. U našem društvu se o pojedinim oblicima nasilja u zadnje vrijeme otvoreno govori, ali je to daleko od onoga koliko bi trebalo, s obzirom na to koliko je nasilje u našem društvu prisutno. Imam dojam da se nasilje sustavno nastoji zataškati. A nasilje je nasilje bez obzira bilo ono u obitelji, na poslu, u vrtiću ili

na fakultetu. Bilo ono seksualno, ekonomsko, fizičko ili psihičko.

Nekako je dojam da su moberi uglavnom muškarci, koji zlostavljaju, uznemiruju svoje nižerangirane dje-latnice. No, je li doista tako?

Da, slažem se s vama. Kako je u Hrvatskoj znatno više muškaraca na visokim pozicijama, tako se i stvara taj dojam. Na rukovodećim pozicijama češće su muškarci nego žene. Što je pozicija viša, to ima manje na njima žena. Stakleni strop je još uvijek u Hrvatskoj prisutan. Osim toga, istraživanja pokazuju da su najčešće žrtve mobinga samohrane majke, žene iznad 45/50 godina, one pred mirovinom ili novo zaposlene žene. No, to nikako ne znači da se mobing ne provodi nad muškarcima kao i da nema mobera žena. Rekla bih da su žene moberi čak i okrutnije od muškaraca u svojoj zloći i pakosti. Moberi su vrlo dobri glumci, vrlo šarmantni i dragi kada im je to potrebno i odaju drugačiju sliku od one stvarne kakvi zapravo jesu pa mogu vrlo vješto zavarati one oko sebe. Mnogo je psihopata i sociopata u svijetu, pa i među nama, a da ljudi toga nisu svjesni!

“

Moberi su vrlo dobri glumci, vrlo šarmantni i dragi kada im je to potrebno i odaju drugačiju sliku od one stvarne kakvi zapravo jesu pa mogu vrlo vješto zavarati one oko sebe

Rekla bih da su žene moberi čak i okrutnije od muškaraca u svojoj zloći i pakosti

Studenti uživaju na štekatu

ČUVENA MENZA 'INDEKS' U CENTRU SPLITA OBRADOVALA SVOJE KORISNIKE

U doba pandemije štekat ispred studentskog restorana zlata vrijedi

Lijepo vrijeme u studenome ne stvara probleme ako se jede na otvorenom, ali Studentski centar u Splitu planira uložiti dodatna sredstva u opremanje štekata kako bi studentima konzumacija hrane u budućnosti bila što ugodnija

PIŠE: MATEJ SUNARA

Jedno od najomiljenijih studentskih mjesta prije pet je godina kompletno preuređeno, tako da izgled ovoga studentskog restorana nimalo ne zaostaje za brojnim novootvorenim restoranima u samom centru grada. No ovogodišnja neočekivana epidemiološka situacija s koronavirusom natjerala je Studentski centar na reakciju. Prolazeći Svačićevom ulicom možete primijetiti privremeni štekat restorana "Indeks", na koji je postavljeno šest stolova kako bi se smanjila gužva u restoranu i kako bi studenti što manje boravili u zatvorenom prostoru, u kojem se virus lakše širi. Restoran "Indeks" u normalnim uvjetima može primiti 80 ljudi, ali epidemiološke mjere koje nalažu određeno distanciranje prepolovile su taj broj. Ishodili smo sve potrebne dozvole od Grada kako bismo dio stolova smjestili van restorana i na taj način povećali kapacitet restorana za dvadesetak sjedećih mjesta, ali i smanjili mogućnost zaraze – govori nam Marko Parat, koordinator prehrane u Studentskom centru Split.

Lijepo vrijeme u studenome ne stvara probleme ako se jede na otvorenom, ali Studentski centar u Splitu planira uložiti dodatna sredstva u opremanje štekata kako bi studentima konzumacija hrane u budućnosti bila što ugodnija. Restoran "Indeks" na ovaj je način postao prvo mjesto u Splitu u kojem studenti hranu konzumiraju na svježem zraku pa bi bila šteta ne urediti ga do kraja. A da studentima odgovara obrok na svježem zraku, uvjerrili smo se iz prve ruke. Vrijeme je ručka, a štekat je pun. Za kratak razgovor bile su raspoložene tri studentice koje su netom završile s obrokom.

“

Restoran "Indeks" na ovaj je način postao prvo mjesto u Splitu u kojem studenti hranu konzumiraju na svježem zraku pa bi bila šteta ne urediti ga do kraja

Super mi je jesti na svježem zraku dok me obasjavaju sunčane zrake. Puno bolje nego unutra – govori nam Eva Šore iz splitskog Varoša, studentica Pravnog fakulteta. Iako je mjesec studeni, odjeća je ljetna, a sunčane naočale su na glavi. Eto, to su vam blagodati studiranja u Splitu.

Ajme, osjećam se kao da sam na kavi, a zapravo sam u menzi i odlično jedem za pet kuna – dobacuje Leonora Gal iz Vodica, također studentica Pravnog fakulteta.

Ljepše mi je jesti kad znam da je manja mogućnost zaraze. Odmah sam opuštenija – zaključuje Flora Novak s otoka Hvara, studentica Umjetničke akademije, koja je svoj bicikl parkirala tik do štekata. Nepovoljna situacija u kojoj se nalazi cijeli svijet tjera nas na svakodnevno snalaženje, prilagodbu poslovanja i potragu za novim rješenjima, a sve u svrhu suzbijanja širenja bolesti. Tko bi prošle godine rekao da će studenti u mjesecu studenom ručati na otvorenome u centru grada? Zašto im to ne bismo omogućili i kad završi ova nepovoljna situacija? Ovo je dokaz da iz svakog zla može izići i nešto dobro.

universitas

impresum ♦ universitas ♦ hrvatske sveučilišne novine

♦ redakcija ♦ Dražen Maleš ♦ Branko Nađ ♦ Tatjana Klarić Beneta ♦ Gordana Alfirević

♦ nakladnički savjet ♦ prof. Ante Čović, predsjednik

♦ prof. Goran Kardum ♦ prof. Zoran Curić ♦ prof. Mislav Grgić ♦ Red. prof. Kažimir Hraste

♦ prof. Mirjana Matijević Sokol ♦ prof. Vesna Barić-Punda

♦ fotografije ♦ Hanza Media

♦ glavna urednica ♦ Mila Puljiz ♦

zamjenik glavne urednice ♦ Ivan Perkov

♦ nakladnici ♦ Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu

♦ za nakladnike ♦ prof. Dragan Ljutić i prof. Damir Boras, rektori

♦ adresa redakcije ♦ Ruđera Boškovića 31, 21000 Split ♦ telefon 021491678

♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/ostalo/sveucilisni-list-universitas;

www.unizg.hr/novosti-i-press/universitas

LIJEPA VIJEST ZA STUDENTE KOJI ŽELE RADITI

Povećava se minimalna naknada za obavljanje studentskih poslova

Minimalna naknada za obavljanje predviđenih poslova po satu izračunava se tako da se iznos minimalne bruto plaće u Republici Hrvatskoj, sukladno posebnome propisu, podijeli sa 160

Piše: **MILA PULJIZ**

Ministar znanosti i obrazovanja prof. Radovan Fuchs donio je Odluku o iznosu minimalne naknade za obavljanje studentskih poslova za 2021. godinu, a koja će od 1. siječnja 2021. iznositi neto 26,56 kuna po satu. Nakon što je Vlada Republike Hrvatske u Narodnim novinama objavila Uredbu o visini minimalne plaće za 2021. godinu, Ministarstvo je na svojim mrežnim stranicama objavilo Odluku o iznosu minimalne naknade za obavljanje studentskih poslova za 2021. godinu. Trenutačna minimalna studentska satnica iznosi neto 25,39 kuna po satu, a donese-

na Odluka predstavlja treće povećanje minimalne naknade od stupanja na snagu navedenoga Zakona. Podsjetimo, prema Zakonu o obavljanju studentskih poslova, ministar za svaku kalendarsku godinu donosi odluku o iznosu minimalne naknade (neto) po satu. Minimalna naknada za obavljanje studentskih poslova po satu izračunava se tako da se iznos minimalne bruto plaće u Republici Hrvatskoj, sukladno posebnome propisu, podijeli sa 160. Tom smo prigodom porazgovarali s ravnateljem Studentskog centra Sveučilišta u Splitu Ivanom Žižićem. "Prosječna cijena sata za 2020. godinu iznosi 32,76 kuna neto, a broj odrađenih sati po ugovoru je 75,26. Broj novih članova u

2020. godini je 1623, a ukupno je u tekućoj godini radilo 7606 studenata. Novi broj poslodavaca registriranih u 2020. godini iznosi 874", kazao je. A što o svemu tome misle splitski studenti, redovna studentica arhitekture i urbanizma Mia Jerčić s Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije, zatim student upravljajući poslozima i financijama Josip Čondić s Ekonomskog fakulteta i studentica matematike Veronika Smilović s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. "Radim u konobi 'Matoni' kao konobarica već tri godine. Zadovoljna sam uvjetima rada na svom radnom mjestu, plaća je odlična, sviđa mi se što mi je osiguran obrok na poslu i što je radna atmosfera

NIKOLA VILTIĆ/CROPIX

jako pozitivna. Također, moje radno mjesto mi omogućava fleksibilno radno vrijeme pa uspijevam redovno obavljati sve fakultetske obveze. Puno je više pozitivnih iskustava, negativnih iskustava vezanih uz uvjete rada zapravo ni nemam. Međutim, kao i u svakom poslu koji uključuje rad s ljudima, susrećem se s ljudima koji nisu pristupačni pa time otežavaju obavljanje mog posla. Smatram da je podizanje studentskih satnica odlična odluka. Također, mislim da bi bilo korisno kada bi se bolje provodio nadzor nad poslodavcima koji se ne pridržavaju pravila studentskih ugovora (povećanje satnice za rad nedjeljom, praznicima, noću...). Osobno nisam imala

takvih negativnih iskustava s poslodavcem, ali iz razgovora s kolegama mogu primijetiti takve slučajeve", rekla nam je Mia Jerčić. A njezino iskustvo dijeli i kolega Čondić s Ekonomskog fakulteta, koji radi u informatičkoj službi fakulteta. "Zadovoljan sam uvjetima rada i plaćom jer uspijem prilagoditi posao svojim potrebama i obvezama tijekom tjedna, a zaradim koliko mi treba. Rekao bih da ima puno više pozitivnih iskustava jer sam upoznao puno kolega studenata i profesora te fakultet iz perspektive zaposlenika i to mi je dalo uvid u to kako su podijeljeni poslovi u organizaciji s velikim brojem sudionika i obogatilo

me za jedno veliko iskustvo u životu.

Poslom i kolegama sam zadovoljan i ne bih mijenjao ništa, dapače, preporučio bih svakom studentu ovakvu vrstu posla kako bi stekao jedno novo iskustvo i proširio svoje znanje", rekao je Josip. Veronika Smilović radi u trgovini "Adidas", a posao je također pronašla preko Student-servisa. "Uvjeti rada su dobri, a plaća je proporcionalna odgovornosti, odnosno za minimalnu satnicu radim samo kao ispomoć. Teško je kombinirati posao i studij, pogotovo zato što studij treba biti prioritet. Stoga sam i birala posao gdje se ne radi svaki dan, dakle samo za džeparac", kazala nam je.

Mia Jerčić

Josip Čondić

Veronika Smilović

SURADNJA PMF-a I AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Sporazum kao temelj za proširenje suradnje

PMF je jedina visokoškolska institucija u Dalmaciji koja izvodi nastavničke studijske programe iz biologije, fizike, informatike, kemije, matematike i tehnike te je ova suradnja i do sada bila od izuzetnog značaja za sve nastavnike koji rade u školama na području četiriju županija

Piše: **MILA PULJIZ**

U prostorijama Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Splitu potpisan je Sporazum o suradnji između Agencije za odgoj i obrazovanje i PMF-a. Sporazum su potpisali ravnateljica Agencije dr. Dubravka Brezak Stamać i dekan PMF-a prof. Nikola Koceić-Bilan, a njime se formalizira višegodišnja suradnja splitskog Fakulteta s Agencijom te se stvara temelj za proširivanje suradnje u budućnosti. Naime, PMF je jedina visokoškolska institucija koja na području Dalmacije izvodi nastavničke studijske programe iz biologije, fizike, informatike, kemije, matematike i teh-

nike te je ova suradnja i do sada bila od izuzetnog značaja za sve nastavnike koji rade u školama na području četiriju dalmatinskih županija. Dekan Koceić-Bilan osvrnuo se na gorući problem sve manjeg interesa za nastavničkim studijima PMF-a. "Prije 15-20 godina nastavnici su studiji bili iznimno traženi i cijenjeni, a zadnjih par godina bilježimo veliki pad interesa za te studije i to je veliki problem na koji smo ukazivali i koji se treba rješavati na način da se da određeni poticaji i određene stimulacije studentima koji upišu nastavničke studije, ne samo u vidu stipendije, nego i u vidu kasnijih benefita, odnosno poboljšanja materijalnog u ekonomskog statusa budu-

Ravnateljica Agencije dr. Dubravka Brezak Stamać i dekan PMF-a prof. Nikola Koceić-Bilan

ćih učitelja", kazao je dekan. Svojim aktivnim sudjelovanjem nastavnici PMF-a daju veliku potporu održavanju stručnih skupova za nastavnike osnovnih i srednjih škola, a sam Fakultet rado pomaže savjetnicima Agencije i oko organizacijskih pitanja.

Nastavnici PMF-a koji podučavaju metodiku nastave biologije, fizike, informatike, kemije, matematike i tehnike, članovi su stručnih povjerenstava za polaganje državnih (stručnih) ispita za nastavnike ovih predmeta s područja Dalmacije. „Mi smo danas na PMF-u, sre-

dištu mozgova, ali ja bih rekla i odljeva mozgova, jer ovo što je dekan upozorio više je nego alarmantno. Agencija prvenstveno radi na edukaciji ili, kako sam naziv kaže, treniranju nastavnika, odnosno stalnoj edukaciji nastavnika... Tko će podučavati našu djecu uskoro

“

Prije 15-20 godina nastavnici su studiji bili iznimno traženi i cijenjeni, a zadnjih par godina bilježimo veliki pad interesa i to je veliki problem, naglasio je dekan Nikola Koceić-Bilan

ako doista ozbiljno ne budemo ovo shvatili? Jak učitelj je onoliko jak koliko je imao jakog mentora, a to je u ovom slučaju profesora na PMF-u", dodala je ravnateljica Brezak Stamać. Prirodoslovno-matematički fakultet, prema riječima dekana trajno djeluje u smjeru osiguravanja obrazovanja kvalitetnih kadrova te zaštite struke iz navedenih područja. Također, kroz različite programe cjeloživotnog učenja, dopunskog obrazovanja i doktorskog studija Istraživanje u edukaciji u području prirodnih i tehničkih znanosti PMF pruža nastavnicima mogućnost daljnjeg usavršavanja i obrazovanja, odnosno jačanje nastavnih i znanstvenih kapaciteta.

Rektor Dragan Ljutić

Govor ministra Radovana Fuchsa na otvaranju konferencije

Dekanica Maja Fredotović, domaćin konferencije

ORGANIZACIJA ZNANSTVENIH DOGAĐANJA EKONOMSKOG
FAKULTETA U SPLITU U DOBA PANDEMIJE

Konferencija WIRE 2020 veliki uspjeh i u online izdanju

Ovogodišnje izdanje konferencije organizirano je pod nazivom „The future of resilient regions in the new ERA“. Mnogobrojne rasprave renomiranih sudionika konferencije isticale su važnost prepoznavanja posebnosti geografskih, ali i ekonomski izoliranih regija i područja

Piše: **MARINA TUDOR**

Od 4. do 6. studenoga 2020. godine, Ekonomski fakultet u Splitu bio je domaćin prestižne međunarodne konferencije „Tjedan inovativnih regija u Europi“ (Week of Innovative Regions in Europe) – WIRE 2020.

U „normalnim“ uvjetima sama konferencija trebala se realizirati uživo u travnju ove godine, no zbog pandemije odgođena je te ispočetka planirana za studeni 2020. godine i to prvi put online. Bilo tko, tko je ikada sudjelovao u organizaciji znanstvenih događanja zna koliko je proces zahtjevan, a krenuti ispočetka, nakon što je sve već spremno i to u nepoznatom virtualnom okruženju, znači pokazati iznimnu snagu. Nakon mnogobrojnih online događanja kojima smo već mjesecima bombardirani i za koje se sve manje pokazuje interes, zanimalo nas je tko predstavlja organizacijski tim koji je na znanstvenoj konferenciji uspio okupiti više od 700 sudionika iz više od 30 zemalja, te kako im je to uspjelo.

Voditelj projekta prof. Ivan Pavić te koordinator projekta prof. Vinko Muštra, podsjetili su nas da Ekonomski fakultet u Splitu ima već puno „utakmica u nogama“, vezano uz uspješnu organizaciju znanstvenih događanja. Međunarodni znanstveni skup „Izazovi Europe“ kojim EFST bienalno već dugi niz godina u ovaj dio Europe dovodi no-

belovce i najznačajnije znanstvenike i stručnjake iz polja ekonomije, gotovo da je brand za sebe. Dakako, ovaj dvojac je na čelu i tog najznačajnijeg regionalnog znanstvenog događanja. Dugogodišnja izgradnja međunarodnih odnosa Ekonomskog fakulteta u Splitu dovela je do snage kojom je uspješno iznesena i ova zahtjeva organizacija. Podsjetimo, na međunarodnoj konferenciji WIRE 2020 izlagalo je više od 60 predavača, moderatora i voditelja diskusija.

„Tijekom godina Ekonomski fakultet u Splitu je stekao značajno iskustvo u organizaciji međunarodnih skupova, gradeći pri tom svoje organizacijske i ljudske resurse. Danas smo ponosni što imamo jaku garnituru mladih snaga koji su u mogućnosti iznijeti projekte iznimne težine, a mi im svojim iskustvom pružamo potporu i motivaciju. Pri tome su, naravno, uvelike pomogla i najznačajnija europska imena znanstvenika i stručnjaka s kojima surađujemo već dugi niz godina“, naglasio je prof. Pavić.

„Kada je situacija krenula prema potrebi za organizacijom online verzije konferencije, mnogi su pokazali sumnju da se manifestacija ovakvih razmjera može realizirati virtualno, no nikad nismo posumnjali u sposobnost našeg tima. Od početka znali smo da će biti pravi uspjeh“, rekao nam je Vinko Muštra koji je, osim čelne pozicije organizacijskog odbora spomenutog skupa „Izazovi Europe“,

Na konferenciji je izlagalo više od 60 predavača, moderatora i voditelja diskusija.

“
Konferencija WIRE 2020 okuplja najznačajnije europske dionike iz sektora istraživanja i inovacija, kreatora EU politika, regionalne i nacionalne vlasti, predstavnike znanstvenih institucija, klastere, inovativne tvrtke, kao i sve druge dionike koji podržavaju rast inovativnosti iz regionalne i urbane perspektive

svoja „upravljačka“ iskustva stjecao i kao vođa različitih timova, među kojim posebno možemo istaknuti projekte „Urbana aglomeracija grada Splita“, „Strategija grada Splita“ i mnoge druge. „Ova konferencija otkrila nam je i mnoge mlade talente na našoj instituciji. Zahvalio bi kolegicama Tei Mijač i Ivani Ninčević Pašalić koje su zajedno s partnerima formirale virtualni studio te odradile lavovski posao u smislu tehničke podrške. Ivani Bilić koja je držala uzde konferencije vezano uz PR i oglašavanje na društvenim mrežama, Josipi Višić i Josipu Grgiću koji su vodili pravne i logističke aspekte projekta, Gorani Duplanić Rogošić i Luki Zovku koji su odaslali more poziva, te kolegama Velimiru Skrozi i Slobodanu Cvijetiću koji su bili IT spona fakulteta s tehničkim partnerima događanja“, dodao je Muštra. Week of Innovative Regions in Europe – WIRE 2020 je najznačajnija međunarodna konferencija posvećena inovacija-

ma i regionalnom razvoju, a koja se svake godine održava u zemlji koja predsjedava Vijećem EU-a. Tako je i ova, jedanaesta po redu konferencija WIRE 2020 organizirana u ime Hrvatskog predsjedanja Vijećem EU-a 2020 i predstavlja jedno od rijetkih događanja koji se u „novim“ okolnostima nisu otkazali. Događaj je organiziran u suradnji s Europskom komisijom - Generalnom upravom za istraživanje i inovacije kroz projekt „Obzor 2020“, te uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja, Splitsko-dalmatinske županije i Grada Splita. Na konferenciji su uz mnogobrojne predavače iz zemlje i inozemstva govor održali i Jean-Eric Paquet, direktor Generalne uprave za istraživanje i inovacije Europske komisije, Radovan Fuchs, ministar znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Blaženko Boban, župan Splitsko-dalmatinske županije, Andro Krstulović Opara, gradonačelnik grada Splita, Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Splitu, te Maja Fredotović, de-

kanica institucije domaćin – Ekonomski fakultet u Splitu. Konferencija WIRE 2020 okuplja najznačajnije europske dionike iz sektora istraživanja i inovacija, kreatora EU politika, regionalne i nacionalne vlasti, predstavnike znanstvenih institucija, klastere, inovativne tvrtke, kao i sve druge dionike koji podržavaju rast inovativnosti iz regionalne i urbane perspektive. Ovogodišnje izdanje konferencije organizirano je pod nazivom „The future of resilient regions in the new ERA“. Mnogobrojne rasprave renomiranih sudionika konferencije isticale su važnost prepoznavanja posebnosti geografskih, ali i ekonomski izoliranih regija i područja.

Na tom tragu posebna pažnja posvećena je osmišljavanju načina poticanja istraživanja i inovacija u aktiviranju ogromnih potencijala prirodne i kulturne baštine prepoznajući Sveučilište u Splitu i Ekonomski fakultet kao ishodišnu točku za navedene aktivnosti.

TRAGOM EKSCESNOG MANDATA SMIJENJENE DEKANICE FILOZOFSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Metastaza sindikalne laži u ' aferi tezgarenje'

Pobuđivanje lažnih nada

Vijest da je Igor Radeka, predsjednik Velikog vijeća Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja (NSZVO), podnio ostavku na mjesto predsjednika Velikog vijeća snažno je odjeknula u javnosti. Vijest je u akademskim krugovima pobudila optimizam jer se u prvi mah učinilo da su u oronulom sindikalnom carstvu Vilima Ribića zapuhali novi vjetrovi. Pojavila se nada da je to najviše sindikalno tijelo konačno uspjelo iskoračiti iz začaranog kruga autizma sindikalne vrhuške, koja je prema unutra razvila interni totalitarizam vladanja, dok je prema vani zapala u nemogućnost realnog sagledavanja i racionalnog komuniciranja sa svijetom. Učinilo se kao da je interesni trijumvirat na čelu Sindikata postao spreman žrtvovati jednog svog člana radi obrane temeljnih načela javnog djelovanja i očuvanja vjerodostojnosti sindikalne institucije. Učinilo se da su postali spremni napustiti dogmu o apsolutnoj ispravnosti vodstva, propustiti neke nove pristupe, možda čak i neke nove ljude koji bi novim impulsima zaustavili pogubne trendove osipanja članstva i očiglednog moralnog urušavanja institucije. Uostalom, tako postupaju sve totalitarne ustrojene organizacije, kada u strahu

od propasti postanu spremne na ustupke i na demokratsku „perestrojku i glasnost“. Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja nastao je sklopu demokratskih promjena početkom devedesetih godina. Učlanjivanje u sindikat tada se razumijevalo kao demokratska obveza i patriotska dužnost. Učlanjivanje je, zbog takve percepcije, bilo do te mjere masovno da se u kasnijim godinama stvorio dojam da je članstvo u sindikatu obvezatno. Vodstvo sindikata reprezentiralo je u početnim godinama svjetonazorsku i političku raznolikost članstva i šire akademske zajednice. Uvažavanje pluralizma mišljenja i raznolikosti osoba nije ometalo nego je bilo preduvjet razvoja organizacije i njenog fokusiranja na socijalne interese članstva i patriotske zadaće izgradnje demokratskih institucija. Bio je to ogroman idejni i moralni „osnivački kapital“ sindikalne organizacije u prestižnoj sferi znanosti i visokog obrazovanja.

Kada se sadašnje stanje uspoređi sa startnom pozicijom, vidimo da je na sceni ostala samo čvrsto zatvorena institucionalna ljuštura bez vitalnog sadržaja, bez relevantnih ideja i moralnog kredibiliteta, ali zato s nagomilanim materijalnim dobrima, među kojima se ističu nekretnine kao najuvjerljiviji oblik materijalnog prestiža. Ukratko: početni idejni i moralni kapital tijekom vremena, uz enormno osobno zalaganje Vilima Ribića, pretvoren je u stvarni, finansijski kapital. S okruglom godišnjicom otvorilo se bolno pitanje: je li takav razvoj bio cilj ili je to ipak bila izdaja sindikalnog djelovanja? Bizarna afera „sindikalnog tezgarenja“ zaostriala je to pitanje do točke u kojoj se

pojaviła šansa za otrežnjenje od materijalne zaludenosti i za institucionalni obrat. A dogodio se nastavak agonije.

Ubijanje optimizma

Optimizam koji je pobudila nepoziva ostavka Igora Radeke bio je kratkog daha - kako se naglo pojavio tako je brzo i nestao. Ubila su ga preostala dva člana sindikalnog trijumvirata svojim licemjernim priopćenjima. Dva dana nakon velikog događaja priopćenjem za javnost oglasili su se u duetu profesor Petar Pervan, predsjednik Sindikata i Vilim Ribić, formalno glavni tajnik, a stvarno glavni gazda Sindikata. Umjesto samokritičkog suočenja s nezgodnom činjenicom da je njihov treći član uhvaćen u krupnoj laži te da je lažnim demantiranjem sa službene adrese nanio sramotu organizaciji u kojoj je obnašao čelnu dužnost, oni su odlučili relativizirati moralno posrnuće svog dojučerašnjeg ortaka, njegov moralni pad prikazati kao tehničku grešku, a njegovu sramotu pretovariti na leđa sindikalne organizacije. Možda bi teret sramote doista bilo lakše podnijeti kolektivno kada bi on zadržao istu težinu i raspodijelio se na mnogo malih dijelova. No, nevolja je s moralnim teretom što se on ponaša obrnuto od fizičkog tereta; raspoređivanjem na više subjekata moralni teret se ne dijeli ne manje udjele nego se multiplicira na sve opterećene subjekte u istom gabaritu.

Osim što su primijenili pogrešnu, tj. fizikalnu formulu na raspoređivanje moralnog opterećenja sindikalni vođe u svom su priopćenju napravili i dodatnu grešku, kada su odabrali put licemjerja. Umjesto da nedvosmisleno osude prijestup svoga kolege, oni su počeli

“

“Nevolja je s moralnim teretom što se on ponaša obrnuto od fizičkog tereta; raspoređivanjem na više subjekata moralni teret se ne dijeli ne manje udjele nego se multiplicira na sve opterećene subjekte u istom gabaritu”

na sve strane tražiti i osuđivati urotnike koji su, po njihovu nalazu, skrivili da je prijestup otkriven.

U njihovu obranu treba reći da je taj licemjerni pristup u ovom priopćenju bio tek u začetku i da će se razbuktati tek u obraćanju predsjednika Sindikata prof. Petra Pervana koje će uslijediti tjedan dana kasnije (14. studenoga). Ovdje je tek locirana Uprava Sveučilišta kao glavni krivac i izvor svih nevolja. Treba također odati priznanje sindikalnim čelnicima što su u ovom priopćenju, premda nisu izriekom osudili postupke Igora Radeke, ipak iznijeli ozbiljne zamjerke na njegovo postupanje, što će tjedan dana kasnije biti znatno ublaženo i preokrenuto u isticanje njegovih zasluga i propagiranje njegove moralne nadmoći.

Međutim, katastrofalna greška sindikalnog čelništva koja je došla do izražaja u ovom priopćenju i koja je ubila nadu u promjenu autističnog stanja svijesti u Sindikatu sastoji se

u obrani druge krupne laži koju je u službenim demantijima zastupao sam Sindikat u ime smijenjenog predsjednika Velikog vijeća. U objavi na facebook profilu Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja od 23. rujna 2020. doslovce stoji: „Također je plasirana i neistinita tvrdnja kako prof. Radeka premašuje nastavnu normu iznad propisanih ograničenja čime 'krši zakon'. Istina je, međutim, potpuno drugačija. Igor Radeka nije niti blizu pune norme na Filozofskom fakultetu i njegovo nastavno opterećenje je u potpunosti u skladu s propisima.“

Metastaza sindikalne laži

Tako je NSZVO kao organizacija dospio u tragikomičnu situaciju da je Igor Radeka na Velikom vijeću smijenjen s dužnosti predsjednika zbog jedne njegove „krupne laži“ da bi se to isto Veliko vijeće njegovu drugu, podjednako krupnu laž institucionalno posvojilo i preuzelo obvezu da je brani svim sredstvima. Možemo reći da je time krupna laž jednog sindikalnog člana metastazirala u krupnu laž cijelog sindikalnog čelništva. Ta druga laž glasi da je tezgarenje Igora Radeke proteklih godina na Filozofskom fakultetu bilo zakonito, što je u priopćenju sindikalnog dueta, u ime Velikog vijeća, iskazano u punoj jasnoći: „Veliko vijeće nema sumnje da je Igor Radeka taj novac zaradio zakonitim radom i zakonitim isplata.“

Dok je u zajedničkom priopćenju moralni teret „druge krupne laži“ Igora Radeke generalno prenesen na Veliko vijeće kao tijelo, prof. Petar Pervan u svom solističkom istupu od 14. studenoga 2020. otišao je korak dalje te je taj teret raspodijelio personalno na članove Velikog vijeća. Njegova varijacija na istu temu glasi: „Članovi Velikog vijeća nemaju sumnje da je Igor Radeka dobiveni honorar priskrbio svojim radom i zakonitim isplata.“ Teško je povjerovati da baš nijedan član Velikog vijeća „nema sumnje“ u Radekinu čestitost, pogotovo što su svi članovi Velikog vijeća u radnim materijalima za sjednicu dobili i članak „Sindikalno tezgarenje Igora Radeke“, objavljen u listopadskom broju *Universitasa*.

A tamo je „druga krupna laž“ naširoko obrazložena i temeljito potkrijepljena. Navedeno je zakonsko ograničenje da rad izvan matične institucije može iznositi najviše jednu trećinu radnog vremena, odnosno 120 norma sati godišnje. Citirani su interni akti Sveučilišta u Zadru u kojima je preuzeto zakonsko ograničenje. Na kraju su egzaktni podaci uneseni u posebnu tablicu iz koje je vidljivo da je Igor Radeka u protekle dvije akademske godine vanjske suradnje na Filozofskom fakultetu drastično prekoračio Zakonom propisani limit od 120 norma

Igor Radeka i Vilim Ribić - Liftom prema gore ili prema dolje?

Sat anatomije dr. Nicolaesa Tulpa

sati godišnje, odnosno da je u akad. god. 2018./2019. održao 210 norma sati, a u akad. god. 2019./2020. čak 405 norma sati. Odnosi navedenih brojeva ne mogu se baš nikako dovesti u sklad s citiranom tvrdnjom iz objave na facebooku NSZVO-a od 23. rujna 2020. da „Igor Radeka nije niti blizu pune norme na Filozofskom fakultetu“. Tome treba dodati, što je također navedeno u tablici, da za taj opseg nastave nije imao niti je mogao imati odobrenje matične institucije. Zar nije realno očekivati da bi na temelju tih podataka barem neki član Velikog vijeća mogao „imati sumnje“ u zakonite isplate i zakoniti rad Igora Radeke na Filozofskom fakultetu? Osim toga, prof. Petar Pervan i Vilim Ribić nikada neće doznati što pojedini članovi sindikalnih tijela ili članovi sindikata stvarno misle i u što „imaju sumnje“ nakon što su proveli mjere zastrašivanja u formi sumnjičenja tko iza koga ili čega stoji, neformalnih istraga o curenju informacija, o osobnim odnosima i sl. kao da je posrijedi neko tajno društvo.

Konstruktivna greška u sanacijskom programu

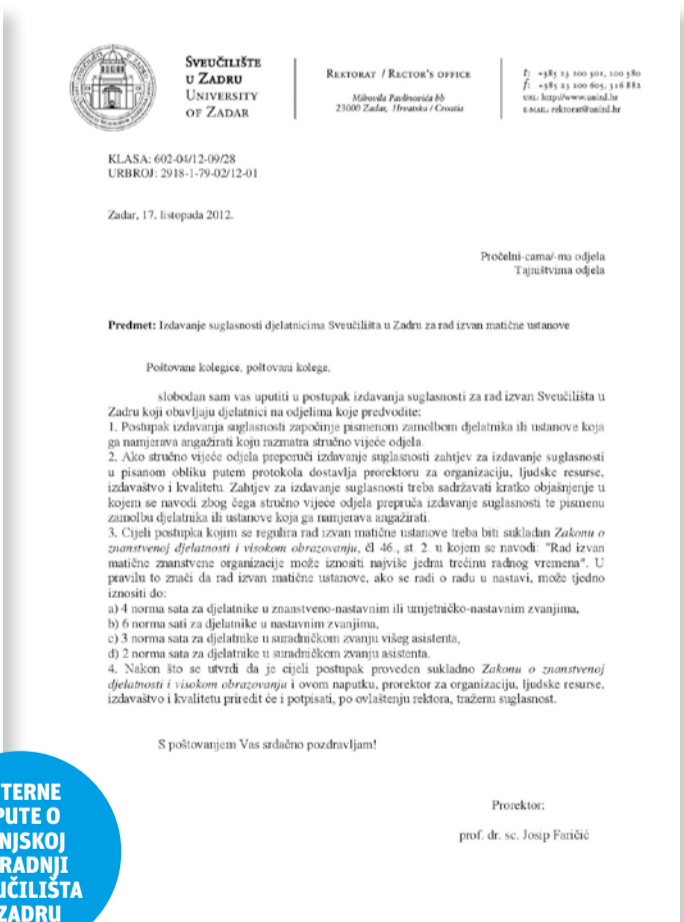
Spomenuto priopćenje za javnost kao i obraćanje predsjednika Sindikata članstvu imali su dvostruku namjenu; trebalo je, najprije, lažnu tvrdnju o „zakonitosti rada i zakonitosti isplata“ instalirati kao sindikalnu istinu, a zatim, na temelju toga, licemjernim obrtanjem teza Igora Radeku vratiti na scenu kao moralnog junaka koji, eto, nije odstupio zbog moralnog prijestupa nego zbog brige za ugled i vjerodostojnost

ŽELJKO PUHOVSKI/CROPIX

Sindikata da bi se, na kraju, sva krivica mogla svaliti – na Upravu Sveučilišta. I nastaviti po starom kao da se ništa nije dogodilo. Operacija je naizgled uspjela do te mjere da se oporavljeni Igor Radeka, ohrabren hvalospjevnim obraćanjem predsjednika Sindikata, odlučio pobjedonosno vratiti na scenu kao moralni uzor kako bi se nesavršeni članovi Sindikata imali u koga ugledati. U povratničkom proglasu članovima Sindikata od 19. studenoga 2020. svoje krupne laži i ostale nepodopštine elegantno je sveo na bezazleni „previd“ te je, da bi potvrdio svoju pravovjernost i odanost okrnjenom vrhu Sindikata, udario po Upravi Sveučilišta. Možda bi ovaj program sanacije štete i povratka na prvobitno stanje, koji su u amputacijskoj panici inaugurirala dvojica preostalih čelnika, mogao čak i uspjeti da nema konstrukcijsku grešku u samom polazištu. Naime, nemoguće je održati na snazi i obraniti kao istinitu tvrdnju o zakonitosti rada i zakonitosti isplata I. Radeke na Filozofskom fakultetu. A s njom pada i cijela konstrukcija. Te opasnosti bili su svjesni i autori sanacijskog programa pa su osim navedene lažne tvrdnje prihvatili te, u sindikalnoj praksi, počeli koristiti lažno obrazloženje da se zakonsko ograničenje o trećini radnog vremena kao limitu vanjske suradnje ne odnosi na sveučilišta nego samo na znanstvene organizacije koje se spominju u članku 46. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Obrazloženje je dodatno osnaživano tvrdnjom da Sveučilište u Zadru nema

INTERNE UPUTE O VANJSKOJ SURADNJI SVEUČILIŠTA U ZADRU

ograničenja u pogledu vanjske suradnje. Takva obrazloženja široko su plasirana kako bi se članove sindikata i sindikalnih tijela sačuvalo od napasti da posumnjaju novoproglašenu sindikalnu dogmu o „zakonitosti rada i zakonitosti isplata“. No, kako sve veći broj članova Sindikata kriomice čita heretičku štampu poput *Universitasa*, istraživački tim ove sveučilišne novine ozbiljno je shvatio svoju odgovornost za cjelovito infor-

miranje sindikalne i šire javnosti, pa je, u tom smislu, uputio određeni upit rektorici Sveučilišta u Zadru te detaljnije proučio Zakon i druge propise kao i sveučilišnu praksu. **Ograničenje vanjske suradnje** Najprije, što se samog Zakona tiče, istina je da se u članku 46. ograničenje vanjske suradnje navodi za znanstvene organizacije i da se pritom ne spominju sveučilišta. Ali svakome

tko je je integralno pročitao Zakon jasno je da bi spominjanje sveučilišta na tom mjestu i u tom kontekstu bilo suvišno. Naime, ust. 1. čl. 22. sveučilišta i njihove sastavnice definirane su kao znanstvene organizacije pa bi ih bilo suvišno navoditi na mjestima gdje se o znanstvenim organizacijama govori generalno. Cijeli stavak Zakona glasi: „Znanstvenu djelatnost u smislu ovoga Zakona obavljaju sveučilišta i njihove sastavnice, javni znanstveni instituti,

znanstveni instituti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kao i druge pravne osobe i njihove ustrojstvene jedinice upisane u Upisnik znanstvenih organizacija (u daljnjem tekstu: znanstvene organizacije)“. Podrazumijeva se da su sva sveučilišta obvezatno upisana u Upisnik znanstvenih organizacija, jer u protivnom ne bi uopće mogla biti sveučilišta nego eventualno veleučilišta ili visoke škole. Sveučilišta i njihove sastavni-

ce uredno se u regulativi i u praksi pridržavaju zakonskog ograničenja u pogledu opsega vanjske suradnje. Zagrebačko sveučilište, primjerice, tu je odredbu unijelo u Statut, te povrh toga na Senatu 18. listopada 2012. godine donijelo *Odluku o izvođenju nastave nastavnika Sveučilišta u Zagrebu na drugim visokim učilištima* u kojoj se striktno navodi da „rad izvan Sveučilišta može iznositi najviše jednu trećinu punog nominalnog nastavnog opterećenja“. Slično je stanje i na drugim sveučilištima. Sveučilište u Zadru odredbu o ograničenju vanjske suradnje nije doduše unijelo u Statut, što uostalom nije niti bilo obvezatno, jer nije nužno da se zakonske odredbe ponavljaju u temeljnim aktima. Ali je zato tu materiju, pozivanjem na čl. 46. Zakona, precizno reguliralo u internim uputama iz god. 2012. i 2013. koje su bile citirane u prošlom broju *Universitasa*. Ovdje ih donosimo u faksimilu kako ne bi ostao ni najmanji prostor u koji bi se mogao utisnuti lažni sadržaj. Također, iz istog razloga, u cijelosti prenosimo odgovor Sveučilišta u Zadru na postavljeni upit: „Postoji li na Sveučilištu u Zadru ograničenje kod odobravanja vanjske suradnje na drugim visokoobrazovnim ustanovama koje propisuje st. 2. čl. 46. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju?“

Odgovor Sveučilišta u Zadru glasi:
„Poštovani, vezano uz niže navedeni upit, dostavljamo odgovor u nastavku: Sveučilište u Zadru ima jasnu proceduru i jasna ograničenja. Uprava Sveučilišta u Zadru svim je sveučilišnim sastavnicama dostavila upute o vanjskoj suradnji 2012. i 2013. te uvela proceduru ishodovanja suglasnosti:
1. ustanova kojoj treba angažman našeg djelatnika kao vanjskog suradnika dostavlja zamolbu,
2. Uprava zatraži stručno vijeće sastavljeno na kojoj taj djelatnik radi prethodnu suglasnost, a zatim, ako se ona ishodi,
3. priređuje se rješenje o odobrenju vanjske suradnje djelatniku Sveučilišta u Zadru koje je u skladu sa st. 2. čl. 46. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. U tom rješenju izriječno stoji ime i prezime djelatnika, naslov kolegija iz kojeg će izvoditi nastavu i semestralno nastavno opterećenje.

S poštovanjem, uz srdačan pozdrav, Ured rektorice“

“Početni idejni i moralni kapital tijekom vremena, uz enormno osobno zalaganje Vilima Ribića, pretvoren je u stvarni, financijski kapital. S okruglom godišnjicom otvorilo se bolno pitanje: je li takav razvoj bio cilj ili je to ipak bila izdaja sindikalnog djelovanja?“

MEĐUNARODNA SURADNJA RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNOG FAKULTETA, PMF-a I INE

Sudionici projekta ENGIE na sastanku u Miškolcu, u Mađarskoj PROJEKT ENGIE

Kako potaknuti djevojke na studije geoznanosti i inženjerstva?

PIŠE

BRANKO NAĐ

Nije tajna da, unatoč činjenici da živimo u 21. stoljeću, još uvijek neke poslove dijelimo na "muške" i "ženske". Puno to govori o (ne)ravnopravnosti spolova, nerealiziranoj emancipaciji, stanju u društvu općenito. Sreća u nesreći je ta da ovo nije problem samo malene Hrvatske, nego je i na razini Europske unije, zapravo i u cijelome svijetu, prisutna ta podjela na poslove, odnosno struke, za muškarce – mladiće i žene – djevojke. Taj nerazmjer posebice je vidljiv u području geoznanosti i srodnih inženjerskih disciplina, poput rudarstva, iako je dokazano da spolno uravnoteženi timovi postižu bolje rezultate.

Stoga je hvalevrijedna inicijativa da se međunarodnim europskim projektom i ciljanim aktivnostima pridonese stvaranju interesa za studiranje geoznanstvenih i srodnih inženjerskih disciplina kod djevojaka u dobi od 13 do 18 godina, čime se nastoji utjecati na postizanje ravnoteže spolova u ovim poljima znanosti.

Europski projekt pod nazivom ENGIE – Encouraging Girls to Study Geosciences and Engineering, počeo se provoditi početkom 2020., a trajat će tri godine. Voditelji aktivnosti iz Hrvatske su Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (doc. Iva Kolenković Močilac i doc. Ana Maričić) i Hrvatsko geološko društvo (doc. Karmen Fio Firi s Geološkog odsjeka PMF-a te dr. sc. Morana HERNITZ KUČENJAK iz Ine d.d.)

Uključeno više od 20 zemalja

Nastao je tako projekt nazvan ENGIE – Encouraging Girls to Study Geosciences and Engineering, ili, prevedeno na hrvatski jezik, Poticanje djevojaka na studije geoznanosti i inženjerstva. U provedbi ENGIE projekta sudjeluje 26 institucija iz Europe. Tri sveučilišta – Sveučilište u Miškolcu (University of Miskolc, Mađarska), Tehnološko sveučilište Luleå (Luleå University of Technology, Švedska) i Sveučilište u Zagrebu (Hrvatska); dva istraživačka centra (La Palma Research Centre iz Španjolske i National Research Council of Italy iz Italije) te Europska federacija geologa (European Federation of Geologists, EFG) kao strukovna organizacija na europskoj razini.

Sudjeluje i 20 nacionalnih

udruga EFG-a kao povezano treće strane (Linked Third Parties, LTP), među kojima i Hrvatsko geološko društvo (HGD), čime su projektne aktivnosti proširene na više od 20 europskih zemalja.

Voditelji aktivnosti iz Hrvatske su Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu kao partner projekta (doc. Iva Kolenković Močilac i doc. Ana Maričić) i Hrvatsko geološko društvo kao LTP (doc. Karmen Fio Firi s Geološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu te dr. sc. Morana HERNITZ KUČENJAK iz Ine d.d.).

Upravo nam docentice Maričić i Kolenković Močilac govore kako su još od fakultetskih dana, dok su zajedno studirale na Rudarsko-geološko-naftnom fa-

kultetu, bile okružene kolegicama u znatno manjem broju nego kolegama.

– Naš fakultet, koji je prošle godine proslavio 100 godina od osnutka, jedina je institucija u Hrvatskoj koja obrazuje inženjere rudarstva, geologije i naftnog rudarstva. Iako možda zbog toga djeluje da su to pretežno "muška zanimanja" i da je to "muški fakultet", na fakultetu je ipak posljednjih nekoliko godina uočljiv velik pomak prema većoj zastupljenosti kako studentica, tako i zaposlenica. Trenutačno na fakultetu studira ukupno 665 studenata, od čega je 35 posto studentica, odnosno njih 230. No, udio studentica nije jednak na svim studijima. Na studiju geologije već dugo postoji balans između upisanih djevojaka i mladića, dok je

Iva Kolenković Močilac OSOBNA ARHIVA

Ana Maričić OSOBNA ARHIVA

neravnoteža izražena na studijima rudarstva i naftnog rudarstva, gdje se u pravilu upisuju veći broj mladića. Također, isti postotak, oko 35, javlja se i kod broja zaposlenica u odnosu na zaposlenike (od ukupno 84 zaposlenika u R-G-N strukama, njih 30 su zaposlenice). Također, bez obzira na pozitivne pomake, još uvijek se na poziciji dekana fakulteta uglavnom izmjenjuju muški profesori; na čelu fakulteta od osnutka do danas imali smo samo jednu dekanicu – ističu docentice.

Njih dvije već su sudjelovale na sastanku sudionika ENGIE održanom na Sveučilištu u mađarskom Miškolcu, u veljači ove godine. Na sastanku su prezentirani planovi za svaki radni paket planiran projektom, dogovoreni detalji oko provedbe aktivnosti planiranih za 2020. godinu, a snimljeni su i intervjui s nekim sudionicama u kojima su iznosile motive za sudjelovanje u projektu, kao i za izbor geoznanstvene karijere.

I nastavnici svjesni slabijeg interesa djevojaka

Početna faza projekta uključivala je anketiranje srednjos-

DOC. DR. SC. KARMEN FIO FIRI,
GEOLOŠKI ODSJEK PMF-A ZAGREB:

Geologija zaslužuje vlastito mjesto u nastavnom gradivu

Iskustvo rada na Geološkom odsjeku pokazuje da su djevojke zainteresirane za geologiju jer vrlo često na prvu godinu studija bude upisano i više djevojaka nego mladića. I sam odnos nastavnika na Geološkom odsjeku PMF-a pokazuje značajnu zastupljenost žena, jer od ukupno 23 znanstveno-nastavna djelatnika, 12 su žene. Hrvatsko geološko društvo, čija sam članica od 2007. godine, i za koje vodim projekt ENGIE, kroz različite manifestacije i projekte aktivno promovira geoznanosti. Kako smo tijekom niza godina posjetili mnogobrojne osnovne i srednje škole u Hrvatskoj, posebice kroz projekt "Upoznaj Zemlju – zaviri u mikroskop!", moram priznati da nisam stekla iskustvo manjeg interesa djevojaka. Dapače, interes za geoznanosti postoji kod velikog broja učenika i učenica, no problem obično leži u slabijoj zastupljenosti u nastavnom gradivu, što će se, nadam se, s vremenom promijeniti. Geologija kao znanost, ili geoznanosti u cjelini, svakako zaslužuju svoje vlastito mjesto u kurikulumu.

OSOBNJA ARHIVA

kolskih učenika i nastavnika prirodnih predmeta u različitim školama na području Republike Hrvatske, kako bi se dobile osnovne informacije o informiranosti i interesu mladih za geoznanosti. Sudjelovala su 244 učenika (djevojaka i mladića) u dobi između 15 i 19 godina, od čega su u većem postotku sudjelovale djevojke. Više od 97% anketiranih izjavilo je da nakon srednje škole planira nastaviti s obrazovanjem, od čega više od 58% namjerava upisati studije vezane uz prirodne znanosti jer u najvećem postotku smatraju da u tom području mogu ostvariti uspjeh. Što se tiče geoznanosti, gotovo 56% ispitanika izjavilo je da nisu upoznati s geoznanostima, a 48% ispitanika poznaje osobe koje se bave geoznanostima. Čak 78% ispitanika izjavilo je kako misle da profesionalno bavljenje geoznanostima nije za njih. Da bi željeli doznati nešto više o geoznanostima kao profesiji, izjavilo je 45% anketiranih učenika i učenica.

U anketiranju je sudjelovalo i 20 nastavnika različitih srednjih škola u Hrvatskoj, od čega su 75% činile nastavnice. Čak 65% anketiranih činili su nastavnici geografije. Da je geologija dio osnovnog kurikulumu u školi u kojoj rade, izjavilo je 70% nastavnika, uključena je u kurikulum kao dio geografije (95%) te je i predaju profesori geografije (95%). Čak 55% nastavnika smatra da su nastavni materijali iz područja geologije prihvatljivi, dok ih je 20% ocijenilo kao dobre, 15% smatra da su loši, te 10% da ne postoje. Nastavni materijali uglavnom se odnose na udžbenike (80%) i radne zadatke (40%). Čak 70% nastavnika koji su sudjelovali u ovoj anketi smatra da je podjednako izražen interes djevojaka i mladića za geologiju, a slično je i s aktivnošću djevojaka i mladića u učenju geologije, kao i rezultatima koji su u 85% slučajeva

va ocijenjeni kao izjednačeni.

Od anketiranih nastavnika, 65% je izjavilo da su svjesni slabije zastupljenosti žena u geoznanostima i srodnim inženjerskim zanimanjima, a 60% smatra da je to problem koji bi trebalo riješiti. Čak 45% nastavnika objasnilo je taj stav odabirom odgovora kako bi geoznanstvena karijera ženama mogla biti zahtjevnija s obzirom na odgovornosti povezane sa ženskom rodnom ulogom, dok 35% misli da djevojke nisu zainteresirane za geoznanosti. Da bi se dodatnim programima u školama moglo utjecati na povećanje zastupljenosti žena u geoznanostima i srodnim inženjerskim zanimanjima, smatra 50% anketiranih nastavnika.

Znanost može biti zabavna

Rezultati istraživanja ukazuju na to da je, osim potpune rodne nepristranosti, važno prezentirati pozitivne uzore, što je pri samoj prijavi projekta prepoznato kao jedan od važnih elemenata za izgradnju motiviranosti mladih za izbor karijere u geoznanostima.

– Valja naglasiti da, iako je u djelatnosti "rudarstvo i vađenje" zaposleno značajnije manje zaposlenica, one su, prema Državnom zavodu za statistiku, već niz godina bolje plaćene od svojih kolega. Na naše kolegice uglavnom se gleda kao na jednako kompetentne, predane poslu i uspješne kao i kolege. Ljubav prema geoznanostima rađa se iz ljubavi prema prirodi, prema nevjerojatnim krajovalicima i blagu što ga Zemlja daje. Tanam je ljubav usadena bez obzira na rodnu pripadnost, pa slabiji interes djevojaka za geoznanosti i srodne inženjerske discipline valja tražiti u socijalnim normama, u rodnim stereotipima koji ograničavaju izbor djevojaka – smatraju docentice Maričić i Kolenković Močilac.

Kao oblik motivacije djevojaka, projekt ENGIE predviđa

različite metode aktivnog učenja i praktičnih aktivnosti. U tom smislu se, na primjer, planira poticati srednjoškolce da razmisle odakle dolaze dijelovi predmeta bez kojeg mnogi od njih više ne mogu zamisliti svoju svakodnevicu – mobitela.

Osim navedenoga, dokazano pozitivan učinak na razvoj interesa za pojedinu disciplinu ima upoznavanje sa znanstvenim radom u pojedinom području. Osobito uspješna su natjecanja iz pojedinih znanstvenih disciplina koja omogućuju učenje kroz zabavu. Stoga je planiran razvoj aktivnosti "Znanost poslije škole" (After-School Science), koji predstavlja izvannastavnu aktivnost na kojoj se planira učenike upoznati sa zanimljivim pojavama, procesima i događajima iz širokog područja geoznanosti, kao i upoznati ih s raznolikim poslovima kojima se geoznanstvenici bave.

– Pritom se planira koristiti "5E" (Engagement, Exploration, Evaluation) gdje se kod učenika želi pobuditi interes za neku temu, uključiti ih u edukacijski proces te potaknuti da u

timovima istražuju danu temu kroz praktične aktivnosti. U nastavku rada temu, odnosno vlastito shvaćanje problema ili procesa, prezentiraju koristeći sheme, videozapise, prezentacije (...) te ih se usmjerava da se u svladavanju neke teme ili praktičnog problema oslanjaju na prethodno stečeno znanje kako bi potvrdili koncept te došli do novih spoznaja – objašnjava nam doc. Karmen Fio Firi s Geološkog odsjeka PMF-a.

Aktivnosti projekta u prvoj polovini 2020. godine bile su prilagođene trenutačnoj neizvjesnoj situaciji u Hrvatskoj i svijetu s obzirom na epidemiju koronavirusa. Projekt je trebao biti prezentiran u sklopu Festivala znanosti i Noći istraživača, no obje su aktivnosti otkazane ove godine. No, zato je predstavljen na Znanstvenom pikniku u rujnu, kroz prezentaciju "Gea i geo", u obliku videozapisa koji su emitirani na YouTube kanalu ZEŽ – Znanstveni piknik.

Kamenčić po džepovima

Naše nam sugovornice govore kako se nadaju da će u budućim mjesecima biti moguće realizirati većinu planiranih projektnih aktivnosti. Ipak, unatoč ograničenjima, uključeni u projekt ne posustaju. Životna priča dviju prijateljica s faksom, danas kolegica uvaženih zanimanja, pokazuje da je sve moguće.

– Obje smo danas supruge i majke, zaljubljenice u geologiju, koje uvijek nose kamenčiće po džepovima i o svakome možemo ispričati često uzbudljivu i dramatičnu priču. Iako nam usklađivanje poslovne i privatne domene života ponekad predstavlja izazov, nikad nismo požalile zbog struke koju smo izabrale. Zbog toga smo se odlučile na sudjelovanje u projektu ENGIE, kojim ćemo djevojke ohrabriti da, ako zaista nešto žele, nema prepreke da to i ostvare – zaključuju docentice Iva Kolenković Močilac i Ana Maričić.

DR. SC. MORANA HERNITZ KUČENJAK, INA:

Hrvatska prednjači po ravnopravnosti

Možda je u nekim radnim procesima tvrtke u kojoj radim zastupljenost žena iz raznih razloga malo manja, ali u mom radnom okruženju podjednaka je brojnost žena i muškaraca, tako da iz tog aspekta ne mogu prepoznati smanjenje za interesiranost djevojaka za studije iz područja geoznanosti. No problemi na globalnoj razini očito postoje. O geoznanostima se premalo govori, njihova vrijednost i važnost često nije prepoznata, a u sustavu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja geologija nema svoje zasebno mjesto, nego je u kurikulum uključena uglavnom kroz geografiju. Upravo zbog takve situacije važno je raditi na popularizaciji geoznanosti. U okviru Hrvatskoga geološkoga društva, gdje sam od 2016. do 2019. godine bila voditeljica Odsjeka za popularizaciju geologije i geobaštinu, uz pomoć članova Društva (volontera) održan je veliki broj radionica popularizacije geologije u osnovnim i srednjim školama (projekt "Upoznaj Zemlju – zaviri u mikroskop!"), ali i na raznim manifestacijama popularizacije znanosti (Znanstveni piknik, Festival znanosti, Dan za znanost). Ove su interaktivne radionice vrlo dobro prihvaćene, a podjednaki interes pokazuju i djevojke i dječaci. Nadam se da ćemo uz pomoć projekta ENGIE nešto više doznati o postojećoj situaciji vezano uz interes mladih, posebno djevojaka, za geoznanosti, a ujedno je to i prilika za daljnji rad na popularizaciji geologije.

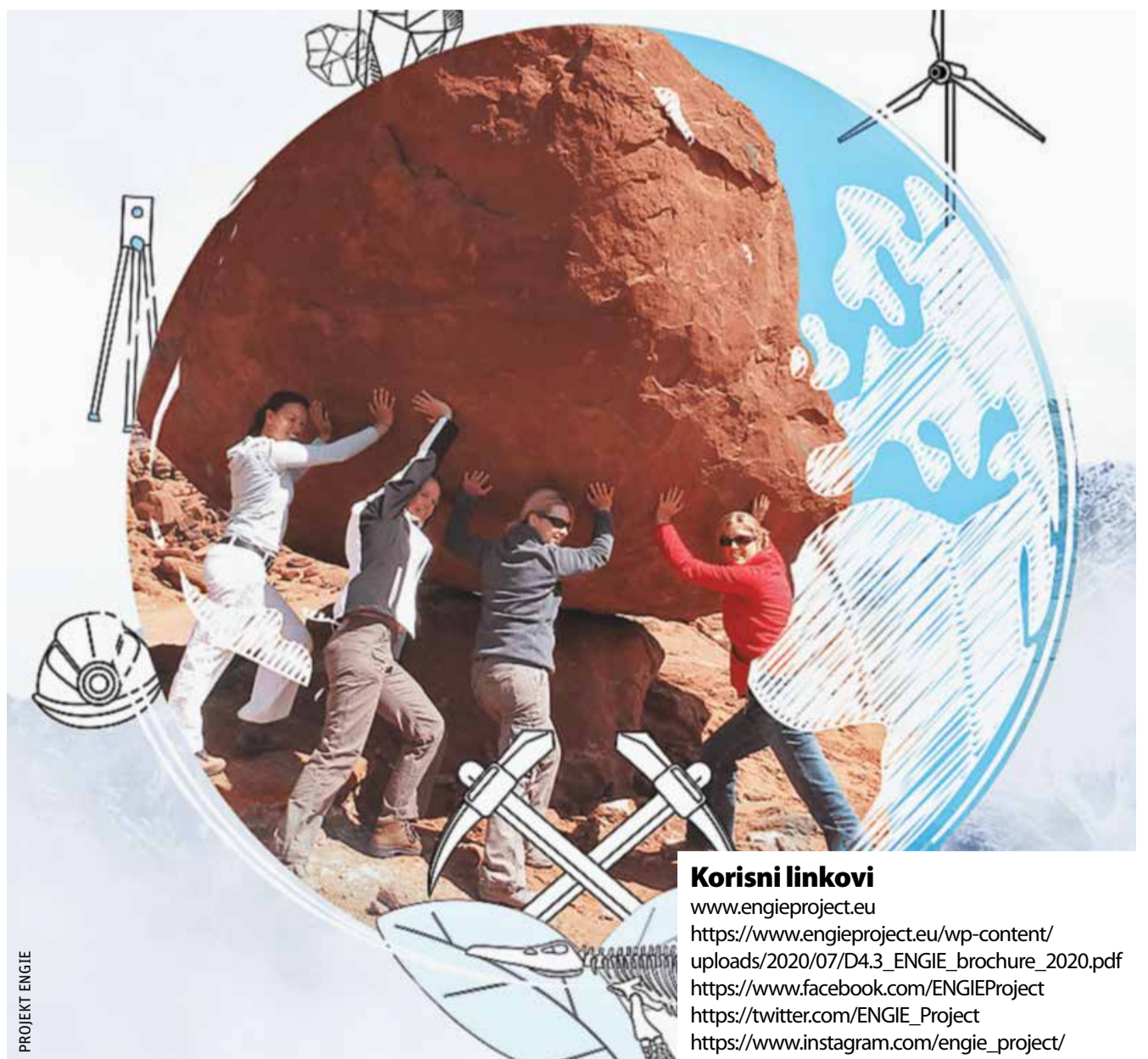

OSOBNJA ARHIVA

Rudarstvo nije samo kopanje ugljena

Projekt ENGIE uključuje niz aktivnosti uglavnom usmjerenih na popularizaciju geoznanosti – predavanja, radionice, edukacijske radionice... – kako bi se prikazala raznolikost mogućih karijera u geoznanstvenim disciplinama i, nadalje, ne bi li se mladima, posebice djevojkama, prikazale mogućnosti zapošljavanja u geoznanostima i povezanim inženjerskim disciplinama. Primjerice, mladi rudarstvo najčešće povezuju s podzemnom eksploatacijom ugljena, zlata ili dijamanta. Moderno rudarstvo je široka grana koja obuhvaća cijeli niz raznolikih poslova: eksploataciju mineralnih sirovina, tunelogradnju, geotehničke radove, miniranje, projektiranje odlagališta otpada, kao i poslove u zaštiti okoliša. Rudarstvo je važan segment razvoja cirkularnoga gospodarstva koje počiva na načelima održivog razvoja. Bez rudarstva i rudarenja ne bi bilo današnjeg modernog svijeta kakav poznajemo.

“
Nerazmjer udjela muškaraca i žena posebice je vidljiv u području geoznanosti i srodnih inženjerskih disciplina, poput rudarstva, iako je dokazano da spolno uravnoteženi timovi postižu bolje rezultate

Korisni linkovi

- www.engieproject.eu
- https://www.engieproject.eu/wp-content/uploads/2020/07/D4.3_ENGIE_brochure_2020.pdf
- <https://www.facebook.com/ENGIEProject>
- https://twitter.com/ENGIE_Project
- https://www.instagram.com/engie_project/

PROJEKT ENGIE

PROJEKTI SPLITSKOG FAKULTETA GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE

Dovršava se zgrada u Žrnovnici i opremaju laboratoriji u Splitu

Laboratorij FGAG uspostavljen je radi postizanja objedinjenog upravljanja znanstvenoistraživačkim kapacitetima i opremom fakulteta, a organiziran je u 11 specijaliziranih jedinica smještenih u Splitu i Žrnovnici

Piše MILA PULJIZ

Projekt rekonstrukcije i dogradnje zgrada splitskog Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije ulazi u završnu fazu. Završetak građevinskih radova na zgradi i zemljištu FGAG-a u Žrnovnici predviđen je za kraj 2020. godine, dok se istovremeno užurbano radi i na opremanju specijaliziranih laboratorijskih jedinica u zgradi Fakulteta na Sveučilišnom kampusu u Splitu. Laboratorij FGAG uspostavljen je radi postizanja objedinjenog upravljanja znanstvenoistraživačkim kapacitetima i opremom Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Split. Organiziran je u 11 specijaliziranih laboratorijskih jedinica smještenih u Splitu i Žrnovnici, a kako se projekt bliži kraju, sve one poprimaju konačan izgled. Građevinski radovi uglavnom su pri samom kraju. Nova oprema pristiže skoro svakodnevno i užurbano se radi na njezinu postavljanju, testiranju i puštanju u rad. Kao što je otprije poznato, ovaj fakultet, kroz projekt "Implementacijom suvremene znanstvenoistraživačke infrastrukture na FGAG do pametne specijalizacije u zelenoj i energetske učinkovitoj gradnji", poznatiji kao INFRA-FGAG, osigurao je više od 83 milijuna kuna iz europskih fondova upravo u ovu svrhu. Osim u zgradi Fakulteta u Sveučilišnom kampusu, rezultati ovog projekta vidljivi su i u fakultetskim prostorima u Žrnovnici, gdje se rekonstruira postojeća specijalizirana laboratorijska jedinica za istraživanje djelovanja potresa na građevinske konstrukcije, a dograđuje se i prostor u kojem će biti smještena specijalizirana laboratorijska jedinica za hidrotehniku. Veći dio od ugovorenih radova rekonstrukcije i dogradnje dislociranog dijela Laboratorija FGAG Split u Žrnovnici odnosi se upravo na uređenje specijalizirane laboratorijske jedinice za hidrotehnička istraživanja u kojoj će biti smještena veća istraživačka oprema.

Nabava kanala

Radi dobave te opreme tijekom 2020. provedeni su postupci javne nabave te su s domaćom tvrtkom "Belmet 97" d.o.o. potpisani ugovori o nabavi kanala za istraživanje dubokovodnog vala i hidra-

like otvorenih tokova, zračnog tunela zatvorenog tipa i sustava za simuliranje oborina ukupne vrijednosti nešto više od 9 milijuna kuna. Osim prije spomenute, svoje mjesto ovdje će pronaći i oprema za fizikalni model vodonosnika, hidraulička mjerna oprema, generator valova, kao i različita mjerna oprema, među kojom se izdvaja napredni sustav za vizualizaciju toka optičkim praćenjem čestica i laserski induciranom fluorescencijom. U idućim tjednima očekuje se potpisivanje ugovora za nabavu ove opreme vrijednosti nešto veće od 7 milijuna kuna, a sve će se upotpuniti pratećim sustavom za pročišćavanje voda.

Značajniji ugovori u razdoblju 2018. - 2020.

'Čulić elektrocentar' d.o.o. - izvođenje radova rekonstrukcije postojećih građevina FGAG (zgrade A, B i C) u Splitu, ugovor potpisan 19. 6. 2019., vrijednost: 20.083.306,49 kn
'Tromont' d.o.o. - izvođenje radova rekonstrukcije i dogradnje građevine Laboratorij FGAG u Žrnovnici, ugovor potpisan 7. 10. 2019., vrijednost: 18.336.843,99 kn

Spomenuti ugovor vezan za kanal dug 24 metra za istraživanje dubokovodnog vala izuzetno će unaprijediti istraživačke kapacitete jer velike dimenzije tog kanala

Radovi na zgradi u Žrnovnici

Dr. Nikša Jajac, dekan FGAG-a, voditelj ZIU UJ i specijalizirane laboratorijske jedinice za istraživanja u hidrotehnici prof. Hrvoje Gotovac zajedno sa svojim zamjenicima doc. Ivom Andrićem i doc. Veljkom Srzićem

u kombinaciji s integriranim uređajima kao što je generator valova omogućit će simuliranje različitih uvjeta iz domene okolišnog inženjstva. Osim izolirane simulacije realnog dubokovodnog vala, ovaj kanal ima mogućnost generiranja strujanja i kombiniranog efekta valnog polja i morskih struja. Na taj način se osiguravaju uvjeti za simulaciju realnih uvjeta u morskom okolišu. Uz pomoć prethodno navedenih sustava, u kanalu će biti moguće stereoskopski i tomografski opisati brzine strujanja te prostorno-vremenski opisati polja koncentracije u turbulentnom polju strujanja. S obzirom na opremu i koncept kanala, prikupljanje podataka u realnom vremenu te strogo kontroliranu provedbu eksperimenata, osigurani su uvjeti za vrhunska istraživanja u području okolišnog i obalnog inženjstva, komentirao je voditelj ZIU UJ i specijalizirane laboratorijske jedinice za istraživanja u hidrotehnici prof. dr. sc. Hrvoje Gotovac, zajedno sa svojim zamjenicima doc. dr. sc. Ivom Andrićem i doc. dr. sc. Veljkom Srzićem.

Korisna istraživanja

U ovoj laboratorijskoj jedinici uskoro će profunkcionirati i betonski višenamjenski bazen dug 22 metra, opremljen velikim četiri metra širokim generatorom valova i ostalom mjernom opremom, pomoću kojeg će se moći istraživati utjecaj morskih valova na obalu i pomorske građevine, proces tečenja i pronosa u krškim (primjer sliva Jadra) i drugim vodonosnicima, interakcija podzemnih, površinskih i priobalnih voda ili npr. proces zaslanjavanja u obalnom području (primjer delte Neretve gdje more tako uništava plodne površine). Upravo će ova istraživanja biti korisna za odgovaranja na izazove čovjekova djelovanja graditeljskim zahvatima na prirodu pa je logično očekivati doprinos znanosti u osiguranju integralnog i održivog razvoja, naglasio nam je dr. sc. Nikša Jajac, dekan FGAG-a. Praktični problem koji bi se u ovom laboratoriju mogao istražiti podzemni je pronos zamućenja vode u Splitu. Ivo Andrić je nadodao kako fakultet osim spomenutih ima i druge vrhunske stručnjake koji se bave zaštitom vodnih resursa i koji mogu npr. u suradnji s gospodarstvom (komunalnim poduzećem "Vodovod i kanalizacija" Split ili Hrvatskim vodama) zasigurno pridonijeti rješavanju mnogih problema, kao što su održivo gospodarenje vodama i navodnjavanje krških polja, uvažavajući potrebu prilagodbe klimatskim promjenama i potrebe lokalnog čovjeka za poslom i zdravom hranom. U 22-metarskom bazenu moći će se simulirati mnogi problemi obalnog inženjstva, primjerice utjecaj valova na plaže i njihov gubitak pijeska ili preporučiti kakvog oblika moraju biti građevni elementi u konstrukcijama lukobrana i drugih pomorskih građevina, pojasnio je moguće primjene Veljko Srzić. Projekt ima referentnu MIS oznaku KK.01.1.1.02.0027 i financiran je nepovratnim sredstavima Europskog fonda za regionalni razvoj, u sklopu poziva na dostavu projektnih prijedloga „Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija“, u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.–2020.“.

NOVI PROJEKT STUDENTSKOG CENTRA

Slatka priča s Kampusu

Piše: MATEJ SUNARA

Zagazili smo u drugu polovicu jeseni, a bablje ljeto nikako da napusti naš grad. No pitanje je dana kad će kiša i jugo preuzeti glavnu riječ i kad će nam malo splasnuti dobro raspoloženje i natjerati nas da manje boravimo na zraku. A što može brže vratiti osmijeh na lice od kave u dobrom društvu dok kiša lupka po prozoru? Odgovor je slatki kolač uz kavu u dobrom društvu. Taj je recept slijedio Studentski centar u Splitu koji je preduhitrio jesen slatko obogativši ponudu studentskog caffe bara "Tinel" na Kampusu, tako da osmijeh neće napuštati Kampus dolaskom kiše. Odsad će studenti u svom omiljenom kafiću svakodnevno moći birati svoju slat-

ku priču između dvadesetak različitih kolača i deserta objedinjenih pod nazivom SCake. Iza ručka, prije predavanja, u pauzi od učenja, nakon treninga, ma svedeno! Dobar kolač ne poznaje doba dana jer uvijek je pravo vrijeme za dobar kolač. Ovo je samo jedan u nizu ovogodišnjih noviteta u prehrani Studentskog centra u Splitu. Pizzi, burgerima, piletini u tijestu, čevapčićima i pecivima u lisnatom tijestu odsad društvo prave i kolači slatke priče. Šlag na torti je što se kupuju iksicom. A koliko kolača stane na iksicu? Provjerrite prvom prilikom u caffe baru "Tinel". U slast!

PETAR ŠOLIĆ I ŽELJKO PENG A DOBITNICI DRŽAVNIH NAGRADA ZA ZNANOST

FESB- istinski rasadnik vrhunskih znanstvenika

Svi projekti koje sam vodio ili bio suradnik imaju komponentu izrade efikasnijih rješenja kojima se može dodatno smanjiti utrošak energije, ali ih napraviti jeftinijim i pristupačnijim za široke primjene. Ideja je uvijek ista: da uređaji ili nemaju bateriju ili da troši toliko malo da možete zaboraviti na nju

Piše: MILA PULJIZ

Dodijeljene su državne nagrade za znanost za 2019. godinu, ukupno njih 29. Sa Sveučilišta u Splitu godišnjom nagradom za znanost u području tehničkih znanosti nagrađen je doc. Petar Šolić s Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, a u kategoriji godišnje nagrade znanstvenim novacima u području tehničkih znanosti nagrađen je znanstveni novak dr. Željko Penga, također s Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu, a s kime razgovor donosimo u sljedećem broju. Nagrade se u sklopu pojedinačnih područja znanosti dodjeljuju po sljedećim kategorijama: nagrada za životno djelo, godišnja nagrada za znanost, godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti te godišnja nagrada znanstvenim novacima.

Za Petra Šolića ovo je druga osvojena nagrada, prvu je osvojio 2015. godine kao znanstveni novak. Ove godine uručena mu je i nagrada "Vera Johanides" koju Hrvatska akademija tehničkih znanosti (HATZ) dodjeljuje uspješnim mladim znanstvenicima ispod 35 godina. Objasnite nam pobliže čime se bavite i na čemu trenutno radite?

-Što se tiče mog znanstveno-istraživačkog rada, trenutno završavamo izvješće za jedan projekt, drugi je u fazi istraživanja, a pripremamo i tri konferencije koje bi se trebale dogoditi sljedeće godine. Konkretno, upravo smo završili projekt čiji je zadatak bio pomoću snage signala jeftinog podzemnog senzora prikupiti informacije o vlažnosti zemlje, u svrhu poboljšanja infrastruk-

ture zalijevanja i bolje kontrole utroška vode. Financiran je iz projekta Tetramax, a zadatak nam je bio u kratkom roku od 6 mjeseci koliko je projekt trajao, pronaći softversko/hardversko rješenje za ovu problematiku. Jako sam ponosan što naš algoritam radi i na temelju njega moguće je automatizirati infrastrukturu, koristeći jeftinije uređaje i uz 30% smanjenja utroška energije za njihovo napajanje u odnosu na proizvode koji su trenutno na tržištu. Vodim i projekt Hrvatske zaklade za znanost imena *Internet stvari: Istraživanja i primjene*. Jedan od fokusa tog istraživanja efikasnija je detekcija slobodnih parking mjesta, pa je tako iz njega proizašao i novi parking senzor. Samostalno se napaja, temeljen je na najmodernijim IoT tehnologijama male potrošnje i cjenovno izrazito konkurentan!

Posebno me intrigira i novo interdisciplinarno istraživanje

Petar Šolić je prvu državnu nagradu osvojio 2015. kao znanstveni novak. Ove godine uručena mu je i nagrada "Vera Johanides" koju Hrvatska akademija tehničkih znanosti (HATZ) dodjeljuje uspješnim mladim znanstvenicima ispod 35 godina

'Odnedavno obnašam dužnost prodekana za poslovanje na FESB-u, što mi je i čast i izazov u smislu osobnog razvoja. Dobio sam priliku pokušati poboljšati aktivnosti Fakulteta, nadam se da neću nikoga izneveriti'

NIKOLA VILLIĆ /CROPIX

na kojem radim sa prof. Sandrom Nižetićem, koje spaja strojarstvo sa elektrotehnikom i računarstvom. Temeljem očitanih parametara sa pametne narukvice pokušavamo procijeniti osjećaj termalne ugone, i automatski podesiti temperaturu prostorije da se prilagodi osobi.

Dobitnik ste državne nagrade za znanost u području tehničkih znanosti za znanstvena istraživanja u području komunikacijskih protokola te softverskih i hardverskih unaprjeđenja. Recite nam više o tome?

-Svi projekti koje sam vodio ili bio suradnik imaju komponentu izrade efikasnijih rješenja kojima se može dodatno smanjiti utrošak energije, ali ih napraviti jeftinijim i pristupačnijim za široke primjene. Ideja je uvijek ista: da uređaji ili nema-

ju bateriju (napajaju se crpeći energiju iz okoline), ili ako baterija postoji, onda troši toliko malo da jednostavno možete zaboraviti na nju. Na tom području puno smo napravili, a sve što je objavljeno zapravo je u cilju poboljšanja performansi takvih uređaja.

Osim projekata, već pet godina glavni sam Tajnik konferencije SpltTech, a bio sam u organizacijskom odboru više raznih konferencija proteklih godina. Sve to skupa dovelo me do nagrade, ali naravno da nisam sve radio sam. Svakako treba spomenuti moje kolege s FESB-a bez kojih ova nagrada ne bi bila moguća pa im se ovim putem zahvaljujem. Tu su osim Sandra Nižetića još Toni Perković, Ana Čulić, Zoran Blažević, Maja Škiljo, Joško Radić, Duje Čoko i Lea Dujić Rodić; te izrazito vrijedni sadašnji i bivši studen-

ti Tomislav Županović, Ivo Kovačević, Domina Šoljan i Meri Lovrić.

U 2019. objavili ste ukupno 13 radova, a uz znanstvenoistraživački rad i objavljivanje radova, također ste bili vrlo aktivni u organizaciji dvaju znanstveno-stručnih međunarodnih konferencija za koje ste uredili i dva zbornika radova. Recite nam nešto više i o ovome?

-Kako je publiciranje radova proces koji traje, zapravo možemo reći da je u 2019. godini prihvaćeno za publikaciju ukupno 17 radova. Od toga ih je sedam objavljeno u časopisima iz prve kvartile prema faktoru odjeka (eng. Impact Factor), ukupnog kumulativnog dosega 44,437. Posebice valja napomenuti rad objavljen u časopisu IEEE Wireless Communications faktora odjeka 11, koji je spada u 1% najcitanijih časopisa u području.

Posebno me intrigira i novo interdisciplinarno istraživanje na kojem radim sa prof. Sandrom Nižetićem, koje spaja strojarstvo sa elektrotehnikom i računarstvom

Glavni sam tajnik i suosnivač međunarodne konferencije SpltTech, čiji je zbornik objavljen u IEEE Xplore bazi podataka i broji 112 znanstvenih rada iz svih krajeva svijeta. Ukupan budžet SpltTech konferencije za 2019. godinu bio približno 600.000 kn, a posebno me veseli činjenica da 20% prihoda dolazi od sponzora što je dokaz da industrija prepoznaje njenu kvalitetu. Kroz prikupljena i akumulirana konferencijska sredstva financira se rad jedne poslijediplomantice (mjesečne plaće i studij) čija se disertacija izrađuje na interdisciplinarnom području strojarstva (upravljanje energijom, termodinamika) i elektrotehnike (internetu stvari). Na poziv prof. Markus Rupp-a (TU Wien, Austrija) bio sam voditelj i predsjedavajući na konferenciji EURASIP RFID 2019. U 2019. godini uređivao sam više specijalnih izdanja znanstvenih časopisa koji su u samom vrhu svjetske izvrsnosti, a radije me i činjenica da mi je svjetski priznata organizacija IEEE povjerala da budem voditelj IEEE Healthcom 2021, koju ćemo iduće godine moći ugostiti u Zagrebu. Navedena konferencija je najvažnija svjetska znanstvena konferencija u području e-zdravlja.

Što vam predstavlja osvojena nagrada i koji su vam planovi za budućnost?

-Nagrada je priznanje za ono što već godinama strpljivo gradim, kao i poticaj da nastavim. Osim toga, nagrade su veselje i za moju obitelj koja me uvijek podupire u poslu iako to nekad znači da imam manje vremena za njih. Supruga i dvije kćeri to jako dobro podnose pa se može reći da je moj uspjeh i njihova zasluga.

Također, trebam spomenuti da odnedavno obnašam dužnost prodekana za poslovanje na FESB-u, što mi je i čast i izazov u smislu osobnog razvoja. Dobio sam priliku pokušati poboljšati aktivnosti Fakulteta, nadam se da neću nikoga izneveriti.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE

objavljuje

JAVNI NATJEČAJ

za davanje u zakup dijela poslovnog prostora prikupljanjem pisanih ponuda

Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije (dalje: Fakultet), raspisuje javni natječaj za davanje u zakup dijela poslovnog prostora unutar zgrade Fakulteta koji se nalazi na adresi Matice hrvatske 15, 21000 Split, smještenog u suterenu zgrade „A“ Fakulteta, površine 69,80 m², za obavljanje djelatnosti kopirnice-papirnice.

Poslovni prostor se daje u zakup na određeno vrijeme u trajanju od pet (5) godina. Početni iznos mjesečne zakupnine iznosi 4.000,00 kuna bez uključenog poreza na dodanu vrijednost (PDV). U cijenu zakupnine nisu uračunati troškovi zajedničkog održavanja i korištenja poslovnog prostora.

Otvaranje ponuda će se održati 14. prosinca 2020. godine u 14.00 sati u prostorijama Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu.

Potpuni tekst javnog natječaja objavljen je na mrežnoj stranici Fakulteta: www.gradst.unist.hr.

Sve informacije o oglašenom natječaju mogu se dobiti svakim radnim danom od 8:00 do 16:00 sati upitom na adresu elektroničke pošte: info@gradst.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU

KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

raspisuje

NATJEČAJ

za izbor:

Ad 1.) - jednog zaposlenika (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju i odgovarajućem radnom mjestu redoviti profesor, prvi izbor, za znanstveno područje: Tehničke znanosti, znanstveno polje: Kemijsko inženjerstvo, znanstvena grana: Reakcijsko inženjerstvo, za rad u Zavodu za kemijsko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

Ad 2.) - jednog zaposlenika (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju i odgovarajućem radnom mjestu docent, za znanstveno područje: Prirodne znanosti, znanstveno polje: Kemija, znanstvena grana: Biokemija i medicinska kemija za rad u Zavodu za biokemiju, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana posljednje objave natječaja.

Cjeloviti tekst natječaja i informacije objavljene su na službenoj internetskoj stranici Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu www.ktf.unist.hr

PROF. JASMINA HAVRANEK, DOBITNICA DRŽAVNE NAGRADE ZA ŽIVOTNO DJELO

Student treba biti u središtu čitavog procesa učenja i poučavanja

Možemo reći da smo ispunili neke od bolonjskih ciljeva, uglavnom u formalnim promjenama. Ono na što Agencija za znanost i visoko obrazovanje, na čijem sam čelu, ukazuje, a tiče se jedne od temeljnih ideja ovog procesa, jest da student treba biti u središtu i da sve treba biti okrenuto tome cilju

Piše: MILA PULJIZ

Osam sa znanstvenicima splitskog FESB-a, dobitnicima državne nagrade za znanost za 2019. godinu, ali u različitoj kategoriji, pričali smo i sa znanstvenicom svjetskog glasa, prof. Jasminom Havranek koja je ovogodišnja dobitnica državne nagrade za znanost i to nagradom za životno djelo. Dobitnica ste državne nagrade za znanost u kategoriji nagrade za životno djelo, a svojim dugogodišnjim radom dali ste izniman doprinos znanosti. Vaša znanstvena aktivnost ne obuhvaća samo područje RH već i šire?

-Ova mi je nagrada zaista vrlo draga, prvenstveno zato jer dolazi od struke kojoj sam oduvijek iznimno posvećena. Moj interes za istraživanje i znanost započeo je još u studentskim danima na tadašnjem Institutu za stočarstvo, gdje sam imala prilike učiti i raditi s prof. Milivojem Carom, svjetski poznatim stručnjakom za stočarstvo i mljekarstvo. Nakon toga sam primljena kao asistentica na Zavod za mljekarstvo kod prof. Dimitrija Sabadoša, od kojeg sam puno naučila i za kojeg me vežu lijepa sjećanja. Tada se i dogodio moj profesionalni interes za ove grane. Inače je moja čitava karijera vezana za Agromski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, gdje sam se bavila i nastavnim i znanstvenim radom te sudjelovala u obrazovanju nekih od danas značajnih mljekarskih stručnjaka. Osobito sam ponosna na sve moje nekada znanstvene novake, a danas redovite profesore koji pišu u najprestižnijim svjetskim časopisima i pribavljaju vrhunske projekte. Tako po svijetu šire spoznaju o hrvatskoj znanosti, a ujedno je primjenjuju u praksi. Ponosnom me čini činjenica da sam sudjelovala u njihovu obrazovanju. Bila sam i dekanica tog Fakulteta, čega se rado prisjećam.

Ono što i danas naglašavam svojim suradnicima jest važnost otvaranja prema svijetu, razmjene znanja. Na taj način upoznavaju ne samo struku, nego i jednu važnu komponentu hrvatskog društva. U Vaš znanstveni rad prvenstveno ulazi doprinos u unaprjeđenju proizvodnje i prerade mlijeka, standardizaciji

tehnoloških postupaka proizvodnje i osiguravanju kvalitete mliječnih proizvoda?

-Kao što sam ranije spomenula, interes za mljekarstvo rodio se vrlo rano. To je područje vrlo zanimljivo, a svakako podrazumijeva i sklonosti ka prirodnim znanostima: kemiji, biologiji, mikrobiologiji, fizici. Zanimljiva mi je bila praktična primjena ovih znanosti u proizvodnji hrane, kombinacija laboratorija i terena. Područje mog interesa je, kako ste rekli, održiva proizvodnja i prerada mlijeka, posebice tradicijskih mliječnih proizvoda, napose sireva. Za krajnjeg je potrošača sir dobar ili loš, ukusan ili ne. Ali u proizvodnji sireva je toliko objedinjene znanosti, a to je i jedan od razloga zbog kojeg sam se oduvijek zalagala i promicala važnost edukacije potrošača. Na tragu toga, dosta sam se bavila i temom kvalitete i sigurnosti hrane, posebno mlijeka i mliječnih proizvoda, što je i danas jedna od top tema u svijetu.

Nagrada je i potvrda kvalitete koju aktivno zagovarate na čelu Agencije za znanost i visoko obrazovanje?

-Kvaliteta je oduvijek bila važna u mom radu u struci, a kroz rad u Agenciji postala je i – središnja tema, odnosno okosnica rada. Osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja i znanosti kod nas se počelo intenzivnije razvijati kada smo postali dio

“

Ciklusi reakreditacije pokazali su da unutar Sveučilišta u Splitu nalazimo iznimno kvalitetne institucije, ali isto tako da postoje područja unutar kojih je napredak moguć i potreban. Rad na kvaliteti mora biti sustavan, važna je i bolja povezanost sastavnica te konstantan rad na većoj vidljivosti

‘Područje mog interesa je održiva proizvodnja i prerada mlijeka, posebice tradicijskih mliječnih proizvoda, napose sireva čija proizvodnja je puna objedinjene znanosti’

bolonjskog procesa. Dakako da postoje države koje imaju dugu tradiciju i mehanizme osiguravanja kvalitete, a tu se posebno ističe SAD. Mi se ne možemo i ne trebamo uspoređivati s njima, prije svega zbog specifičnosti sustava visokog obrazovanja, ali možemo jedni od drugih učiti. Mi smo kroz ovih 15 godina rada Agencije pokazali da smo kadri izgraditi učinkovit sustav osiguravanja kvalitete, profilirati se kao uspješna europska agencija s kompetentnim ljudima i primjer dobre prakse u okruženju i šire. Od samih početaka inzistiramo na izgradnji i njegovanju partnerskog odnosa s visokim učilištima u kojem su sve strane u procesu svjesne odgovornosti za kvalitetu. Naglasak stavljam na kompetentne zaposlenike koji izvrsno poznaju cijeli sektor visokog obrazovanja u Hrvatskoj, ali i Europi i svijetu, jer bez toga ne može biti pomaka niti kod nas. Naravno da ne možemo i ne trebamo slijepo primjenjivati sve što vidimo kod drugih jer dosta toga ovisi o nacional-

nom kontekstu. Stvaramo naše uvjete koji nisu u kontradikciji sa ostalima u svijetu, a pri tom uvažavamo naše specifičnosti. Jedan je od dobrih primjera reakreditacija doktorskih studija koja je pokazala da imamo izvrsnih studija, a koji su u tom postupku zasluženo dobili oznaku visoke razine kvalitete na koje sam baš ponosna. Imamo potom i one koji su dobri, ali koji trebaju napraviti male korekcije u skladu s preporukama stručnih povjerenstava. Također imamo i one koji su se odmah po obavijesti sami zatvorili, odnosno prestali izvoditi studij i naposljetku one koji su dobili zabranu upisa. Znanstveno ste se usavršavali u Danskoj, Finskoj, SAD-u, Kanadi, Izraelu...?

-Rad i usavršavanja u inozemstvu su puno značila za moj profesionalni i osobni rast. Imala sam priliku usavršavati se u Danskoj, Finskoj, Švicarskoj, Grčkoj, SAD-u, Kanadi, Izraelu... Ali sam istovremeno poticala i pozivala inozemne stručnjake da dođu kod nas –

dok sam radila na Fakultetu, a tako je i danas u Agenciji. Razmjena znanja je iznimno važna. Danas, dok se susrećemo s pandemijskim izazovima, kada su susreti, a posebno međunarodni, ograničeni, moramo i dalje raditi na održavanju kontakata i suradnji, u čemu nam pomaže tehnologija. Nažalost, ona ne može u potpunosti zamijeniti izravni kontakt pa se nadam što prijem povratku na „staro normalno“. Što se tiče zemalja u kojima sam boravila, istaknula bih Dansku koja mi je vrlo draga, gdje sam puno naučila o svojoj specijalizaciji i uvijek joj se rado vraćam. Treba istaknuti da je dansko gospodarstvo utemeljeno na poljoprivredi. Bili su, a neke su regije i danas – prvi izvoznici stočarskih i mliječnih proizvoda. Za usporedbu, Danska je približno veličine Hrvatske i podjednako broja stanovnika što nam svima može biti poticaj za razmišljanje. Puno ste učinili kod reakreditacije mnogih sveučilišta, pa tako i splitskog?

-Ideja je reakreditacije trajno

unaprjeđivanje kvalitete. Kada visoko učilište (uspješno) prođe taj proces, priča nije gotova. I u slučajevima dopunsice, tu su preporuke za unaprjeđenje na kojima je potrebno raditi. Kvaliteta nije cilj, nego proces. Ne možete učiniti nešto i reći – to je sada to, više ništa ne moramo, dovoljno smo dobri. Zaista ima dobrih institucija u Hrvatskoj, to uvijek naglašavam, ali ne smije se stati na tome. Visoko obrazovanje se mijenja, na nje ga utječu društveni, gospodarski, tehnološki i drugi procesi pa je u tom kontekstu potrebno dati primjeren odgovor i uvijek iznova promišljati kvalitetu. Drago mi je da su visoka učilišta danas svjesna koristi koje im reakreditacija donosi – od prilike za samovrednovanje pa sve do preporuka za unaprjeđenje koje dobiju od članova stručnih povjerenstava.

Bolonjski proces?
-Bolonjski proces podrazumijeva reformu visokog obrazovanja na razini Europe kako bi ono bilo kvalitetnije i konkurentnije kao i stvaranje zajedničkog Europskoga prostora visokog obrazovanja. Jedan je od bolonjskih ciljeva i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja. Hrvatska se u 2001. godine u Pragu priključila bolonjskom procesu, nakon čega se krenulo s formalnim usklađivanjem što je podrazumijevalo uvođenje sheme studiranja 3+2+3 i ECTS bodova.

Možemo reći da smo ispunili neke od bolonjskih ciljeva, uglavnom se tu radi opravdo formalnim promjenama. Ono na što Agencija ukazuje, a tiče se jedne od temeljnih ideja ovog procesa, jest da student treba biti u središtu čitavog procesa učenja i poučavanja i da sve treba biti okrenuto tome cilju.

Ministri Europskog prostora visokog obrazovanja na jednoj od svojih konferencija održanoj u Parizu 2018. godine, razgovarali su o postignućima, izazovima i prilikama vezanim uz bolonjski proces. Zaključili su kako je na razini Europe ostvaren napredak u određenim područjima, posebice u procesima osiguravanja kvalitete i implementaciji Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG). Uočen je i porast mobilnosti. Naveli su kako je potrebno dodatno raditi na promicanju temeljnih vrijednosti EHEA-a kao što su akademske slobode, institucijska autonomija, sudjelovanje studenta i osoblja u procesima upravljanja u visokom obrazovanju te javna odgovornost visokog obrazovanja. Isto tako, važnim su istaknuli jačanje sinergije između obrazovanja, istraživanja i inovacija, unaprjeđenje nastavnih kompetencija i kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika, kao i osnaživanje socijalne dimenzije u visokom obrazovanju.

Koliko je važno liderstvo u visokom obrazovanju?

-Liderstvo, odnosno vođenje i upravljanje u visokom obrazovanju jako je važno, ono podrazumijeva upravljanje ljudima, kao i materijalnim i financijskim resursima. Dva sam mandata provela na čelu Agromskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, jedne velike institucije, gdje sam shvatila koliko je to odgovoran zahtjev. Isto uvidam i kroz rad u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje.

Smatram kako je važno okružiti se dobrim suradnicima, uspostaviti međusobno povjere-

nje, ali i prepoznati potencijal kod svakog zaposlenika i dati priliku da se on ostvari. Isto tako, važno je znati koji su ciljevi i što želite postići kako bi se mogle planirati aktivnosti za njihovo ostvarenje te definirati uloga svakog od zaposlenika u ostvarenju zacrtanih ciljeva. Za kraj, liderstvo se može nositi u sebi, ali je isto tako i vještina na kojoj je potrebno raditi, čak i kada imate osobine ličnosti lidera. Primjerice, u SAD-u lideri-kandidati, odnosno osobe koji imaju potencijal i ambiciju za vođenje i upravljanje, prolaze zahtjevno obrazovanje za svoje funkcije kako bi svoju ulogu u organizaciji mogli maksimalno ostvariti na korist zaposlenika i čitave organizacije. Jednom prilikom ste rekli da obrazovanje ne može biti besplatno. Što ste pod time mislili?

-Obrazovanje niti danas nije besplatno, plaćamo ga svi - solidarno i tako treba biti. Visoko obrazovanje generira troškove kao što su školarine, subvencionirana prehrana, stanovanje, troškovi zaposlenih u sustavu itd. Spomenute troškove netko mora pokriti, bilo država ili sami studenti, odnosno njihovi roditelji.

Drugo pitanje je koliko smo zainteresirani za rezultate istoga. Pri tome mislim da je potrebna veća odgovornost svih sudionika u procesu visokog obrazovanja, a posebno studenata koji moraju dobro procijeniti kakvu kvalitetu dobivaju za cijenu koštanja studija.

Susrećemo se s dva procesa na globalnoj razini, pa tako i kod nas: to je s jedne strane masifikacija visokog obrazovanja, a s druge strane rastući troškovi obrazovanja, što je mnogim državama teško uskladiti. Postavlja se pitanje kako i kome omogućiti besplatno studiranje. Tu dolazimo i do problema neusklađenosti upisnih kvota - o kojima odlučuju sama visoka učilišta - s potrebama tržišta rada.

Mišljenja sam kako je potrebno učinkovitije urediti sustav tako da se visoko obrazovanje sustavno planira na nacionalnoj razini, pri čemu bi država mogla definirati koliko stručnjaka u kojem području treba i njima osigurati studij na teret države. Smatram također da je potrebno, na razini države, osmisliti i provoditi učinkovit sustav kreditiranja studenata kako bi visoko obrazovanje bilo dostupnije i onima koji ga sami plaćaju.

Veza vas i splitskog sveučilišta?

-Na sveučilištu u Splitu se uvijek osjećam dobrodošlo. Do sada smo dobro surađivali, a vjerujem da će tako biti u budućnosti. Uvijek volim reći kako su splitski kolege temperamentni, ali i ja sam, zato se dobro slažemo. (smijeh)

Neke sastavnice imaju jako dobro posložen sustav kvalitete, a za neke možemo reći da vole pomalo pokazati svoj „dišpet“. No ja sam jako strpljiva i uvijek sam na raspolaganju za pomoć kada je to potrebno, ako tijekom priprema za reakreditaciju ima određenih nejasnoća. Na kraju se nađemo, na obostrano zadovoljstvo. Moram reći da baš od njih često dobivam „hvala vam na velikoj pomoći“. Mi u Agenciji smo na raspolaganju za pomoć sve do trenutka akreditacije, a onda je „sve na vama - pokažite gdje ste i što ste - rezultat ovisi o vama“.

Uvijek naglašavam kako njegujemo partnerski odnos s vi-

“*Susrećemo se s dva procesa na globalnoj razini, pa tako i kod nas: s jedne strane masifikacija visokog obrazovanja, a s druge strane rastući troškovi obrazovanja, što je teško uskladiti. Postavlja se pitanje kako i kome omogućiti besplatno studiranje*”

sokim učilištima, nismo i ne želimo biti nikakva „akademska policija“ niti kontrola. Želimo da naš sustav bude uređen te da bude primjer u europskim i svjetskim okvirima. Važno je da svi na kraju razumiju kako je ono što se traži isključivo u njihovu interesu, a korist je višestruka - za visoko učilište, sustav, Republiku Hrvatsku i u konačnici - za građane koji sve to plaćaju.

Splitsko sveučilište iz godine u godinu sve bolje kotira na svjetskim rang listama sveučilišta. Što mislite o tome i što mu je činiti kako bi bilo još bolje?

-Prvi ciklus reakreditacije, a sada već i drugi, pokazali su da unutar Sveučilišta u Splitu nalazimo kvalitetne institucije, ali isto tako da postoje područja unutar kojih je napredak moguć i potreban. Preporuke koje ću navesti primjenjive su na razini sustava, a tiču se unaprjeđivanja studijskih programa temeljem koncepta ishoda učenja, uključivanje gospodarstvenika u izmjene i dopune studentskih programa, reviziranje ECTS-a, osnaživanje studentske prakse, usklađivanje kvota s potrebama tržišta rada, učenje i poučavanje usmjereno na studenata, jačanje nastavnih kompetencija, osnaživanje internacionalizacije itd.

Vežano za plasman splitskog sveučilišta na međunarodnim rang-listama, pokazatelj je to svjesnih napora koji se ulažu u kvalitetu Sveučilišta, a što zasigurno doprinosi i njegovoj prepoznatljivosti u međunarodnom okruženju.

Sveučilište u Splitu pratim više od 15 godina, iz pozicije sveučilišne profesorice kao i iz sadašnje pozicije u Agenciji. Evidentno je da je sveučilište posljednjih godina unaprijedilo znanstvenu djelatnost, ulagalo u resurse i infrastrukturu, poput kampusa, što zasigurno doprinosi kvaliteti studiranja, kao i većoj vidljivosti i prepoznatljivosti Sveučilišta, a time i njegovu plasmanu na međunarodnim rang-listama. Moja poruka za kraj jest da rad na kvaliteti mora biti sustavan. Važna je i bolja povezanost sastavnica te konstantan rad na većoj vidljivosti. Pridržavanjem određenih postulata, definicije sveučilišta sigurno mogu zadržati svoju poziciju, a sveučilište ostvariti važnu ulogu u ukupnom razvoju društva.

I ne zaboravimo onaj lijepi dubrovački politički slogan koji kaže „zaboravite privatno i brinite se za javno“. Mislim da stakvim pogledom svi možemo pomoći uspješnijoj i boljoj budućnosti Hrvatske.

SVEČANOST NA SVEUČILIŠTU U SPLITU

Kemijsko-tehnološki fakultet proslavio 60. rođendan

PIŠE: MILA PULJIZ

Splitski Kemijsko-tehnološki fakultet ove je godine proslavio šezdesetu obljetnicu utemeljenja i djelovanja. Svečana je proslava zbog epidemiološke situacije održana u obliku kratke svečanosti, a nazočili su joj su novoizabrani dekan Fakulteta prof. Matko Erceg, pročelnici odsjeka i voditelji ustrojbenih jedinica te rektor prof. Dragan Ljutić i prorektor prof. Tomislav Kilić.

„Prošlo je 60 godina. Malo mi je neobično držati ovaj govor jer sam dekan tek tri tjedna a preda mnom su kolege koji su Fakultet vodili godinama. Zahvaljujem se svim djelatnicima koji su svojim radom unaprijedili ovaj Fakultet. Ove godine imamo 681 studenta uključujući njih 150 na studiju Farmacije. Pored nastavne, na KTF-u se odvija značajna znanstveno istraživačka djelatnost. Naši znanstvenici su jako aktivni, dobitnici su mnogih nagrada. Fakultet ima izvrsne temelje za daljnji napredak na znanstvenom polju.“ kazao je dekan Erceg te je spomenuo i dvije stručne udruge čiji su djelatnici i studenti aktivni i na društveno korisnom radu. Dekan se također osvrnuo i na povijest nastanka Fakulteta te zaključio kako je KTF uspješno proveo u djelo viziju i ideju svojih osnivača.

„Ponosan sam što mogu čestitati svim djelatnicima na dugogodišnjem uspješnom radu i kontinuiranom razvoju. Kemijsko-tehnološki fakultet puno doprinosi napretku Sveučilišta kao i njegovom pozicioniranju na svjetskim ljestvicama“ zaključio je rektor

Dekan Matko Erceg i Igor Jerković (bivši dekan)

Proslava obljetnice bila je prigoda i za dodjelu zahvalnica, nagrada i priznanja i to:

-Zahvalnica Sveučilištu u Splitu za suradnju i izuzetan doprinos razvoju Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu
-Priznanje za izuzetan doprinosu razvoju Fakulteta dekanima koji su tu dužnost obavljali proteklih 10 godina prof. Mladenu Milošu, prof. Nenadu Kuzmaniću, prof. Zoranu Gru-

baču i prof. Igoru Jerkoviću.

-Nagrada za posebna postignuća u znanstvenom radu prof. Anti Prkiću.

-Dekanova nagrada studentima završnih godina studija i to po jedna nagrada studentima sa najvišim prosječkom ocjena na studiju Ivani Ripić, studentici 3. godine preddiplomskog sveučilišnog studija Kemijska tehnologija, smjer Materijali i Mariji Ljubici Čikeš, studentici 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Prehrambena tehnologija, smjer Materijali i biokemija, Nikolini Pervan, studentici 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Kemijska tehnologija, smjer Materijali i biokemija, i studentima dobitnicima Rektorove nagrade za izvrsnost, koja se dodjeljuje najboljim studentima Sveučilišta u Splitu u akad. god. 2019./20., za postignuća u akad. god. 2018./19. Ante Hrepić, studentici diplomskog sveučilišnog studija Kemijska tehnologija, smjer: Organska kemija i biokemija i Andeli Lukin, studentici diplomskog sveučilišnog studija Kemijska tehnologija, smjer: Organska kemija i biokemija.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Znanstveni skup na PMF-u

Međunarodni multidisciplinarni skup: Physics and Philosophy kombiniran je s ljetnom školom pod nazivom: Fundamental Concepts of Quantum Mechanics

Na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Splitu održan je 8. po redu međunarodni multidisciplinarni skup: *Physics and Philosophy* kombiniran s ljetnom školom pod nazivom: *Fundamental Concepts of Quantum Mechanics*. Znanstveni odbor skupa su činili: Franjo Sokolić i Dragan Poljak sa Sveučilišta u Splitu, Dubravko Klabučar sa Sveučilišta u Zagrebu i Vishnya Maudlin s New York University, dok su članovi organizacijskog odbora bili: Mate Jagnjić, Karlo Lelas, Martina Požar i Nikolina Vučković. Skup su uvodne prve večeri pozdravili prof. Leandra Vranješ Markić, prorektorica za znanost i inovacije Sveučilišta u Splitu te prof. Ivica Aviani, pročelnik odsjeka za fiziku, PMF-Split.

Plakat konferencije

Inicijalno je bilo predviđeno sudjelovanje 9 predavača, dvoje iz SAD-a, jedan iz Francuske, Njemačke i Italije te četvorica domaćih predavača iz Zagreba i Splita. Na žalost, uslijed situacije s koronavirusom predavanja su održali dvoje kolega

s New York University (Tim Maudlin, danas jedno od najzvučnijih imena u filozofiji fizike i Vishnya Maudlin), Dubravko Klabučar s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Hrvoje Nikolić s Instituta Ruder Bošković te Dragan Poljak i Franjo Sokolić sa Sveučilišta u Splitu. S obzirom na epidemiološke preporuke kuriozitet je da je skup održan na otvorenome, na platou ispred splitskog PMF-a tri večeri za redom u vremenu od 19h do 24h.

Uz nastavnike i doktorande sa Sveučilišta u Splitu predavanjima su prisustvovali i studenti s inozemnih institucija poput: Hebrew University of Jerusalem, University of Waterloo and Perimeter Institute, University College London, Aix-Marseille Université, etc.

MILA PULJIZ

PROF. DRAGAN POLJAK

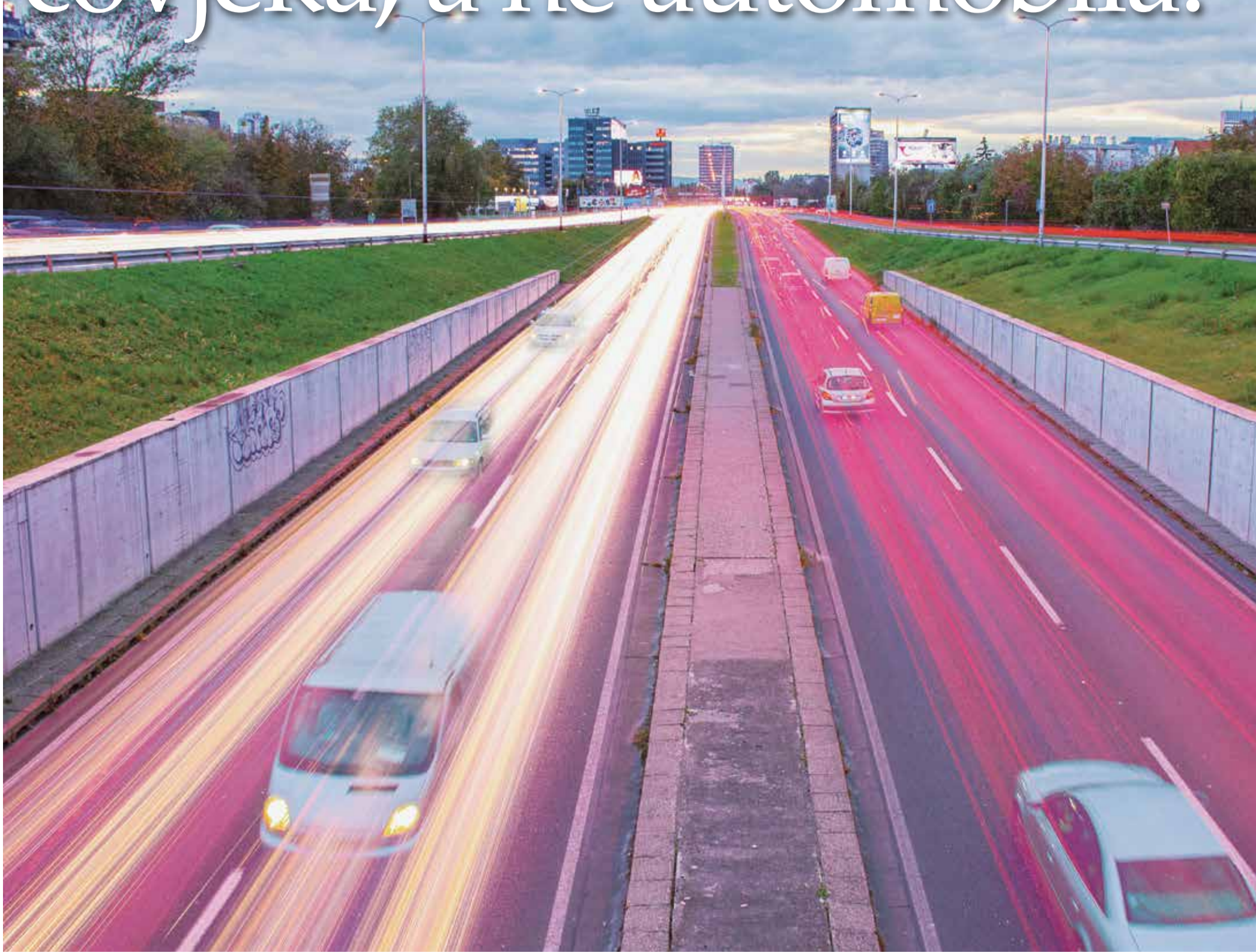
“U okviru predavanja razmatrala su se standardna pitanja kvantne fizike poput različitih interpretacija kvantne mehanike, usporedbe klasične i kvantne fizike, čistično-valne prirode materije, ponašanja elektrona u eksperimentu s dvostrukim prorezom, EPR paradoksa, nelokalnosti, itd.

Predavanja su bila popraćena vrlo žustrim diskusijama uglavnom vezanim za matematičku formulaciju kvantne fizike i nenoj povezanosti sa prirodom stvarnosti svijeta. Jedno od pitanja koje je ove tri večeri bilo predmet žive rasprave, a na kojem se ogledaju razlike u stavovima filozofa znanosti i fizičara već gotovo čitavo stoljeće je: Predstavlja li valna funkcija dublji opis stvarnosti ili se zapravo radi o matematičkom alatu koji nam samo kaže što o svijetu možemo znati...”

KAKO PROMETNA (NE)KULTURA, GUŽVE I NELOGIČNOSTI ČINE ŽIVOT U ZAGREBU MANJE LIJEPIM

Trebamo grad po mjeri čovjeka, a ne automobila!

Promet u Zagrebu ne može biti skroz jednostavan i bez gužvi. Ipak, moguća su poboljšanja o kojima smo razgovarali sa stručnjacima Fakulteta prometnih znanosti u Zagrebu – dekanom Tomislavom Josipom Mlinarićem i prodekanom Markom Šošarićem. Glavno rješenje, govore, bilo bi smanjenje broja putovanja osobnim vozilima

Piše: **BRANKO NAĐ**

Brojne su prednosti života u velikome gradu poput Zagreba. Složit će se s time svatko tko je u hrvatskoj metropoli proveo određeno razdoblje života. Bilo da se radi o studentima koji su visokoškolsko obrazovanje stekli na Sveučilištu u Zagrebu, bilo da se radi o obiteljima ili pojedincima koji su rođeni ovdje ili su „truhom za kruhom“ doselili u Zagreb da bi ostvarili svoje karijere.

Međutim – a toga je svjestan svaki Zagrepčanin, bez obzira je li rođen ovdje ili je dotepeneć poput autora ovog članka – svakodnevne prometne gužve su ono što ponekad život

u metropoli čine nesnosnim, nepodnošljivim, kompliciranim, teško shvatljivim. Svatko od nas je barem jednom za boravka u Zagrebu poželio vrisnuti ili barem zaplakati za volanom dok stoji zaglavljeno u nepreglednoj koloni vozila na Slavonjskoj ili Branimirovoj. I dok je nedavna rekonstrukcija velikog rotora na kraju Ave-

nije Dubrovnik donekle riješila gužve u tome dijelu grada, pa i smanjila broj prometnih nesreća (kojih je na toj lokaciji bilo zaista mnogo), Zagreb je još uvijek prepun prometnih nelogičnosti, svakodnevnih čepova i lokacija zbog kojih bi čovjek rado bacio ključ od automobila u Savu i pješao do posla ili fakulteta. Pa makar

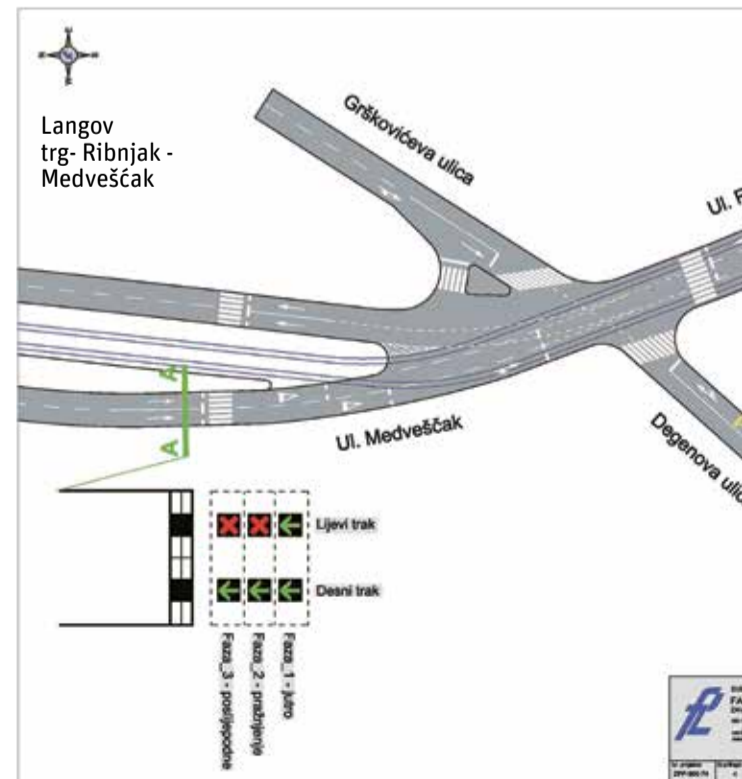
po kiši i olujnoj mećavi. Zagreb je najveći hrvatski grad. Iako u njemu formalno živi oko 750.000 stanovnika, njegovo funkcionalno područje je puno veće. U Zagreb zbog posla, studiranja, školovanja i drugih aktivnosti svakodnevno putuje velik broj ljudi iz okolnih gradova tako da ga svakako treba promatrati kao milijunski grad.

Dostava dronovima umjesto vozilima

U milijunskom gradu prometna zagušenja moguće je riješiti isključivo sustavnim pristupom. Upravo zbog toga što se u Zagrebu, ali i ostalim hrvatskim gradovima tom problemu ne pristupa na

Cilj prometa u Zagrebu

Zagreb je milijunski grad, ali to ne znači da promet mora biti nesnosan i nekulturan
BRANKO NAD

ispravan način sustavi javnog gradskog prijevoza su gotovo disfunkcionalni, ističe prof. Tomislav Josip Mlinarić, dekan Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Naime, često se cestovna infrastruktura razvija na jedan način, javni prijevoz autobusima ili tramvajem na drugi, željeznica na treći.

Zato je izrazito bitno raditi na integraciji svih oblika prometa koji čine ukupni sustav javnog prijevoza grada. U Zagrebu se s time započelo, ali čeka nas još puno posla. Fakultet prometnih znanosti svakako bi trebao imati vodeću ulogu u kreiranju inovativnih tehničko-tehnoloških rješenja, no pri tome je važna i podrška drugih fakulteta našeg sveučilišta prije svega Građevinskog u području izgradnje i održavanja infrastrukture, Arhitektonskog u području planiranja prostora za prometnu infrastrukturu, Fakulteta elektrotehnike i računarstva za podršku u razvoju IT rješenja za upravljanje prometom i slično. Odgovarajuće rješenje za grad Zagreb uz određene modifikacije može biti primijenjeno i na druge gradove u Hrvatskoj, a kao primjer dobre prakse i za gradove u zemljama u okruženju - govori nam Mlinarić.

Služe se s njime i docent Marko Šošćarić, prodekan FPZ-a za znanost i vanjsku suradnju koji smatra da iz perspektive „običnog“ vozača teško možemo biti zadovoljni. Vozači automobila često čekaju u dugackim kolonama i za gušenjima. Biciklisti pak u mnogim dijelovima grada nemaju biciklističkih staza i moraju se boriti za prostor s automobilima. Međutim, dodaje Šošćarić kada gleda iz perspektive djelatnika fakulteta koji se bavi prometom, odnosno iz perspektive prometnog stručnjaka, situacija nije tako crna jer razumije dubinu problema i ograničenja koja onemogućavaju ili usporavaju poboljšavanje situacije.

-Svjesni smo, recimo, da ne postoji „čarobni štapić“ kojim bismo stvorili novi prostor za biciklističku stazu usred grada. Ako želimo prostor za novu biciklističku stazu moramo ga oduzeti nogostupu, kolniku, parku ili čak nekom privatnom dvorištu. To često nije lako i jednostavno. Međutim, na fakultetu smo stalo u doticaju s najnovijim svjetskim dostignućima i području prometa, a sudjelujemo i u razvoju takvih dostignuća pa vidimo mogućnosti poboljšanja kroz inovacije. Poput dostave nekih stvari u grad donovima umjesto da dostavno vozilo bude parkirano na cesti i stvara gužvu - objašnjava nam prodekan Šošćarić.

Zaboravljene pruge

Stručnjaci Fakulteta prometnih znanosti sudjelovali su u izradi glavnog strateškog dokumenta za razvitak prometa u Zagrebu i zagrebačkoj regiji. To je tzv. Master plan prometnog razvitka grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije. Stručnjaci FPZ-a su bili zaduženi za njegov ključni dio, kazao nam je dekan Mlinarić, a to su ciljevi i mjere za razvitak svih oblika prometa - cestovnog, željezničkog, vodnog, pješačkog i biciklističkog prometa. Nadalje, radili su na studiji za razvitak sustava parkiranja u gradu kao i na studiji uvođenja novog susta-

TOMISLAV JOSIP MLINARIĆ, DEKAN FAKULTETA PROMETNIH ZNANOSTI

“*Željeznica treba postati okosnica prometnog sustava javnog prijevoza grada Zagreba, a hoće li to biti u „underground“ ili „overground“ izvedbi ovisi od cijelog niza tehnološko-ekonomskih kriterija. Pri tome koja god izvedba denivelacije željezničke kolosiječne infrastrukture bila u konačnici odabrana, željeznica više ne bi dijelila grad na dva dijela, izbjegli bi se prometni čepovi, a istovremeno bi se podigla razina sigurnosti prometa na najvišu moguću razinu*

va naplate karata u javnom prijevozu. Nedavno su završili i studiju razvitka prometa u koridoru rijeke Save. Sada pak razrađuju budućnost razvitka jednog od glavnih gradskih cestovnih koridora - Ljubljanske, Zagrebačke i Slavenske avenije.

Veliki je problem što često i tramvaji, koji bi trebali smanjivati gužvu u prometu, zapnu u čepovima pa se obična vožnja od 15 minuta pretvori u agoniju od sat i pol. Zašto? Zato jer je prometna kultura vozača na niskim granama. A Zagreb nije, recimo, Prag, gdje nijednom automobilu ne pada napamet oduzeti prednost tramvaju niti se voziti po tračnicama. Jer je tako zakonski uređeno. Ako se negdje cesta i tračnice sijeku, onda postoji rampa koja se spušta kada tramvaj prolazi. Zato je korištenje tramvaja u Pragu užitak, a u Zagrebu počesto muka i tlaka.

Dekan Mlinarić je uvjeren da bi vozilima javnog prijevoza u svakome gradu trebalo davati prednost u odnosu na osobna vozila jer je javni prijevoz puno prihvatljiviji u pogledu zauzimanja prostora, potrošnje energije, emisije ispušnih plinova. Zato se nekad u gradovima organiziraju izdvojeni koridori za vozila javnog prijevoza kao što imamo u Vukovarskoj ili takozvane žute trake kakve postoje u Savskoj.

- Međutim, problem Zagreba je što u velikom dijelu ulica nema prostora za potpuno izdvojene koridore za javni prijevoz. Postoje i raskrižja gdje se tramvaj mora presjeći sa ulicama s intenzivnim prometom osobnih vozila. Tu vidimo priliku za ITS (Intelligent Transport Systems) rješenja koja bi prepoznavala tramvaj na prilazu semaforiziranom raskrižju i davala mu prioritet odnosno slobodan prolaz raskrižjem bez čekanja.

Mlinarić podsjeća da se u Zagrebu nažalost zapostavila uloga željeznice. Naime, željeznica je u Zagrebu položena kroz samo središte grada i ima apsolutni prioritet u odnosu na ostala prometna sredstva. Nju bi trebalo više integrirati u javni prijevoz grada izgradnjom odgovarajućeg broja stajališta, optimizacijom voznih redova i broja polazaka te usklađivanjem autobusnih stajališta sa željezničkim.

- Autobusi bi iz okolnog područja gdje nema vlaka i tramvaja vozili putnike do najbližeg željezničkog stajališta i onda bi se putovanje nastavljalo vlakom. Tako bi željeznica mogla činiti okosnicu javnog prijevoza grada Zagreba, a hoće li to biti u „underground“ ili „overground“ izvedbi ovisi od cijelog niza tehnološko-ekonomskih kriterija. Pri tome, koja god izvedba denivelacije željezničke kolosiječne infrastrukture bila u konačnici odabrana, željeznica više ne bi dijelila grad na dva dijela, izbjegli bi se prometni čepovi, a istovremeno bi se podigla razina sigurnosti prometa na najvišu moguću razinu, zaključuje Mlinarić.

Tramvaji i podzemne garaže

Jedna od relacija gdje javni prijevoz trenutno gubi svaki smisao jest Ozaljska ulica, po tezi od Parka stara Trešnjevka do Trešnjevackog placa, jer se automobili uredno guraju kroz crveno na Vukovarsku, ali i ispred tramvaja, po tračnicama. A često je u svakome od tih automobila samo vozač koji je sam sebi najvažniji. Takav sustav je neodrživ jer automobili oduzimaju prostor javnom prijevozu koji je puno efikasniji, upućuje prodekan Šošćarić. Automobil zauzima oko 10m² prostora, a često vozi jednu ili najviše dvije osobe. Dok tramvaj zauzima 75m², a može prevesti i preko 200 putnika. Slični su odnosi i s potrošnjom energije i emisijom ispušnih plinova.

- Zagrebu nužno treba poticanje ljudi na korištenje javnog prijevoza, uz stimulaciju korištenja osobnih automobila. Intenzivniji razvitak javnog prijevoza, a sporiji razvitak infrastrukture za osobna vozila. To nije lako jer se ljudi ne žele odreći komocije i komfora vlastitog automobila, ali moramo biti ustrajni u promjeni navika. Gradovi ra-

Vertikalni semafor - znak da smo 'otišli na kvasinu'

Na križanju kod zgrade sjedišta Sveučilišta u Zagrebu i Muzičke akademije već otprilike godinu dana stoji semafor koji osim klasične horizontalne svjetlosne signalizacije, crveno i zeleno svjetlo projicira vertikalno, okomito na tlo. Prodekan Šošćarić govori nam da je taj dodatak postavljen prošle godine u sklopu jedne kampanje o podizanju svijesti o opasnosti korištenja mobitela za sve sudionike u prometu pa tako i pješake.

-Svakako smo previše ovisni o mobitelima i često ih previše koristimo dok sudjelujemo u prometu. Za vozače automobila je korištenje mobitela regulirano zakonom dok za pješake to nije tako. Bilo bi teško definirati zakonom da dok hodamo javnim prostorom, ne smijemo gledati mobitel. Tu se odluka o korištenju mobitela dok smo u gradskoj gužvi kao pješaci prepušta svijesti pojedinca. Stoga se ovim semaforom htjela potaknuti svijest ljudi. Poručiti im da bi se, ukoliko sami ne postanu odgovorniji u korištenju mobitela u prometu, i pješčenje gradskim ulicama možda morati dodatno regulirati, navodi Šošćarić.

Međutim, koja god da je namjera bila iza postavljanja ovakvog vertikalnog semafora, svakako je to prvi simptom i pokazatelj da smo kao društvo već „otišli na kvasinu“. A postavljanje semafora koji će pojedincu zasvijetliti crveno pod noge zato što Majstor ni na zebri ne može podignuti pogled s mobitela, oprostite čete - znak je duboke krize čovječanstva.

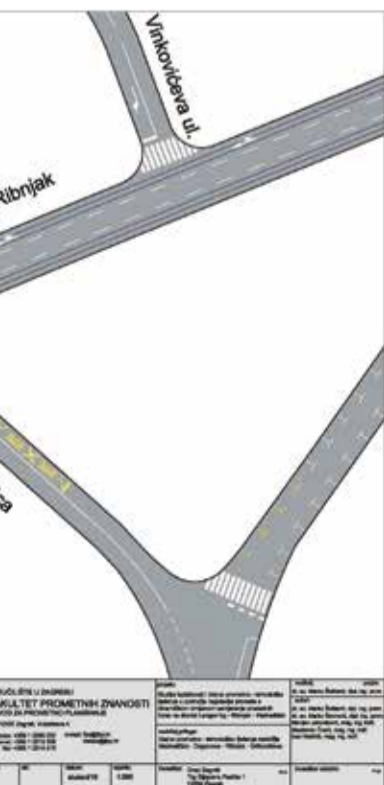
Zar nam zaista treba semafor koji će svjetlo projicirati vertikalno na tlo pod našim nogama?

Dodatni bi most bio korisniji od rekonstrukcije rotora

Rekonstrukciju velikog rotora na kraju Avenije Dubrovnik stručnjaci s FPZ-a gledaju dvojako. Sigurnost prometa je znatno povećana novim rješenjem pa tu više nema prometnih nesreća, a prije smo imali skoro pa svaki dan jednu. Međutim, u prometnom sustavu jednog grada nikad se ne smije gledati samo jedno raskrižje odnosno samo jedna točka, upozorava prodekan Marko Šošćarić. Uvijek se mora promatrati šira zona:

-Konkretno, novim rotorom riješila se gužva na jednom raskrižju, ali se ona premjestila na susjedna raskrižja pa se u pravilu cijeli sustav nije značajno poboljšao. Primjerice, ako iz smjera Karlovca idemo u Horvaćansku cestu, manje ćemo vremena potrošiti na prolazak rotorom, ali ćemo zato dulje čekati na raskrižju Jadranskog mosta sa Savskom i Horvaćanskom. U rekonstrukciju rotora je uloženo jako puno novca i pitanje je opravdava li to ulaganje dobivene koristi. S tim novcem, uz još ponešto dodatnih ulaganja, mogao je biti napravljen još jedan most sa zapadne ili istočne strane Jaruna koji bi riješio i problem starog rotora i dao više drugih benefita. Primjerice, sav promet koji ide od Arene, Lučkog ili iz smjera Karlovca prema zapadnom dijelu Zagreba ne bi morao na rotor nego bi išao novim mostom što bi smanjilo gužvu u cijeloj zoni rotora, ali i duljinu putovanja za tisuće automobila dnevno. To bi ujedno smanjilo i potrošnju goriva i emisiju ispušnih plinova.

Fakultet prometnih znanosti, pojašnjava Šošćarić, sudjelovao je u realizaciji tog rotora. Kod razrade ideje, njihovi su stručnjaci predlagali druga, gore spomenuta rješenja, ali se grad ipak odlučio za ovakvo rješenje. Kasnije je FPZ sudjelovao u finalizaciji odabranog rješenja kroz reviziju cestovne sigurnosti. Pregledali su objekt prije puštanja u promet i potvrdili ono što je dobro odnosno dali prijedloge poboljšanja za ono što baš nije bilo najbolje.

Javni prijevoz gubi smisao ako tramvaji svakodnevno bivaju zarobljeni u rijekama automobila kao što je slučaj na križanju Selske i Ozaljske

BRANKO NAB

Prodekan Marko Šošarić: Najproblematicniji punktovi u Zagrebu i njihova rješenja

1. LJUBLJANSKA - SLAVONSKA - ZAGREBAČKA AVENJIA
Taj koridor bi trebao od Jankomirskog mosta do Ivanje Reke biti takozvana gradska autocesta bez raskrižja u razini. Ali nažalost u samom gradskom središtu imamo kombinaciju raskrižja u razini i semaforiziranih raskrižja. Npr. raskrižje sa Selskom je u dvije razine, onda nakon njega prema istoku imamo semaforizirani pješački prijelaz; iza tog raskrižje u dvije razine sa Savskom, semafor na Vrbiku, pa dvije razine kod NSK, semafor na Krugama, dvije razine na Heinzelovoj... I tako vozači onda brže prođu kroz raskrižje u dvije razine te onda zastanu na sljedećem semaforu. I tako naizmjenice. Znači cijeli potez Ljubljanske, Zagrebačke i Slavonske avenije bi trebao biti bez raskrižja ili pješačkih prijelaza u istoj razini. Pripremu tog koridora bi trebalo započeti iz središta prema van, što znači prvo denivelirati raskrižje na Krugama i vrbiku i onda dalje prema zapadu i istoku. (Slika 01 koncept)

2. ZAGREBAČKA CESTA

Sljedeći problem je Zagrebačka cesta na zapadnom dijelu grada, od Zagrebačke avenije do Ilice. Izrazito opterećena u oba smjera i na svim raskrižjima su stalne gužve. Možemo tražiti rješenje za poboljšanje na pojedinim raskrižjima davanjem nove trake za neko skretanje ili optimiziranjem rada semafora, ali bit problema je u tome što je Zagrebačka cesta jedna od rijetkih ulica u tom dijelu grada koja ima podvožnjak ispod pruge pa većina prometa ide tom ulicom ako želi proći s jedne strane željezničke pruge na drugu. Rješenje je tog i sličnih problema je u kratkoročnom razdoblju optimizacija pružnih prijelaza koji su trenutno u istoj razini, da se na njima smanji vrijeme čekanja na prolazak vlaka ili dugoročno deniveliranje pruge kroz cijeli grad. Da pješaci, biciklisti, autobusi i automobili mogu slobodno komunicirati između sjeverne i južne strane pruge na puno lokacija. Tako bi se smanjile gužve na rijetkim ulicama koje danas imaju podvožnjak ispod pruge.

3. VUKOVARSKA - DRŽICEVA

Jedno od najopterećenijih raskrižja u Zagrebu. Nema jednostavnog rješenja, ali moglo bi se nešto postići optimizacijom rada semafora odnosno da se vremena slobodnog prolaska na pojedinom smjerovima drugačije preslože.

4. LANGOV TRG - RIBNJAK - MEDVEŠČAK

Zatim postoji mogućnost optimizacije korištenja postojeće prometne infrastrukture koja nije jednako opterećena o svim dijelovima dana. U gradovima su česte situacije da ujutro imamo značajno prometno opterećenje u jednom smjeru, a u drugom smjeru gotovo prazne prometne trake te obrnutu situaciju poslijepodne. Taj se problem rješava prometnim trakama s promjenjivim usmjerenjem. Takvo rješenje smo razrađivali za potez Langov trg - Ribnjak - Medveščak. Na njemu smo planirali da krajnje trake budu jedna prema sjeveru, a druga prema jugu dok bi središnja trebala biti promjenjiva: ujutro prema jugu, a poslijepodne prema sjeveru. (Slika 02 LRM)

zviženih EU zemalja već dugo rade tako i svakim su danom sve bolji. Ljubljana je, primjerice, potpuno maknula osobna vozila iz gradskog središta - kaže Šošarić.

Naravno, pozitivnim trendovima unatoč, nikad nećemo moći u potpunosti maknuti sve automobile iz gradskog središta. Tu su stanari koji moraju negdje ostaviti svoj automobil, posjetitelji središta kojima iz nekog razloga nije jednostavno koristiti javni prijevoz (dolazak u središte starijih i bolesnih osoba, roditelja sa skroz malom djecom, dolazak po stvari koje je teško nositi u javnom prijevozu itd...). Prodekan Šošarić rješenje vidi u podzemnim garažama, iako se čini da je onaj u Varšavskoj dodatno zakrčila taj dio grada:

- Za vozila je puno bolje da su parkirana pod zemljom nego da na ulicama zauzimaju

“

Cilj je postići efikasan i ekološki prihvatljiv prometni sustav grada Zagreba koji će omogućiti da gradski prostor ima primarnu funkciju za čovjeka, a ne za automobile

prostor koji je puno korisniji za pješčenje, bicikljanje, druženje ljudi, pa čak i sadnju stabala te uređenje travnatih površina. Znači, radije dajmo javne površine u gradu ljudima, a automobile koji moraju biti u gradu stavimo pod zemlju. U tom smislu

su garaže u centru opravdane. HNK, primjerice, nije loša lokacija za garažu. Blizu je samog gradskog središta, ima direktan spoj na dva zelena vala pa je relativni lako dostupna lokacija. Ta je lokacija i blizu Klaićeve bolnice. Nedostatak mjesta za parkiranje za roditelje koji dovoze bolesnu djecu u tu bolnicu iz cijele Hrvatske je jedan od najvećih prometnih problema ne samo grada Zagreba nego i cijele Hrvatske. Bilo koji zahvat koji će ublažiti taj problem je dobrodošao!

Svakako nas zna izluditi i činjenica da se u Zagrebu stvaraju ogromne gužve čim padne „par kapi kiše“. No, to je tako u dosta gradova. Ljudi po kiši voze sporije i opreznije. U satu u jednoj prometnoj traci na raskrižju može u prosjeku proći do 1000 automobila. Ako svaki automobil na se-

maforu po kiši krene pola sekunde kasnije nego inače, na 1000 automobila je to već oko 500 sekundi odnosno skoro 10 minuta kašnjenja, razlaže docent Šošarić:

- Osim toga, po kiši i dio ljudi koji inače putuju javnim prijevozom ili biciklom prelazi u automobile pa onda ima i više automobila, što isto uzrokuje veće gužve. Trebali bi zato kod korištenja bicikala i li javnog prijevoza početi razmišljati kao recimo ljudi iz Nizozemske ili skandinavskih zemalja, a to je da za bicikl ili pješčenje nema lošeg vremena nego samo loše odjeće.

Nedovoljno edukacije

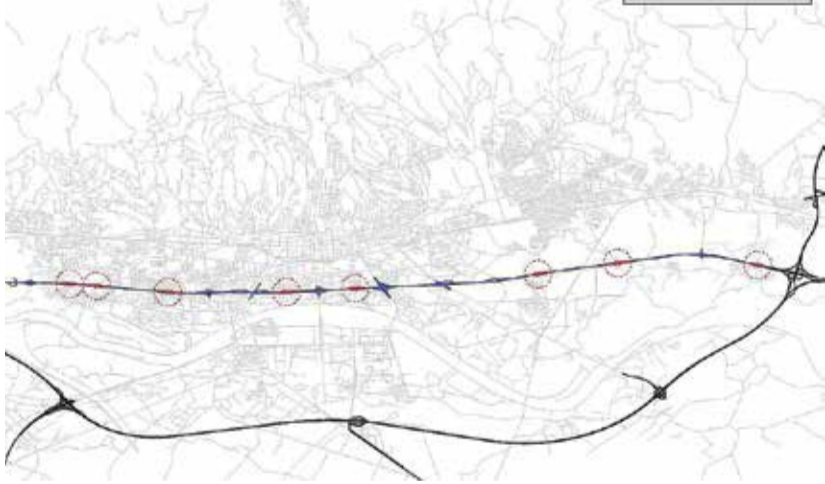
Nažalost, sve mjere koje stručnjaci s FPZ-a zamišljaju ili predlažu teško je realizirati zato što nam, u odnosu na druge europske zemlje, prometna kultura nije na najvišoj razini. Imamo puno sudionika u prometu koji svjesno krše pravila i ne poštuju druge sudionike u prometu, jasan je dekan Mlinarić. Istovremeno, u Hrvatskoj nema dovoljno sustavne edukacije u području prometne sigurnosti i prometne kulture. Ta edukacija treba započeti već u vrtiću i osnovnoj školi. Način na koji se to danas radi jednostavno nije zadovoljavajući, poruka je dekana Fakulteta prometnih znanosti:

- Djeca ne dobivaju dovoljno znanja o sigurnom sudjelovanju u prometu, što stvara jednu opasnu situaciju gdje roditelji smatraju da su djeca naučila sigurno sudjelovati u prometu u školi, dok u škola smatraju da su djecu o tome naučili roditelji. A djeca ostaju u jednom vakuumu i ne znaju kako se potpuno sigurno i kulturno kretati u prometu, pješice, na biciklu, na rolama ili romobilu. Stvar je jednostavna, ako već danas, u prvom razredu osnovne škole, uložimo više napora u provođenje jednog kvalitetnog programa edukacije djece u području prometne sigurnosti i kulture, za desetak godina ćemo na cesti imati odgovornije vozače - zaključuje Mlinarić.

Na tome tragu, fakultet je pripremio i prezentirao Ministarstvu znanosti i obrazovanja konkretan prijedlog intenziviranja edukacije iz prometne sigurnosti i kulture u osnovnim školama.

Legend
- gradsko središte
- gradsko središte
- gradsko središte

Koncept rješenja Ljubljanske - Slavonske - Zagrebačke avenije

Potencijalna mreža biciklističkih staza

MARKO ŠOŠARIĆ, PRODEKAN FPZ-a

“

Za vozila je puno bolje da su parkirana pod zemljom nego da na ulicama zauzimaju prostor koji je puno korisniji za pješčenje, bicikljanje, druženje ljudi, pa čak i sadnju stabala te uređenje travnatih površina. Znači, radije dajmo javne površine u gradu ljudima, a automobile koji moraju biti u gradu stavimo pod zemlju. U tom smislu su garaže u centru opravdane

ZDRAVSTVENO USMJERENO VJEŽBANJE

Splitsko sveučilište na samom vrhu Europe po sportsko-rekreacijskim sadržajima za studente

Unisport Split ove se godine uključio u međunarodni projekt pod nazivom Healthy Campus, koji je inicijativa Međunarodne organizacije sveučilišnog sporta (FISU), a kao svoju glavnu misiju ističu poboljšanje zdravstvenog statusa studenata

Piše: **ANTONIO ŽUPAN**

Kada su u pitanju dostupnost i kvaliteta zdravstveno usmjerenog vježbanja za studente, Splitsko sveučilište u samom je vrhu Europe, i to zahvaljujući Unisportu Split. Dobitnu kombinaciju Unisporta čine Odjel za studentski standard i Splitski sveučilišni sportski savez, u kojem djeluju zaposlenici Sveučilišta kao volonteri i studenti na volonterskom i honorarnom radu. Kad svemu tome dodamo i akademske klubove, dobijemo Integrirani ured sveučilišnog sporta čiji je glavni cilj unapređenje studentskog standarda na Sveučilištu u Splitu. Primarna zadaća Unisporta bila je organizacija službenih sveučilišnih prvenstava, dok se na to od 2016. nadogradila besplatna rekreacija za studente. Njihov najpopularniji program je UniFit Workout, program iz kojeg je proizišlo i popularno, istoimeno Unisport natjecanje UniFit. Na ovom fitness natjecanju funkcionalnih treninga studenti su demonstrirali svoje vještine i fizičku spremnost, a

“*Osim samih sportskih aktivnosti, projekt Healthy Campus obuhvaća rad na područjima menadžmenta, infrastrukture, zdravstvene zaštite i prehrane*”

natjecanje se održalo prvi put u rujnu ove godine, u povodu Međunarodnog dana sveučilišnog sporta (IDUS) i Europskog tjedna sporta. Osim sezonskih sportskih natjecanja, studenti tijekom cijele akademske godine mogu sudjelovati u programu Unisport ST tjedan – rekreativnim programima koje vode samo najbolji splitski studenti Kineziologije. Rekreacija obuhvaća napredni i početnički fitness program, kickboxing, školu trčanja, ško-

djelovanje.” Unisport ST rekreativne aktivnosti odvijaju se na pet lokacija: park-šuma Marjan, bazeni Poljud, kampus-dvorana, penjački klub Marulianus, Spinut – otvoreni sportski tereni (košarkaški i futsal teren), a programi se odvijaju tijekom cijele akademske godine. Osim rekreacije, poznati su još i projekti Studentske sportske subote i Unisport Open, kao i projekt Pedala & patika. Ovim projektom obuhvaćena je integrirana škola trčanja i biciklizma, a na njega se nadovezao projekt Veslo & kaciga, koji je nedavno proveden prvi put, i to u vidu rekreativnog izleta na Peručko jezero. Splitski studenti su tako uživali u vožnji kajacima po Peručkom jezeru i drugim sportskim igrama, poput skakanja u vrećama i povlačenju konopa, a osim sportskih aktivnosti, imali su priliku iz prve ruke čuti priče o hrvatskoj povijesti i Domovinskom ratu, u povodu Dana sjećanja na žrtve Vukovara i Škabrnje. Unisport Split se ove godine uključio u međunarodni projekt pod nazivom Healthy Campus, koji je inicijativa Međunarodne organizacije sveučilišnog sporta (FISU), a kao svoju glavnu misiju

lu plivanja i školu penjanja, košarkašku i futsal rekreaciju, lacrosse, dance fitness, salsu, bachatu i pilates. Više o ovom projektu reklamam je zaposlenica Odjela za studentski standard i sport te sportska direktorica Sveučilišnog sportskog saveza Magdalena Ramljak: “Unisport ST tjedan – besplatna rekreacija za studente, sastoji se od 14 atraktivnih sportskih programa, a osnovni cilj rekreacije je poboljšanje studentskog standarda, promocija zdravlja i zdravog načina života među studentima te poticanje studenata na bavljenje sportskim aktivnostima. Projekt okuplja veliki broj studenata te se unutar akademske godine besplatnim rekreativnim aktivnostima bavi oko 800 studenata na tjednoj bazi i 2000 studenata tijekom cijele akademske godine. Trenutačno je broj sudionika po programu ograničen, ali dugoročni cilj nam je poboljšanjem infrastrukture, ali i kvalitetnijim sustavom prijava omogućiti svakom studentu mjesto za su-

istiću poboljšanje zdravstvenog statusa studenata. Uključenjem u ovako velik međunarodni projekt, Unisport Split je podignuo svoje poslovanje i misiju na još veću razinu, pa su stoga započeli još nekoliko projekata. Osim samih sportskih aktivnosti, projekt Healthy Campus obuhvaća rad na područjima menadžmenta, infrastrukture, zdravstvene zaštite i prehrane. Potaknuti geografskom lokacijom i vizijom Sveučilišta u Splitu kao sveučilišta s čvrstom mediteranskom orijentacijom, osnovan je i Akademski jedriličarski klub Universitas, kojemu je cilj promocija jedrenja i maritimne kulture među studentima. Osim jedrenja, tradicionalno se provodi i projekt Dani otvorenih ventila u organizaciji Podvodno-istraživačkog kluba Sveučilišta u Splitu, u kojem pružaju edukacije o ronjenju. Kroz ova dva projekta, cilj je da ronjenje, jedrenje i, najbitnije, more postane sastavni dio života splitskih studenata, kako i prilici Sveučilištu u Splitu.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a**

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. Statuta Fakulteta raspisuje

**NATJEČAJ
za izbor**

1. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu pri Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
2. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, grana matematička analiza, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu pri Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj;
3. u nastavno zvanje predavač (naslovno zvanje) iz područja društvenih znanosti, polje ekonomija, bez zasnivanja radnog odnosa, pri Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.

Pristupnici za točku 1. natječaja ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=a4dad9e9eb2e-42c0-96af-b54d0698bc93>

Pristupnici za točku 2. natječaja ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=7a7ff92e-10b6-4736-bdb1-22675d7bd2f3>

Pristupnici za točku 3 natječaja ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Matematički odsjek, Zagreb, Bijenička 30.

Rok za podnošenje prijave na sve točke natječaja je 30 dana po objavljivanju natječaja u "Narodnim novinama".

Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a**

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. Statuta Fakulteta raspisuje

**NATJEČAJ
za izbor**

1. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redoviti profesor iz područja prirodnih znanosti, polje geofizika, grana meteorologija s klimatologijom na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Geofizičkom zavodu pri Geofizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj/a. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=852f095f-a22c-4a88-9fdb-0fa06022491e>

2. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izvanredni profesor iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu- 1 izvršitelj/a.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=d8255e98-f157-4510-b130-51fa8125bdf>

3. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docent iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana atomska i molekulska fizika (teorijska) na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu- 1 izvršitelj/a.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=15a02a11-b3bf-412a-845cd335647ea0f1>

4. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docent iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (teorijska) na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku kondenzirane tvari pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj/a.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=00b98da6-6881-4b30-98f2-08c6b2280972>

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.

Rok za podnošenje prijave na natječaj je 30 dana po objavljivanju natječaja u "Narodnim novinama".

Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ZAGREB, HORVATOVAC 102A**

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. Statuta Fakulteta raspisuje

**NATJEČAJ
za izbor**

1. u znanstveno nastavno zvanje i na radno mjesto redoviti profesor – 1. izbor, iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=125ad5f9-e9b5-473e-8f20-58eb7d78d4c7>

2. u znanstveno nastavno zvanje i na radno mjesto docent, iz interdisciplinarnih područja znanosti, polje geografija, grana društvena geografija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za regionalnu geografiju i metodiku pri Geografskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=1194161f-38c2-44af-b8fc-f71762ff28f7>

3. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje fizika ili iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, ili iz područja prirodnih znanosti, polje biologija ili iz područja tehničkih znanosti, polje računarstvo, na određeno vrijeme u trajanju 2 godine, u punom radnom vremenu, za rad na HRZZ projektu IP-2019-04-2757 "Varijante u repetitivnim strukturama višeg reda u centromemim i NBPF dijelovima genoma čovjeka i viših primata", u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=03dc90a0-31b3-4133-8b6b-f2c340dd7942>

4. u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana biofizika i medicinska fizika (teorijska), na određeno vrijeme u trajanju 4 godine, u punom radnom vremenu, za rad na ERC Synergy projektu, "Molecular origins of aneuploidies in healthy and diseased human tissues (Aneuploidy)", u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=69bb3d4f-e3a2-4bdb-ae8c-e11ef144eedc>

5. u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika elementarnih čestica i polja (teorijska), u sklopu HRZZ natječaja "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" za rad na HRZZ projektu UIP-2019-04-5332 "Gluonsko zasićenje u visoko energetskim proton-jezgra sudarima – istraživanje novih fenomenoloških smjernica", na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku čestica i polja pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=cc34d0d4-5bfe-4d60-87af-c25672161b45>

6. u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent iz područja prirodnih znanosti, polje geologija, grana geologija i paleontologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Geološko-paleontološki zavod pri Geološkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=96e6ef5c-a33c-45b6-b50b-e3b4c553d9a9>

7. u suradničko zvanje asistent (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija, na određeno vrijeme u trajanju od 3 godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=4b53183e-8f11-46b4-aac2-089724e9250a>

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.

Rok za podnošenje prijave na točke 1, 2, 3, 4, 6 i 7 natječaja je 30 dana, a na točku 5 natječaja je 60 dana po objavljivanju natječaja u "Narodnim novinama".

Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAĐEVINSKI FAKULTET**

Fra Andrije Kačića Miošića 26
10001 ZAGREB

**raspisuje
NATJEČAJ**

za izbor suradnika (m/ž)

I)-jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje arhitektura i urbanizam, na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-dva doktoranda u suradničko zvanje i radno mjesto asistent, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje temeljne tehničke znanosti, znanstvena grana materijali, na teret projekta „Razvoj betona za održivo građenje u morskom okolišu“, prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja, Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – faza II, KK.01.2.1.02.; na određeno vrijeme od 3 godine, s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda u suradničko zvanje i radno mjesto asistent, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana nosive konstrukcije, na teret projekta „KK.01.1.1.07.0060 - Kompozitni lagani panel s integriranom nosivom konstrukcijom, u sklopu poziva „Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije, KK.01.1.1.07.“, na određeno vrijeme od 3 godine, s punim radnim vremenom

-jednog doktoranda u suradničko zvanje i radno mjesto asistent, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje temeljne tehničke znanosti, znanstvena grana materijali, na teret projekta „KK.01.1.1.07.0060 - Kompozitni lagani panel s integriranom nosivom konstrukcijom, u sklopu poziva „Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije, KK.01.1.1.07.“, na određeno vrijeme od 3 godine, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja za radno mjesto stručni suradnik, na teret projekta „Razvoj betona za održivo građenje u morskom okolišu“, prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja, Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – faza II, KK.01.2.1.02.; na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom Rok natječaja 30 dana.

II)-jednog izvršitelja za radno mjesto stručni suradnik, teret projekta „Razvoj novog inovativnog EcoFlex proizvoda“, prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja, Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – faza II, KK.01.2.1.02.; na određeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja na radnom mjestu viši stručni suradnik, na određeno vrijeme (do tri godine), na teret projekta, Sustav senzora za kontinuirano praćenje ponašanja kolničke konstrukcije po opterećenjem, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja na radno mjesto III. vrste-računovodstveni referent-financijski knjigovođa, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom

-jednog izvršitelja na radno mjesto IV. vrste-namještenik-čistačica, na određeno vrijeme (zamjena za bolovanje), s punim radnim vremenom

Uvjeti: niža stručna sprema ili osnovna škola

Rok natječaja 8 dana.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Građevinskog fakulteta: http://www.grad.unizg.hr/o_fakultetu/natjecaj

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a**

objavljuje
PONIŠTENJE NATJEČAJA
pod točkom:

2. u nastavno zvanje predavač (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, bez zasnivanja radnog odnosa, pri Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj. Objavljenog u „Narodnim novinama“, Euraxess portalu, internet stranicama Fakulteta i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje od 23.10.2020. godine, te u „Universitasu“ od 26.10.2020. godine.

Zagreb

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Vesna Matijatko

znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno, biomedicina i zdravstvo, polje veterinarska medicina, grana veterinarske kliničke znanosti

Zdravko Schauerl

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo

Daniel Rolph Schneider

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo

Mirna Sučić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti

Jerolim Andrić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje brodogradnja

Ivica Botički

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje računarstvo

Aida Bukvić

umjetničko-nastavno zvanje redovite profesorice u umjetničkom području, polje kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti), grana gluma

Danica Galešić Ljubanović

znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicine znanosti, grana patologija

Vlatko Pandurić

znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora, biomedicina i zdravstvo, polje dentalna medicina, grana endodoncija i restaurativna dentalna medicina

Damir Sumina

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Romana Turk

znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice, biomedicina i zdravstvo, polje veterinarska medicina, grana temeljne i pretkliničke veterinarske znanosti

Osijek

Ksenija Zec

izabrana je u umjetničko-nastavno zvanje redovite profesorice u umjetničkom području, polje plesna umjetnost i umjetnost pokreta, grana scensko kretanje

Ivanka Žutić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području bioehničkih znanosti, polje poljoprivreda

Andrej Jokić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo

Mira Lulić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje pravo, grana međunarodno pravo

Kornelija Petr Balog

znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno, društvene znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti, grana knjižničarstvo

Dubravka Pekanov Starčević

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje ekonomija

Zagreb

Irena Rapčan

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda

Novi emeritusi hrvatskih sveučilišta

Branka Aničić

redovita profesorica u mirovini Agronomskog fakulteta

Peruško Bogdanić

redoviti profesor u mirovini Akademije likovnih umjetnosti

Ivo Družić

redoviti profesor u mirovini Ekonomskog fakulteta

Vesna Mildner

redovita profesorica u mirovini Filozofskog fakulteta

Split

Borivoj Modlic

redoviti profesor u mirovini Fakulteta elektrotehnike i računarstva

Nedjeljko Perić

redoviti profesor u mirovini Fakulteta elektrotehnike i računarstva

Nenad Puhovski

redoviti profesor u mirovini Akademije dramske umjetnosti

Joso Vukelić

redoviti profesor u mirovini Šumarskog fakulteta

Novi pročelnik hrvatskih sveučilišta

Stipan Janković

izabran je za pročelnika Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET

objavljuje

NATJEČAJ

za ak. god. 2021./2022.

ZA SVEUČILIŠNI POSLUJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ
"BIOLOGIJA NOVOTVORINA"

Uvjeti upisa:

- završen (sveučilišni diplomski studij) medicinski ili drugi fakultet iz znanstvenog područja Biomedicina i zdravstvo ili fakultet iz srodnih područja
- prosjek ocjena na studiju iznad 3,5 Prijava treba sadržavati:
- ovjerenu presliku diplome o završenom fakultetu
- dokaz o poznavanju engleskog jezika
- ovjereni prijepis i prosjek ocjena studija
- pisanu izjavu o razlozima za upis na doktorski studij (opisati znanstveni interes i navesti osnovne informacije o potencijalnom planu istraživanja)
- životopis
- rodni list
- ispunjeni obrazac za prijavu koji se nalazi na stranicama Doktorske škole (<http://www.mefst.unist.hr/studiii/doktorska-skola/521>)
- preslik domovnice Zatraženi preslici osobnih dokumentata pristupnika dostavljaju se isključivo radi provođenja natječaja i koriste se jedino u tu svrhu te svaki pristupnik prijavom na natječaj ujedno daje i privolu u tu svrhu.
Pristupnici koji su studij završili u inozemstvu dužni su prije upisa dostaviti rješenje o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije. Sve potrebno za pokretanje ovoga postupka na Sveučilištu u Splitu, nalazi se na linku: <https://www.unist.hr/studiii-i-nastava/dokumenti?Entrvld=399#file-list>
Ostali uvjeti:
- svi kandidati trebaju pristupiti strukturiranom razgovoru
- razgovori s kandidatima bit će održani prema rasporedu u uredovno vrijeme koje će biti objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta. Prijavom na ovaj natječaj smatra se da je kandidat dao svoju privolu za obradu i objavu osobnih podataka vezano za realizaciju natječaja.
Broj slobodnih mjesta: 10
Godišnja školarina: 20.000,00 kuna. (studij traje 3 godine). Školarinu prve ak. godine treba uplatiti u cijelosti prije upisa.
Rok za podnošenje prijave na natječaj: 30. travnja 2021.
Prijavu slati na adresu:
Medicinski fakultet u Splitu,
Služba za znanost, poslijediplomsku nastavu i trajnu medicinsku izobrazbu Šoltanska 2, 21000 Split.
Telefon: ++ 385 21 557 916 E-mail: phd@mefst.hr

Klasa: 112-01/20-02/0001

Ur. broj: 2181-198-04-04-20-0060

Split, 20. studenog 2020. godine

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET

objavljuje

NATJEČAJ

I. ZA IZBOR U ZVANJA

-jednog suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina, na Katedri za internu medicinu.
-dva suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana urologija, na Katedri za urologiju.
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Medicinskog fakulteta u Splitu, www.mefst.unist.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU

STUDIJ HOTELIJERSTVO I GASTRONOMIJA

Na temelju Odluke Vijeća studija Hotelijerstvo i gastronomija od 11. studenog 2020. objavljuje se

NATJEČAJ

-za izbor jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta u znanstvenom području društvenih znanosti, znanstveno polje ekonomija, grana poslovna informatika.
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišta u Splitu unist.hr/natjecaji/.
Split, 16.11.2020. godine
Klasa: 112-01/20-01/00021
Ur. broj: 2181-202-01-01-20-0001

KLASA: 112-01/20-01/01

URBROJ: 251-378-04/20/04

Zagreb, 23. listopada 2020.

„SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Učiteljski fakultet, Savska cesta 77, Zagreb,

RASPISUJE NATJEČAJ

za izbor u:

1. naslovno nastavno zvanje predavača u području humanističkih znanosti, polje znanost o umjetnosti, grana teatrologija i dramatologija – 1 izvršitelj
2. naslovno nastavno zvanje predavača u području humanističkih znanosti, polje znanost o umjetnosti, grana filmologija – 2 izvršitelja
3. naslovno nastavno zvanje višeg predavača u području interdisciplinarnih područja znanosti, polje obrazovne

znanosti – 1 izvršitelj

4. naslovno nastavno zvanje predavača u području interdisciplinarnih područja znanosti, polje obrazovne znanosti – 1 izvršitelj

5. naslovno nastavno zvanje predavača u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika – 2 izvršitelja

6. naslovno nastavno zvanje predavača u području biomedicina i zdravstvo, polje Kliničke medicinske znanosti na Katedri za prirodoslovlje, geografiju i povijest – 2 izvršitelja

7. naslovno nastavno zvanje predavača u području društvenih znanosti, polje kineziologija na Katedri za kineziološku edukaciju – 2 izvršitelja

8. naslovno nastavno zvanje višeg predavača u području društvenih znanosti, polje pedagogija – 1 izvršitelj

9. naslovno nastavno zvanje predavača u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana kroatistika – 6 izvršitelja

10. naslovno nastavno zvanje predavača u području hu-

SVEUČILIŠTE U SPLITU FILOZOFSKI FAKULTET

raspisuje

NATJEČAJ

za izbor

1. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redovitog profesora za znanstveno područje interdisciplinarnih područja znanosti, polje geografija, grana društvena geografija na Odsjeku za učiteljski studij
2. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izvanrednog profesora za znanstveno područje društvenih znanosti, polje pedagogija, grana didaktika na Odsjeku za pedagogiju
3. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izvanrednog profesora za znanstveno područje društvenih znanosti, polje sociologija, grana sociološka metodologija na Odsjeku za sociologiju
4. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo na Odsjeku za učiteljski studij
Pristupnici, osim općih uvjeta utvrđenih Zakonom o radu (NN 93/14 127/17), moraju ispunjavati i uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17) te na njemu utemeljenim propisima.
Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana posljednje objave natječaja.
Cjeloviti tekst ovog natječaja i detaljnije informacije objavljene su na mrežnim stranicama Filozofskog fakulteta u Splitu <https://www.ffst.unist.hr/>

SVEUČILIŠTE U SPLITU

STUDIJ VOJNO POMORSTVO

Poništava se i objavljuje raspis

NATJEČAJ

Poništava se natječaj koji je objavljen u Slobodnoj Dalmaciji dana 26. 10. 2020. godine.

Na temelju odluke Vijeća studija Vojno pomorstvo od 28. rujna 2020. godine objavljuje se

1. Za izbor jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač iz znanstvenog područja Humanističkih znanosti, znanstveno polje filologija.
2. Za izbor jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent iz znanstvenog područja Humanističkih znanosti, znanstveno polje filologija.
3. Za izbor jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač u znanstvenom području Tehničkih znanosti, znanstvena polje tehnologija prometa i transport.
4. Za izbor jednog nastavnika u naslovno znanstveno nastavno zvanje docent u znanstvenom području Tehničkih znanosti, znanstveno polje konstrukcija plovni i pučinskih objekata, znanstvena grana brodogradnja.
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišta u Splitu unist.hr/natjecaji/.
Klasa: 112-01/20-01/00019
Ur. broj: 2181-202-06-01-20-0001

Ur. broj: 2181-193-02-6/20-69

Na temelju odluke Stručnog vijeća donijete na 34. sjednici održanoj 02. studenoga 2020. godine, Sveučilišni odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu raspisuje

NATJEČAJ

I za izbore u zvanja

1. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu financije;
2. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu trgovina i turizam;
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu, www.oss.unist.hr

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 89. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ

za izbor

1. u znanstveno-nastavno zvanje docent (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje geologija, grana geologija i paleontologija, bez zasnivanja radnog odnosa, u Geološko-paleontološkom Zavodu pri Geološkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
2. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (teorijska), na određeno vrijeme u trajanju od četiri (4) godine, u punom radnom vremenu u Zavodu za teorijsku fiziku kondenzirane tvari pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
3. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana nuklearna fizika (teorijska), na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
4. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana anorganska kemija, na određeno vrijeme u trajanju od jedne (1) godine, u punom radnom vremenu, za rad na HRZZ projektu IP-2019-04-1868 "Nove građevne jedinice u supramolekulskom dizajnu složenih višekomponentnih molekularnih kristala temeljenih na halogenskim vezama", u Zavodu za opću i anorgansku kemiju pri Kemijskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
5. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, za rad na HRZZ projektu IP-2018-01-7590, "Selektivno ciljanje matičnih stanica sarkoma askorbinskom kiselinom", u Zavodu molekularne biologije pri Biološkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
6. u suradničko zvanje asistent (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje geologija, grana geologija i paleontologija, na određeno vrijeme u trajanju od tri (3) godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Geološko-paleontološkom zavodu pri Geološkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 2 izvršitelja
Sve informacije o uvjetima objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.
Rok za podnošenje prijave za točke 1, 3, 5 i 6 natječaja je 30 dana, za točku 4 je 50 dana, za točku 2 je 60 dana po objavljivanju natječaja u "Narodnim novinama".
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Dekanat (Kadrovska služba), Zagreb, Horvatovac 102a.
Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natjecaji).

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

METALURŠKI FAKULTET

raspisuje

JAVNI NATJEČAJ

za izbor

1. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor, prvi izbor u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Kemijsko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za procesnu metalurgiju,
2. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor, prvi izbor u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Kemijsko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za fizičku metalurgiju,
3. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Strojstvo/Opće strojarstvo (konstrukcije), na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za mehaničku metalurgiju,
4. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom zvanju Metalurgija, područje rada Termodinamičko modeliranje, dizajniranje strukture i razvoj inovativnih materijala, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za fizičku metalurgiju.
Sve informacije o uvjetima natječaja i načinu prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu www.simet.unizg.hr.
Dekanica Metalurškog fakulteta
izv.prof.dr.sc. Zdenka Zovko Brodarac
Sisak, 30. listopada 2020. godine

manističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika – 2 izvršitelja

11. naslovno nastavno zvanje predavača u području društvenih znanosti, polje kineziologija na Katedri za kineziološku edukaciju – 2 izvršitelja

12. naslovno nastavno zvanje višeg predavača u području društvenih znanosti, polje pedagogija – 1 izvršitelj

13. naslovno nastavno zvanje predavača u području društvenih znanosti, polje pedagogija – 1 izvršitelj

14. naslovno nastavno zvanje predavača u području umjetničkog područja, polje likovne umjetnosti, grana slikarstvo – 1 izvršitelj

15. naslovno nastavno zvanje predavača u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana likovna pedagogija – 1 izvršitelj

16. naslovno nastavno zvanje predavača u umjetničkom području, polje glazbena umjetnost, grana glazbena pedagogija – 1 izvršitelj

17. naslovno nastavno zvanje predavača u području društvenih znanosti, polje pedagogija – 2 izvršitelja

18. naslovno nastavno zvanje predavača u umjetničkom području, polje glazbena umjetnost, grana glazbena pedagogija – 1 izvršitelj

19. naslovno nastavno zvanje docenta u području društvenih znanosti, polje pedagogija – 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Učiteljskog fakulteta <https://www.ufzg.unizg.hr/uciteljski-fakultet-sveucilista-u-zagrebunatjecaji/>

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se u roku od 30 dana od objave natječaja na navedenu adresu, s naznakom: »Za natječaj-Kadrovska služba«.

Zakašnjele prijave i prijave bez dokaza o traženim uvjetima neće se razmatrati.

Pristupnici će biti obaviješteni o rezultatima izbora.
Dekan prof. dr. sc. Siniša Opić

Prosvjed prosvjetara u Zagrebu

BRANKO NAD

GODINU DANA NAKON NAJVEĆEG PROSVJEDA NASTAVNIKA U SAMOSTALNOJ HRVATSKOJ

Prosvjetari i dalje PODCIJENJENI I POTPLAĆENI

Od velikog prosvjeda nezadovoljnih nastavnika u srcu Zagreba prošlo je točno godinu dana. Jeste li bili na tome prosvjedu? Jeste li bili zadovoljni potpisanim sporazumom ili ste i vi to doživjeli kao još jednu „kapitulaciju“ vječnih sindikalaca? Prisjetimo se najdugovječnijeg štrajka u našem školstvu i prosvjeda na Jelačiću

Piše: **BRANKO NAD**

“Srušit ćemo Vladu (Kalemberra)”, “Ne želim u Irsku”, “Igre moći, neće moći”, „Ne diže se svima jednako“, „Škola za život, plaća za krepat“... Ovo su samo neke od poruka s transparenta kojima su prosvjetari iz cijele zemlje prije točno godinu dana prosvjedovali na Trgu bana Jelačića u srcu Zagreba.

Prosvjetari su iz cijele Hrvatske u Zagreb stigli u više od 200 autobusa, a prema nekim procjenama okupilo ih se više od 20 tisuća. Prosvjed na Trgu bio je kulminacija štrajka kojim su tražili povećanje koeficijenta složenosti posla za 6,11 posto. Svi su bili ustrajni i složni u borbi za svoja prava pa je štrajk u školama potrajao dugih 36 dana. Sindikati i Vlada su se konačno dogovorili i potpisali sporazum – povećanje koeficijenta u tri navrata, u tri rate.

Međutim, iako je štrajk završio, a djeca se vratila u škole, brojnim je prosvjetarima ostao gorak okus u ustima i osjećaj da su ih „vječni sindikalisti“ ponovno izigrali, jer su (opet) pristali na mrvicu sa stola...

Pročitajte sjećanja i dojmove, na godišnjicu najvećeg prosvjeda učitelja i nastavnika u povijesti samostalne Hrvatske.

I dalje podcijenjeni i potplaćeni

Nije tajna da je najdugotrajniji štrajk u školstvu ujedno i najmasovnija obustava rada u javnoj djelatnosti i danas tema u zbornicama i školskim hodnicima. Magična brojka od 6,11% bila je okidač za bunt protiv sustavnog zanemarivanja i loše Vladine politike prema obrazovanju i trajne društvene

nepravde prema prosvjetarima. Gorak okus dogovora ali ipak nekakav okus ostavila je činjenice da se koeficijent povećava u tri vala, te da nastavno osoblje ostvaruje povećanje kroz dodatke. Školska godina uspješno je privedena kraju bez obzira na pandemiju.

Obrazovni radnici bili su učinkoviti i prilagodljivi tijekom pandemije i to u vrlo kratko vrijeme. Novi način pripreme i organizacije nastave zahitijevao je dodatni angažman i napore i nastavnika i učenika i roditelja. Nakon svega jednog tjedna početnih prilagodbi novonastaloj situaciji nastava je ustrojena i školska godina nije prekinuta.

Prosvjetari iako znatno opterećeniji i zanemareniji tijekom nastave na daljinu, pristaju na prolongiranje drugog povećanja koeficijenta u lipnju te pristaju na 1. siječnja 2021. A onda ponovno slijede razgovori, pregovori i dogovori predstavnika javnih i državnih službi i Vlade. Imajući to u vidu, postavlja se pitanje hoće li Vlada ispuniti dogovor i s 1. siječnjem 2021. povećati osnovicu plaće za 4 posto. Osjećaj podcijenjenosti, a zajedno s njim i potplaćenosti učiteljske profesije isti je kao i u listopadu 2019. godine. I konačno, Vlada se obvezuje da će uz povećanja osnovice za sve javne službe, svom nastavnom i nenastavnom osoblju u sustavu odgoja i obrazovanja biti isplaćena, štrajkom izborna povećanja.

Unatoč obećanjima, ponovno se u nama probudio gorak okus iako smo uspjeli potvrditi sve rezultate prošlogodišnjeg štrajka. Je li se što promijenilo u društvu? Jesmo li kao prosvjetari zadovoljni? Je li se promijenio odnos prema obrazovanju i javno mnijenje prema prosvjetarima? Gorak okus na sve što se dogodilo kada je u pitanju obrazovanje dovoljno je snažan te se puno toga mora promijeniti

kako bi postali sretno društvo, sretnih pojedinaca.

Sanja Pavlović Šijanović, profesorica informatike i Davor Šijanović, profesor tjelesnog

Gimnazija Vukovar (bračni par prosvjetara)

Sindikalizam s odgodom i na rate = kapitalacija

Sjećate se još, vjerujem, velikog prosvjeda učitelja na glavnom zagrebačkom trgu. Sve je bilo nekako veliko tog dana; velika masa učitelja i nastavnika, veliko nezadovoljstvo, velika očekivanja, veliki govori velikih sindikalista na bini, a veliko je, upravo ogromno, bilo i razočaranje koje je ispunjavalo svakog od nas u narednim danima. U zemlji u kojoj su vječni samo Hajduk, Joža Manolić i sindikalni lideri, sindikalizam s odgodom i na rate, očito,

naša je sudbina i njihov glavni trademark, plafon sindikalne imaginacije. Prosvjedom smo tražili povećanje koeficijenta za 6% odmah, jer je novca za to bilo; pitanje je samo prioriteta. Sindikalni je tercet, međutim, s Vladom potpisao sporazum na rate, odnosno, kapitulaciju. Posljedno, danas smo u situaciji da do siječnja 2021. možete podnijeti sudske tužbe zbog neisplate dijela osnovice za 14 plaća od prosinca 2015. do siječnja 2017. godine; prosječno je riječ o nekih šest tisuća kuna po nastavniku.

Novca ima, kako je to pokazao i sporazum Vlade i sindikata javnih službi u petak, 13. studenog. Ne pristajemo više na sindikalne ribičke priče jer plaćamo članarinu i za svoj novac tražimo više. Život, uostalom, i jest borba; život uglavnom lomi

one najjače, da bi im pokazao da mogu ustati još jači. Slabe najčešće ne dira, jer oni ionako život provedu na koljenima. Vrijeme je da se počnemo boriti za svoje.

Ivan Plantić, učitelj povijesti i geografije

Osnovnoj školi Smokvica, otok Korčula

... Popularna glazbena skupina Elemental snimila je tada i pjesmu podrške “SOLIDARNOST”. Kako kažu iz benda, pjesma je napisana, snimljena, miksana i masterirana unutar 12 sati u nedjelju 24. studenoga 2019. Službeni vertikalni spot napravljen je tijekom istog popodneva, a sastavljen je od video materijala i fotografija štrajka iz 75 škola pa u spotu sudjeluje preko 1000 prosvjetnih radnika.

universitas

portal

NASLOVNA AKTUALNO KOMENTARI INTERVJUJI PROJEKTI OBLJETNICE REPORTAŽE OSTALO VIDEO VIJESTI Pretraži

Intervju

Uto, 10. studenoga 2020.

Sve se teže odvajamo od ekrana, ne vodeći računa o zdravlju

Aktualno

Sub, 14. studenoga 2020.

Dobitnici Državne nagrade za znanost za 2019. godinu

Komentari

Uto, 10. studenoga 2020.

Sindikalc Igor Radek dao ostavku!

Reportaže

Čet, 12. studenoga 2020.

Ne smijemo postati država bez (vlastite) znanosti

Komentari

Še, 11. studenoga 2020.

Visokoškolska nastava u doba pandemije

Zagrebački studenti najuspješniji na završnici sveučilišnih sportskih natjecanja

AKTUALNO

Zrinka Kolaković dobitnica nagrade Njemačkog društva za kroatistiku i Veleposlanstva RH u Berlinu

Dobitnici Državne nagrade za znanost za 2019. godinu

Virtualni Dan Fakulteta religijskih znanosti

Zrinka Kolaković dobitnica je ovogodišnje nagrade Njemačkog društva za kroatistiku i Veleposlanstva RH u Berlinu za najbolji znanstveni rad.

Dobitnici Državne nagrade za znanost za 2019. godinu: Dobitnici nagrade su: Ivančanin, Odlukom Inozemnoga sabora RH (čakovo, 11. studenoga 2020. godine. (Izvor: Hina/Ina).

Projevanje akademskih i naučnih radova u 18. stoljeću: Uprava Fakulteta historije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu odlučila je da ove godine.

www.universitas-portal.hr

/universitaszg

/UniversitasPor1

